

ΓΙΑΝΝΗ ΣΙΓΔΗ
Πρόεδρου της Ε.ΔΗ.Κ.




**Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΙΑ
ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΕΚΔΟΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΥΠΟΥ Ε.ΔΗ.Κ.
ΑΘΗΝΑ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1989



Ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗΚ., Γιάννης Σίγδης

ΓΙΑΝΝΗ ΣΙΓΑΗ
Προέδρου της Ε.Δ.Η.Κ.



**Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΙΑ
ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΕΚΔΟΣΗ ΓΡΑΜΜΕΙΟΥ Ε.Δ.Η.Κ.
ΑΘΗΝΑ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1982



ΓΙΑΝΝΗ ΣΙΓΔΗ

Προέδρου της Ε.ΔΗ.Κ.



Η ΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΙΑ ΕΧΘΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΓΡΑΦΕΙΟΥ Ε.ΔΗ.Κ.

ΑΘΗΝΑ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1989

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
I) Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΤ-ΠΟΛΟΙΣΜΟ	9
II) ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΚΟΣΚΟΤΑ	25
1. Αφόραση 1.11.498 στην Επιτροπή της Ν. Δ.	25
2. Η Εξεταστική Επιτροπή για το σκάνδαλο Κοσκωτά	32
3. Η έλλογη δημοκρατική αντιμετώπιση	42
4. Το απόρρητο των καταθέσεων των Τραπεζών	48
5. Μια θλιβερή αναδρομή	50
6. Η παράδοση της Επιτροπής για το σκάνδαλο Κοσκωτά	52
7. Η Ε. Γ. της Ε.Δ.Η.Κ. για τις εθελόγες στο σκάνδαλο	58
III) ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑΣ ΤΗΣ Ν. Δ.	61
1. ... Το θάνατο του παραλόγου	61
2. ... Ο δαίμονας της αυταρχικότητας	61
3. Πρόταση διασωσής	62
α) Η επικαιρότητα Κόσκωτά και η επικαιρότητα Ζουράρα	62
β) Ο κίνδυνος στο Αιγαίο	72
IV) Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	81
1. Συνέντευξη (18.2.58)	81
2. Το μέλλον της Ελλάδας	106
V) Δ ΠΑΗ ΑΝΑΔΟΧΙΚΗ	117
1. Η Πρόταση Νόμου για την Τροχίτηση της γήρας Αιτήρ Αναλογιστής	117
2. Οι συνέπειες της καθυστέρησης ψήφισης του ειδικού νόμου	124
3. Τόπος της φησιολογίας της γήρας ψήφου	131
4. Πρόταση της ΕΔΗΚ για όρα στις ειδικούς διατάξεις	134
VI) ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΟΙ ΠΥΛΕΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	137

Α. Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟ-ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Η πολιτική κατάσταση, όπως διαμορφώθηκε την τελευταία περίοδο, είναι όχι μόνο ανώμαλη, αλλά και εξαιρετικά επικίνδυνη, τόσο για την πρόοδο και τη γαλήνη του λαού, όσο και για την υπάσταση του ελληνικού κράτους.

Στην κατάσταση αυτή μας έφερε το δικοιμιστικό σύστημα, που είναι προϊόν της ενισχυμένης αναλογικής και το οποίο επιτέλους εγκαταλείπεται με το νόμο της απλής, που ψηφίστηκε τελευταία.

Επειδή η απλή αναλογική δίνει μεγάλες δυνατότητες για την αναδιάρθρωση των πολιτικών δυνάμεων, να φύγουμε δηλ. από την τυραννία των δύο προσωποπαγών κομμάτων και να πάμε, όπως όλα τα κράτη της Ε.Ο.Κ., σε κόμματα αρχών, θεωρούμε πολύ χρήσιμο να αναδημοσιεύσουμε μερικές από τις αγορεύσεις του Προέδρου κ. Ι. Ζιγδη της τελευταίας περιόδου.

Από αυτές φαίνεται η ορθότητα της ανάλυσης και της πρόβλεψης, που χαρακτηρίζει την Ε.Δ.Η.Κ. η οποία, εάν τύχει της ψήφου των τίμων, προοδευτικών και δημοκρατών Ελλήνων, είναι ικανή να ανατρέψει την πορεία προς την καταστροφή και να μας οδηγήσει με την αποκατάσταση του πολιτικού ήθους και τη συμφιλίωση των Ελλήνων στους δρόμους της οικονομικής, κοινωνικής και διεθνούς σωτηρίας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ Ε.Δ.Η.Κ.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

20

Η πρώτη αντίσταση των Ελλήνων εναντίον των Γερμανών έγινε στην Ήπειρο, τον Σεπτέμβριο του 1941, με την ίδρυση της ΕΠΕΑΕΚ (Εθνική Πεδυμένη Έκτακτη Αρχή Κινήσεως) στην Κόνιτσα. Η ΕΠΕΑΕΚ αποτέλεσε τον πρώτο οργανισμό που αντιστάθηκε στην καταστολή των Γερμανών.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως σκοπό την οργάνωση της λαϊκής αντίστασης και την προετοιμασία της επανάστασης.

Η ΕΠΕΑΕΚ είχε ως μέλη τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ) και τους Ελληνικούς Εθνικούς Στρατούς (ΕΕΣ).



ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

A.- Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟ-Υ-ΠΟΛΟΓΙΣΜΟ

Η συζήτηση στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό έγινε με το συνηθισμένο πια στυλ, που έχει επιβληθεί από τα δύο «μεγάλα» κόμματα: αντί επιχειρημάτων, ύβρεις, καταγγελίες, ουκοφαντίες κ.λπ.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της συζήτησης αυτής υπήρξε η αλληλοκατηγορία όλων των κομμάτων, της Ν.Δ., του Π.Α.Σ.Ο.Κ., του Κ.Κ.Ε. και της Ε.ΑΡ., ότι πήραν χρήματα από τον Κασσιώτη. Και εν τούτοις, αυτό δεν τα εμπόδισε να εμφανίζονται στη Βουλή ως τιμητές!... Εκεί κατόπιν έπε το πολιτικό ήθος, στο οποίο μας οδήγησε ο δικοματισμός της ενισχυμένης αναλογικής.

Για τους λόγους αυτούς, η ομιλία του κ. Ιωάννη Ζιγδή στις 17.12.1968 αποτέλεσε μια υγιή παρένθεση, που εντυπωσίασε και τη Βουλή και το θεώρεια. Στη συνέχεια παραθέτουμε το κείμενο της ομιλίας αυτής.

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η αβλιότητα του τρόπου διεξαγωγής και της συζήτησης για τον Προϋπολογισμό πρέπει να μας οδηγήσει σε απογοήτευση, στο φόβο ότι η Δημοκρατία πράγματι κινδυνεύει, ότι κινδυνεύει το έθνος. Αλλά, εγώ θα προσφέρω για παραγωγή στο σοφό ρητό των αρχαίων ημών προγόνων κοινός κακός αμείγος καλοός. Το αίσχος, πράγματι, του τρόπου συζήτησης αποδεικνύει πόσο καταστροφικό για το δημοκρατικό πολιτεύμα και τον εθνικό μας βίο είναι το δικομα-

ματικό σύστημα. Το σύστημα, που προέρχεται από την πρόγραμμα ένοχη και εγκλημασιτική εμπορευμένη απειλογική, την οποία, εάν θέλουμε να γυρίσουμε σε ήμερους τόνους, πρέπει το ταχύτερο να εγκαταλείψουμε.

Η συζήτηση

Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση επί του Προϊπολογισμού, που έγινε μέχρι σήμερα, περιορίστηκε σε μια ανά-λυση των διαφόρων κανδιδιών. Τώρα, κατά πόσον η ανά-λυση αυτή έγινε αντικειμενικά ή όχι, νομίζω ότι με την εισαγωγή μου έχω εκφράσει την άποψή μου!

Δε θ' ασχοληθώ με την ανάλυση αυτή και γενικά με αριθμούς. Αλλά, θα ασχοληθώ με το δεύτερο μέρος του Προϊπολογισμού. Διότι η Εθνική Αντιπροσωπία, όταν συ-ζητά έναν Προϊπολογισμό, συζητά όχι μόνο για τα καν-δύρια του τρέχοντος και του επόμενου έτους, αλλά και για την προοπτική των ερχομένων ετών. Η οικονομία μας βέ-βαια λειτουργεί και εξελίσσεται, κάτω από την πρόκληση του 1992. Πρέπει να δείμα, εάν με τους Προϊπολογισμούς που έχουμε, βοηθάμε να μπούμε ως κράτος-εταίροι στην ελεύθερη Αγορά ή θα βρεθούμε με ένα πλήγμα καταπι-ρότητας, σε μία αδυναμία να αντιμετωπίσουμε τον αντα-γωνισμό των άλλων και επομένως να καταστραφούμε οι-κονομικά, για να πραγματοποιηθεί αυτό, το οποίο λέγεται σαν απειλή, ότι στο τέλος με την ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. θα καταστήσουμε ξενοδοχολοπάλληλοι των συνεταίρων μας.

Γνωχώραση της Οικονομίας μας

έναντι της Ε.Ο.Κ.

Υπάρχουν δύο πολύ ανησυχητικοί αριθμοί π. Υπουργέ, όπως ξέρετε, τους οποίους θα μου επιτρέψατε να αναφέρω, καίτοι θα αποφύγω την προσφυγή σε πολλούς άλλους.

Ο ένας αριθμός είναι τούτος: Το 1981, το κατά κεφα-

λην εθνικό εισόδημα της Ελλάδας ήταν 56ο)ο του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος της Κοινότητας. Σήμερα, ξέρετε πόσο είμαστε; Είμαστε στο 52,8ο)ο και για το 1989 η πρόβλεψη είναι 51,1ο)ο. Δηλαδή, αντί να αυξήσουμε τα εισοδήματά, τα καταβήκαμε.

Υπάρχει και ένα δεύτερος δείκτης, τον οποίο πρέπει να θέσω υπόψη της Βουλής και της Κυβέρνησης για να τον αντιμετωπίσει, όπως χρειάζεται. Αυτός ο δείκτης είναι η παραγωγικότητα. Και ξέρετε ότι σε μια οικονομία η παραγωγικότητα παίζει βασικό ρόλο. Σ' αυτή πάνω στηρίζεται η ανταγωνιστικότητα, σ' αυτή πάνω βασίζεται η δυνατότητα επιβίωσης μιας οικονομίας (ΑΕΠ σε σταθερές τιμές κατά εργαζόμενο, ο)ο μεταβολή ετήσια): Το 1963 αυτή ήταν 1,9ο)ο. Το 1986 πήγαμε στο 1,3ο)ο. Το 1987 πήγαμε στο 0,3ο)ο. Το 1988 πήγαμε στο 1,7ο)ο και τέλος για το 1989 προβλέπεται να πάμε στο 1,3ο)ο. Αντίστοιχοι η παραγωγικότητα —για να μη λένε τα χρόνια ένα-ένα— της Ε.Ο.Κ. ήταν: 1,8ο)ο, 1,8ο)ο, 2ο)ο, 2,4ο)ο και 2ο)ο. Ν' αυτόν τον τρόπο ποια θα είναι η τύχη μας μέσα στην Ε.Ο.Κ.;

Η απάντησή μου θα είναι μάλλον μία προσπάθεια συνειδητοποίησης ορισμένων βασικών στοιχείων διότι φοβάμαι ότι δεν έχουμε αντιληφθεί τη πραγματική έννοια της ένταξής μας στην Ε.Ο.Κ. —της σύμπετασής μας με τους άλλους 11 εταίρους. Και πρέπει να λάβουμε τα μέτρα μας για να επιβιώσουμε για να μην υπάρξει καταστροφή από μια ενέργεια, η οποία με καλή αντιμετώπιση των πραγμάτων, θα αποτελέσει πράγματι τη σωτηρία του έθνους και την εξασφάλιση της οικονομικής μας ανάπτυξης.

(Στο σημείο αυτό ελαττώνεται ο φωτισμός στην Αίθουσα).

Ημέρωσι! Έτσι, για να αποδείξουμε προφανώς, ότι τα έργα του σκότους είναι θετικότερα από τα έργα των προφώδων!...

Α. ΚΑΚΙΑΜΑΡΗΣ (Υπ. Υγείας): «Πρόσκαιρο και σπελές το έργο του σκότους!».

1. ΣΙΓΔΗΣ: «Λες το ευχθηόταμο αυτό, γιατί αν κρίνω από την πολιτική ζωή, μάλλον καταλήγουμε στο αντίθετο συμπέρασμα.

Το βασικό σφάλμα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Το 1981, κύριοι συνάδελφοι, το ΠΑ.ΣΟ.Κ. παρέλαθε μια οικονομία η οποία χαρακτηριζόταν από τα ελξ: Όλες οι βιομηχανίες είχαν γίνει προβληματικές, απ' όπου μπήκαμε στην Ε.Ο.Κ. Τα ελλείμματα του Προϋπολογισμού, τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρωμών, όπως και το δημόσιο χρέος, ιδίως το εξωτερικό, ήταν τεράστια. Και βέβαια ο πληθωρισμός ήταν ο ανώτατος απ' όλη την Ευρώπη. Αυτή ήταν η κατάσταση. Η φράση «καμμένη γη» δεν είναι υπερβολή, είναι πραγματικότητα. Αυτή την κατάσταση παρέλαθε το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

Και πώς την αντιμετώπισε; Την αντιμετώπισε με καλή θέληση, αλλά, ως μου επιτρέψετε, σαν κορολής επαρχιώτης!... Την αντιμετώπισε ασίως με καλή διάθεση, χωρίς να έχει στοιχειώδη γνώση της οικονομικής τεχνικής. Τα έχω πει αυτά και στο παρελθόν επανομιμημένα, αλλά επειδή θα χρησιμοποιήσουν και στο μέλλον, γι' αυτό τα επαναλαμβάνω.

Αν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. την επομένη της ανάδου του στην εξουσία έκανε μια μεγάλη υποτίμηση, ίσως μέχρι 40%), εάν επίδραλλε ένα καταστρογιο φορολογικό σύστημα, που θα φορολογούσε όχι τους μισθοσυνήρητους και τους συνταξιούχους, αλλά τους επιχειρηματίες, αν άλλαζε τον περί πτωχεύσεως νόμο, ο οποίος επιτρέπει στον κάθε μεγάλο επιχειρηματία να οδηγεί την επιχείρησή του στην πτώχευση και αυτός να γίνεται πάμπλουτος, αν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ζητούσε να εισπράξει τα καθυστερούμενα από τους διάφορους επιχειρηματίες στο Ι.Κ.Α. και στους άλλους Οργανισμούς και αν, τέλος, έκανε μια μικρή προσπάθεια αναδιάρθρωσης του παραγωγικού μηχανισμού, είμαι βέβαιος

ότι θα επαναλαμβάναμε το θαύμα του 1910. Ήταν η ίδια κατάσταση και τότε. Το 1949 έγινε μια επανάσταση, γιατί ήταν κρίσιμος το κράτος. Και επειδή το 1910 ακολουθήθηκε η σωστή πολιτική, έγινε το θαύμα της Βενιζελικής αναγέννησης.

Εγώ αυτό περίμενα, αλλά απογοητεύθηκα πολύ σύντομα, όταν είδα το ΠΑΣΟΚ σαν να μην ήξερε στοιχειώδη οικονομία, ακολουθούσε μια φιλολαϊκή πολιτική, η οποία όμως οδηγούσε στην αποτυχία!...

Η πολιτική των «Παραχών»

Τι είναι το ΠΑΣΟΚ, το οποίο εκείνη την εποχή δεν πίστευε στην Ε.Ο.Κ.; Και αυτό πρέπει να το σημειώσουμε. Είναι, λοιπόν, το ΠΑΣΟΚ σήμερα δεν με ενδιαφέρει τίποτα άλλο, παρά να προσπαθήσω τους εφη προνομιούχους. Μ' ενδιαφέρει να αλλάξω την κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Και επεδόθηκα λοιπόν στην πολιτική των παραχών! Πάρα πολύ σωστά πράγματα! Όμως, με τέτοια πληθωρισμό, που είχε, μπορούσε να επιδιώξει αυτόν το σκοπό; Με γεγονός ότι το εθνικό εισόδημα δεν αυξανόταν, δεν ανέβαινε, ήταν στάσιμο, μπορούσε να επιδιώξει αυτόν τον σκοπό; Και, όμως, επιδόθηκε μ' αυτήν την μέθοδο των παραχών, σε μια συστηματική προσπάθεια θέρμανσης της κοινωνικής δυστυχίας! Προχώρησε σε παραχώρηση συντάξεων, πήρε σοβαρά μέτρα κοινωνικής πρόνοιας, έκανε τα ΚΑΠΗ, έκανε τον κοινωνικό τουρισμό και έφτιαξε —αν αγαπάτε— το ΕΣΥ, το οποίο είναι μια από τις μεγαλύτερες προσπάθειες πραγματοποιήσεως του κράτους κοινωνικής πρόνοιας, χωρίς οικονομοτεχνική μέλτη!...

Λοφτά δεν είχε. Έπρεπε να αυξήσει χαρτονομίσματα ή και να δανείζεται, και έτσι αύξησε τον πληθωρισμό. Επομένως αυτά, που έδινε, τα φαλάιδευε με την ίδια του την πράξη. Το ΠΑΣΟΚ βρέθηκε αναγκαστόταν να προσφύγει και στη φορολογική αύξηση, για να αποκτήσει νέα έσοδα, ε-

ετός από το δανεισμό και την έκδοση του χαρτονομίσματος. Έτσι είχαμε αύξηση των έμμεσων φόρων.

Ακούστε τι έγινε με τους έμμεσους φόρους. Αυτό είχε επιπτώσεις σε ποιους; Στους μισθοσυντήρητους και στους συνταξιούχους. Το 1981 η σχέση έμμεσων προς έμμεσους φόρους ήταν 46,60%. Το 1989 θα είναι 40,20%!. Αυτή τη διαφορά, δηλαδή τη μείωση της σχέσης των έμμεσων προς τους έμμεσους, ποιος την πληρώνει; Οι μισθοσυντήρητοι και οι συνταξιούχοι και όλοι, όσο έχουν σταθερά εισοδήματα.

Λοιπόν το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε αυτή τη δουλειά. Μια σοσιτή κοινωνική πολιτική υπό εντελώς ασφαλισμένα προϋποθέσεις, με εντελώς ασφαλισμένα χρηματοδοτικά μέτρα διασφαλίζονται. Βέβαια, όταν δανειζόμαστε μεταθέτουμε το βάρος στις μέλλουσες γενιές, αποκτιήσετε όμως με ένα ποσοστό βοηθός και τον πληθωρισμό. Βγάψτε χαρτονομίσματα; Πληθωρισμό κάνεις. Αλλά και τα άλλα μέτρα που πήρε ήταν να επισχύουν τον πληθωρισμό, με αποτέλεσμα το κράτος κοινωνικής πρόνοιας να το πληρώνει ποιος; Σας αποσταλαμίζουμε: οι μισθοσυντήρητοι και οι συνταξιούχοι και όσο άλλοι έχουν σταθερά εισοδήματα. Βέβαια, με τη μέθοδο της ΑΤΑ γίνεται προσπάθεια να περιοριστεί το κακό. Αλλά η ΑΤΑ είναι ελλεισον εις την τιμάν του πληθωρισμού και τίποτα άλλα.

Γι' αυτό βλέπετε αυτό το παράδειγμα. Ενώ αυξήθηκαν οι συντάξεις, αυξήθηκαν οι μισθοί, όλος ο κόσμος παραπονείται. Διότι ενώ παίρνει 5 δραχμές, χάνει ένα πολύ σημαντικό ποσοστό απ' αυτές από τον πληθωρισμό, που υπάρχει και τον οποίο με τις μεθόδους χρηματοδότησης της κοινωνικής της πολιτικής προκαλεί η ίδια η κυβέρνηση.

Αυτή είναι η αιτία της χρεωκοπίας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. από την άποψη διαχείρισης της τρέχουσας οικονομίας. Γι' αυτό, ενώ έχουν γίνει διάφορα πράγματα, τα οποία τιμούν πραγματικά το ελληνικό κράτος, μεταβλήθηκαν σε πληγή

των μεθυστημάτων, αυτών που έχουν σταθερά εισοδήματα.

II πολιτική της μονόπλευρης λιτότητας

Και βέβαια αυτό δεν μπορούσε να συνεχιστεί για πάντα. Αυτό οδήγησε το 1985 στην απειλή χρεωκοπίας. Και τότε αναγκάστηκε η κυβέρνηση να αποκηρύξει την πολιτική του κ. Λιάσορη και άλλων τι και των φίλων μας —του κ. Δραγιάκη και του κ. Αραβή!

Αναγκάστηκε λοιπόν το '85 η κυβέρνηση να εγκαταλείψει αυτή την πολιτική και να πάει σε μια πολιτική σταθεροποίησης, η οποία εσθίμανε μονόπλευρη λιτότητα. Γιατί; Γιατί δεν συνδέθηκε αυτή την αλλαγή πολιτικής με την αύξηση της άμεσης φορολογίας και όχι της έμμεσης. Στη Σουηδία τι γίνεται; Εκεί υπάρχει υποδειγματικό κράτος κοινωνικής πρόνοιας. Πώς τροφοδοτείται; Τροφοδοτείται σχεδόν αποκλειστικά από την άμεση φορολογία. Αν προस्ताθούν να πάνε στους έμμεσους φόρους ή στους δανεισμούς, θα είχαν χρεωκοπήσει.

Ενώ, λοιπόν, έχουμε αυτό το παράδειγμα, η κυβέρνηση δε φρόντισε να το μιμηθεί.

Ο κ. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας πρέπει να τ' ακούει αυτά γιατί είναι στοιχειώδη και δε μπορώ να καταλάβω πώς συμβαίνουν στην Ελλάδα. Είναι από τα απιστότατα πράγματα. Φερόμαστε σαν αγράμματοι μέσα στην Ευρώπη. Η οικονομική πολιτική την οποία ακολουθούμε, παρά όλη την καλή διάθεση, είναι πολιτική ανθρόπων οικονομικά αγράμματων. Λατάρμα που το λέω, αλλά στην απελπισία μου είμαι υποχρεωμένος από του Βήματος αυτού να είμαι ωμά ειλικρινής.

III οικονομική αντίστροφη

Και δε συμβαίνει αυτό, όσον αφορά μόνο την αντιμετώπιση της τρέχουσας οικονομικής πραγματικότητας. Μια

οικονομία πρέπει να αποβλέπει στην ανάπτυξη. Και αυτό ιδίως γιατί πάμε στην Κοινή Αγορά, όπου αν δεν προσέχουμε την ανάπτυξη, θα κλάψουμε.

Μέχρι σήμερα τα Πενταετή Προγράμματα Ανάπτυξης, που μας έχει παρουσιάσει η κυβέρνηση, είναι φιλολογικά δοκίμια. Δεν έχουν καμία σχέση με τα Προγράμματα Δημοσίων Επενδύσεων. Αυτά τα Προγράμματα δεν πρέπει να περιορίζονται μόνο σ' επενδύσεις, αλλά πρέπει να περιλαμβάνουν και τα κατάλληλα μέτρα ώστε να υποβοηθηθεί η οικονομική δραστηριότητα των μη προνομιούχων περιοχών.

Οι παραμεθώρες περιοχές

Κύριοι συνάδελφοι, αν διακόψατε το υπόμνημα του κ. Ανδρέου —του Συνδέσμου επιχειρήσεων παραμεθωρίων περιοχών Θράκης και Νήσων του Ανατολικού Αιγαίου— θα κλάψατε. Θα διαπιστώσατε ότι όλες οι επιχειρήσεις, που είναι στην περιφέρεια, ιδίως αυτές ασπάζονται στην Τουρκία και στα σύνορα, έχουν τουλάχιστον ένα κόστος 100% μεγαλύτερο από τις επιχειρήσεις στην Αθήνα. Γι' αυτό εγκαταλείπουν οι κάτοικοι την περιφέρεια και έρχονται στην Αθήνα.

Το ειδικό καθεστώς της Δωδεκανήσου

Έχουμε και ένα άλλο θέμα και αυτό είναι της Δωδεκανήσου. Έκανε η κυβέρνηση της ΕΡΕ το θανάσιμο λάθος και αντί να ζητήσει, όπως η Μεγάλη Βρετανία, η Γαλλία, η Ιταλία κ.τ.λ. φορολογική ανεξαρτησία, ένα ιδιαίτερο φορολογικό καθεστώς για τα Δωδεκάνησα ή τουλάχιστον τη διατήρηση του ειδικού δημολογικού καθεστώτος, κατά τις διαπραγματεύσεις για την ένταξη έλεγε: «σε το θέμα!... Αλλά και όταν εφαρμόζονταν ο ΦΠΑ, είχαμε τη δυνατότητα να επιβάλουμε στη Δωδεκάνησο διαφορετικούς συντελεστές, που μετά από 5-10 χρόνια θα μπο-

ρούσαμε να εφαρμόσουμε και στ' άλλα υψικά του Αιγαίου. Συνέδη το αντίθετο! Έγιναν απίως κάποιες απείες μειώσεις στους συντελεστές και γι' αυτό όλα τα καταστήματα της Δωδεκανήσου απή τη στιγμή έβρισκονται σε μια κατάσταση απελπισίας. Και έρχεται τώρα ο κεντρικός φόρος καταπόλωσης, που θα αντικαταστήσει το εφθμιστικό, που καταργείται. Αν ο φόρος αυτός επεκταθεί και στη Δωδεκάησο, τι θα γίνει; Στις άλλες περιοχές δε θα υπάρξει διαφορά επιδότησης. Για τη Δωδεκάησο όμως θα είναι σχεδόν ένας νέος φόρος επί πλέον. Νομίζετε ότι θα μπορούν οι επαγγελματίες της περιοχής να αντιμετωπίσουν επιτυχώς την ερχόμενη τουριστική περίοδο; Θα οδηγηθούν σε καταστροφή και στο τέλος θα κλάψουμε.

Αυτά τα πράγματα, ούτε τα πήρε είδηση το παντοπύ, τόσο το καλύ, όσο και το υπό καταρτίση.

Βέβαια υπάρχουν τα Περιφερειακά Προγράμματα Ανάπτυξης, που είναι και σημαντική πρόοδος. Ορθά η Κυβέρνηση πιστεύει ότι δεν πρέπει η ανάπτυξη να γίνεται από το Κέντρο, αλλά η περιφέρεια να ευνοείται και να εκπαιδύ. Αυτό, όμως, μέχρι σήμερα είναι μια θεωρία, γιατί ο περιφερειάρχης δεν έχει ακόμα ούτε αρμοδιότητες, ούτε προσωπικό! Παρακολούθησα μερικά Περιφερειακά Αναπτυξιακά Συνέδρια. Ήσαν μάλλον φιλολογιακές συγκεντρώσεις, θαύματα την υπήλιπία των ρητόρων. Αλλά τα Συνέδρια αυτά δεν είχαν καμία σχέση με το πρόγραμμα επενδύσεων, που τελικά εκτελεί η κυβέρνηση.

Τα μεγάλα έργα

Τα προγράμματα δημοσίων επενδύσεων, που εφάρμοσε μέχρι τώρα η κυβέρνηση αγνόησαν κατά τρόπο εντυπωσιακό τα μεγάλα έργα. Μοίρασαν λεφτά για τα μικρά έργα. Μοίρασαν λεφτά για τα μικρά έργα και πολλοί κοινοτάρχες αντιμετώπισαν ανάγκες του τόπου τους σημαντικές. Έγιναν βέβαια και πολλές σπατάλες. Αυτά όμως τα

έργα δεν είχαν προτεραιότητα στα πλαίσια της γενικότερης ανάπτυξης. Και έτσι σήμερα ο βιομηχανικός εξοπλισμός της χώρας είναι εκεί που ήταν το 1981.

Είναι, πράγματι, το θέμα, όχι απλώς απογοητευτικό, αλλά πολύ ανησυχητικό. Και θέλω να πω στην κυβέρνηση, να μην ισχυρισθεί ότι δεν είχε κεφάλαια για να αντιμετωπίσει τα μεγάλα έργα, για τα οποία μιλάμε τόσα χρόνια. Διότι τους υπέδειξα κάποια, ένα τρόπο εξευρέσεως των κεφαλαίων αυτών. Σε μια συζήτηση —όταν ο κ. Κάπος έλεγε σχετικά ορισμένα πράγματα— είπα: «Θέλετε να φτιάξετε μεγάλα έργα; Να εφαρμόσετε αυτό που κάνουν οι Βούλγαροι. Πήγα στη Σόφια και είδα ένα τεράστιο ξενοδοχείο, το οποίο είχαν κάνει οι Γαλλοί. Το εκμεταλλεύθηκαν για 10 χρόνια και μετά το παραχώρησαν στο Βουλγαρικό κράτος. Η επένδυση αυτού του είδους δεν είναι εκμετάλλευση από τα ξένα μονοπώλια για τη Βουλγαρία. Γιατί θα ήταν για μας.»

Μπορούσαμε αυτό το σύστημα να το ακολουθήσουμε από χρόνια. Δεν το κάναμε. Και το αποτέλεσμα είναι ότι σήμερα εξοικονομούμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της μόλυνσης της Αθήνας, που είναι απορρόδετα. Δεν έχουμε Μετρό, που είναι αναπτήσιμο για την Αθήνα, για την υγεία των Αθηναίων. Δεν έχουμε ακόμα το δεύτερο αεροδρόμιο των Αθηνών, στα Σπάτα. Δεν έχουμε τη ζαΐξη Ρίου - Αντιρρίου. Και αυτός ο κοημένος ο Αρχαίος ταλαιπωρείται ακόμα και Κύριος οίδε, τότε η αντροπή του θα αποκτήσει πραγματική υπόσταση.

Το τραπεζικό σύστημα

Κύριοι συναδέλφου, και πάλι όταν μιλούσα για τον Προϋπολογισμό —δεν θέλω να επαναληφθώ και να ταλαιπωρώ τους συναδέλφους— σας είπα «προσέχετε», το τραπεζικό σύστημα είναι κίνδυνος για την ανάπτυξη. Αντί να τη βοηθά είναι αυτό, που τη φρενάρει. Κάνετε, επίσης,

έλεγχους στο σύστημα του προσδιορισμού των τόκων; Αλλά και πολλά άλλα απαραίτητα πρόγνυματα.

Έχω την αβυσμαία, όταν πώ σε ένα τόπο, να κοιμητιόζω με τον κόσμο, για να μαθαίνω τι γίνεται. Είχα πάει στη Σαμοθράκη πρόσφατα. Έμεινα σε ένα ξενοδοχείο, όπου μια μέρα έρχεται κλαύουσα η διοικήτρια. Της λέω «τι συμβαίνει!». Και μου λέει: «Κάνσαμε μια σύμβαση δανείου με την Κτηματική Τράπεζα και επειδή αργήσαμε να καταβάλουμε 2-3 δόσεις, σχεδόν δικαιοδοθήκαμε το κεφάλαιο από τους τόκους υπερημερίας. Τώρα θέλουν να μας βγάλουν προέλημματικούς, να μας διώξουν. Κάπου Σίγδη, αν μας διώξουν εμάς, πώς άλλος θα τακτοποιήσει να κάνει ξενοδοχείο στη Σαμοθράκη;».

Προχθές πήρα ένα ανάλογο μήνυμα από τη Λέρο. Και έμεινα κατάπληκτος, γιατί συνεχίζεται η ίδια κατάσταση. Και πώς δημιουργήθηκε αυτή; Υπήρξε ένας νόμος λάθος της αποτίσσιμης Πύλας Δημοκρατίας...».

Β. ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ (Υπ. ΠΕΧΩΔΕ): «Ποτέ;».

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΓΔΗΣ: «Ποτέ δεν αμαρτήσα η Πύλα Δημοκρατία. Μόνο εγκλήματα διαπράττει!»

Με το νόμο 1663/80 βγήκε η απόφαση της Νομισματικής Επιτροπής 289/10.10.1980. Βάσει αυτής επιτρέπεται ο εκτοκισμός των οφειλόμενων τόκων χωρίς οποιοδήποτε χρονικό ή άλλο περιορισμό. Και βέβαια, ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Αμέσως οι υποχρεώσεις του δικαιοδότης πολλαπλασιάζονται και παραλύει η επιχείρηση. Αλλά έγινε και κάτι ακόμα χειρότερο! Με μια πρόσφατη απόφαση του Αρείου Πάγου (αρ. 277/1988), που πρέπει να προσέχετε ιδιαίτερα, γιατί θα είναι καταστροφικός οι συνέπειές της, ορίζεται ότι «αν στο συμβόλαιο απαγορεύεται ο εκτοκισμός των καθυστερωμένων τόκων, η Τράπεζα έχει το δικαίωμα να αδιαφορήσει γι' αυτή τη ρήτρα και να προχωρήσει στον εκτοκισμό! Γενικεύεται δηλ. η διάταξη, παρά τις συμφωνηθείσες ρήτρες των δανείων! Αποτέλεσμα αυτών των πραγμάτων ξέρετε τι είναι; Πάρα πολύς κόσμος

δεν τολμάει να θάψει τα λεφτά του και να ζητήσει δάνειο —εκτός από αυτούς που θέλουν να το φάνε— για να κάνει επιχείρηση. Δεδοί η επιχείρηση δεν μπορεί να υφίσταται τέτοια βάρη, τέτοιες δοκιμασίες.

Υπάρχει και κάτι άλλο: Ξέρω πολλούς Έλληνες, που ήρθαν εδώ με κεφάλαια για να κάνουν εργοστάσια και αναγκάστηκαν να φύγουν και να πάνε στο εξωτερικό, λόγω της συμπεριφοράς των Τραπεζών. Ξέρω κάποιον, που ήθελε να κάνει ένα σπουδαίο εργοστάσιο στην Καρδίτσα. Στο τέλος όμως απογοητώθηκε και πήγε στην Ιταλία και τώρα κάνει τις πρώτες εξαγωγές των προϊόντων του στην Ελλάδα!

Είναι λοιπόν απαράδεκτη η κατάσταση, από πολλές απόψεις, που υπάρχει στις Τράπεζες και απορώ πώς δεν έπαισε στην απέλπιση της κυβέρνησης, για να πάρει τα αναγκαζόμενα μέτρα.

Η απεικόνιση των αμοιβών από την παραγωγικότητα

Επίσης, η κυβέρνηση έκανε και ένα άλλο πράγμα, που είναι φοβερό. Καθόρισε τους μισθούς και τα ημερομίσθια ανεξάρτητα από την παραγωγικότητα, με αποτέλεσμα να πέσει κάτω η απόδοση και το κόστος των προϊόντων να είναι πολύ μεγάλο. Έτσι, όμως, καταστρέφεται η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

Η «ανατολίτικη» νοσοτροπία μας και η πράκλιση του 1992

Σύγχρονη ζωή σημαίνει προγραμματισμός, οργάνωση και επίτευξη, θέση σχεδίου». Καθώς, επίσης, και παρακολούθηση της έρευνας». Αυτή, όμως, δεν είναι η νοσοτροπία «ανατολικών» λαών, σαν κι εμάς. Αν αφήσουμε το λαό με την ανατολίτικη του νοσοτροπία, πάμε στην Κοινή Αγα-

ρό, αποφασισμένοι να καταστήσουμε γιλικά ξηνοδοχοειδί-
ληλοι. Δεν θα έχουμε κανένα άλλο ρόλο.

Κύριοι συνάδελφοι, έγραψα ένα μικρό βιβλίο, που έ-
στειλα σε όλους σας με τίτλο: «Άγνωστά στην πρόκληση
του 1992 και του 2000». Εκεί αναλύω το θέμα της αναπο-
λιτικής, της λαθραντίστασης νοσοτροπίας μας. Είναι η ομάδα
που έγινε στο φεστιβάλ της Ε.Σ.ΔΗΜ. -της Παιδείας της
Ε.ΔΗΚ. Παρακαλώ τους κυρίους Υπουργούς να το μελετή-
σουν, γιατί είναι στην απόδοσή του, ίσως το πιο σοβαρό
κείμενο, για τη θεραπεία της κατάστασης. Είναι το πιο
σημαντικό. Κι εγώ νομίζω, ότι είναι πρόκληση για τον Υ-
πουργό της Παιδείας να το διαβάσει και να δει με ποια
μέτρα θα μπορούσαμε να αλλάξουμε τη νοσοτροπία του
λαού μας από ανατολιτική σε ευρωπαϊκή, σε μεταβιομη-
χανική. Γιατί η νοσοτροπία και της Ανατολής και της Δύ-
σης και της Αμερικής και της Σοβ. Ένωσης είναι ίδια.

Σε ένα λαθραντίστο, εφόσον, αν του δώσεις περισσότερες
γνώσεις τον κάνει χειρότερο, δεν τον βελτιώνεις. Γι' αυτό
η μετάδοση γνώσεων είναι καλή, εφόσον δημιουργεί σωστό
χαρακτήρα, δημιουργεί νέα νοσοτροπία. Αν δεν δημιουργεί
νέα νοσοτροπία είναι ζημιά. Το θέμα είναι μια σοβαρή
πρόκληση για τον Υπουργό της Παιδείας.

Η θεωρία του «έλεθ - Ξενοδοχισμού» και του «ροχάτ σοσιαλισμού»

Κύριοι Συνάδελφοι, σ' αυτή τη Βουλή έχουμε δύο θεω-
ρίες, που επικρατούν. Η μία είναι η θεωρία της Νέας Δη-
μοκρατίας, επιστροφή στον νεοφιλελευθερισμό. Αυτή είναι
η θεωρία επιστροφής στον Κο - Ξενοδοχισμό. Γιατί το κα-
τόρθωμα της φιλελευθέρης οικονομίας είναι να δημιου-
ργεί μονοπώλια και Κοσμοπόλεις. Εάν θέλουν οι άνθρωποι
της Νέας Δημοκρατίας να επιστρέψουμε σ' αυτό το είδος
της οικονομίας, να ξέρουν ότι οι Κοσμοπόλεις θα είναι το
πολυτιμότερο προϊόν, που θα έχουμε.

Από την άλλη πλευρά έχουμε τη νοοτροπία του ΠΑ. Ε.Ο.Κ. Αυτοί έπεσαν στο λεγόμενο λαϊκισμό, στη θεωρία του «Ραχάτ Σοσιαλισμού» και ξέχασαν τι εστί πραγματικώς σοσιαλισμός.

Εμείς, οι μικροί της Ένωσης Κέντρου, που είμαστε οι γονείς όλων των προεδρευτικών παρατάξεων, πιστεύουμε στον εξελικτικό σοσιαλισμό και έχουμε σαν υπόδειγμα τη Σουηδία. Αφήνουμε την παραγωγή στον ιδιώτη με το κράτος της κοινωνικής ευημερίας. Αυτή είναι η λύση, η απάντηση στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας. Όλα τ' άλλα είναι ξεπερασμένα ή είναι παραζητήσιμα.

Να εγκαταλείψουμε το Δικτατοριασμό

Κόριοι, από αυτή τη συζήτηση, που παρακολούθησα με προσοχή, σας είπα στην αρχή τι συμπέρασμα αποκόμισα. Αλλά, νομίζω, ότι πρέπει και στα οικονομικά ο τρόπος της συζήτησης να μας ωφελήσει, στο να σκεφθούμε ότι το σύστημα το δικτατοριακό, όπως είναι σήμερα, μ' αυτές τις φεζαρωμένες προκαταλήψεις για την οικονομική πολιτική, είναι ζημιά. Πρέπει επομένως το ταχύτερο να το καταργήσουμε, για να μπορούμε όλοι οι προεδρευτικοί άνθρωποι να βρεθούμε μαζί —θα μας χωρίζουν θεωρητικές απόψεις, απόψεις αρχών, αλλά μας χωρίζει απώλως ο τεχνητός δικτατορισμός, που προκαλεί αυτό το άθλιο σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής. Εάν τα καταφέρουμε και με την αλλαγή του εκλογικού συστήματος μαζεύουμε όλους τους προεδρευτικούς ανθρώπους, που δεν είναι εμπαιθείς, που δε βλέπουν απώλως το συμφέρον τους, τότε πράγματι θα κάνομε μια ειρηνική επανάσταση στην Ελλάδα. Και στην Ε.Ο.Κ. δε θα είμαστε οι τελευταίοι, θα είμαστε οι πρωτόκλητοι.

Κόριοι, δε θέλω να συμβουλεύω κανένα, αλλά τίλος πάντων, αφήνωσα μία ελεύθερη ζωή στα οικονομικά και

το θεωρώ υποχρέωσή μου, αυτή την κρίσιμη στιγμή, να κάνω τις παραπάνω υπογραμμιστές Ευχαριστιές.

ΓΙΑΤΙ ΨΗΦΙΣΑ «ΠΑΡΩΝ»

* Ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ι. Ζιγδης έκανε τις ακόλουθες δηλώσεις αμέσως μετά την ψηφοφορία στη Βουλή για τον Προϋπολογισμό:

«Κατά τη χθεσινή ψηφοφορία του Προϋπολογισμού και το θέμα εμπιστοσύνης, που έθεσε η Κυβέρνηση, ψήφισα ΑΠΕΧΩ - (ΠΑΡΩΝ) για να εκφράσω όσο το δυνατόν επισημότερα την αποδοκιμασία μου για τον απαράδεκτο τρόπο διεξαγωγής των συζητήσεων της Βουλής και ιδιαίτερα του Προϋπολογισμού, που εξευτελίζει την Εθνική Αντιπροσωπεία και υπονομεύει το κύρος του Κοινοβουλευτικού Πολιτεύματος.

Δεν ψήφισα ΟΧΙ —όπως ήθελε ο συναρπαστής Ν.Δ. και Αριστερός— γιατί θεωρώ καταστροφική την άμεση διεξαγωγή εκλογών, πριν διαλυκανθεί το σκάνδαλο Κοσκωτά και πραγματοποιηθεί η επιβεβλημένη εξερεύνηση. Διότι αυτό θα σήμαινε συγκαλύψη του σκανδάλου και εγκατάλειψη του παρίσηματος του φακέλλου της Κύπρου. Χωρίς διαλυση του σκάνδαλου Κοσκωτά ο εκλογικός αγώνας θα οδηγούσε σε εμφύλιο σπαραγμό και οι νικητές των εκλογών δε θα ήταν υγιείς δυνάμεις αλλά, κατά πάσαν πιθανότητα, όργανα αμαρτωλών συμφερόντων, όχι αναγκαστικά ελληνικών.

Δεν ψήφισα, επίσης, ΝΑΙ, διότι κέρσον το σκάνδαλο έγινε επί Κυβερνήσεως ΠΑ.ΣΟ.Κ. και διετυπώθησαν κατηγορίες εναντίον συγκεκριμένων μελών της, έπειτα από στοιχειώδη πολιτική ευσέβεια να είχε παραιτηθεί.

Σήμερα, μετά την χθεσινή ψηφοφορία και την επιβεβαίωση της εμπιστοσύνης των βουλευτών του ΠΑ.ΣΟ.Κ. προς τον Αρχηγό τους, ο κ. Πρωθυπουργός έχει υποχρέωση να παραιτηθεί και να φροντίσει να συγκροτηθεί Κυ-

θέρηση, που δε θα περιλαμβάνει πρόσωπα κατά των οποίων διατυπώθηκε κατηγορία, αλλά άλλα που να απολαμβάνουν της γενικής εμπιστοσύνης, σε τρόπον ώστε η δικαστική διαδικασία του σκεπδάλου να είναι αντικειμενική, για να γίνει ο σωστός καταλογισμός των ευθυνών. Θα πρέπει ταυτόχρονα να ψηφιστεί ο εκλογικός νόμος της απλής αναλογικής.

Κατόπιν αυτών θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε σε αδιάβλητες εκλογές, διότι η ατμόσφαιρα θα έχει εξυγιασθεί, για να προκύψει Κυβέρνηση της πραγματικής εμπιστοσύνης του λαού μας, που θα εξασφαλίσει την πολιτική ειρήνη και την πρόοδο του τόπου.



B.- ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΚΟΙΚΩΤΑ

I.— Αγόρευση 1/11/1988 στην Επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας

Η ουζήτηση της επερώτησης της Ν.Δ. για το σκάνδαλο Κοϊκωτά υπήρξε πολύ χαμηλού επιπέδου. Διήρκεσε πολλές ώρες και δεν οδήγησε σε κανένα συμπέρασμα. Υπήρξε υποναυπητική πράγματι για το κοινοβουλευτικό πολίτευμα.

Ο λόγος δόθηκε στον κ. Ι. Ζηγδη λίγο μετά τα μεσάνυχτα της 1.11.88, γιατί παρά τον Κανονισμό, οι παρεμβάσεις των άλλων πολιτικών αρχηγών —ιδίως του κ. Μητσοτάκη— και της Κυβέρνησης, δεν είχαν τελειώσει.

Η ομιλία του Προέδρου της Ε.ΔΗ.Κ. έκανε μεγάλη εντύπωση στους ακροατές του ραδιοφώνου, που μετέδωσε ζωντανή τη ουζήτηση.

Είναι χαρακτηριστικό, όμως, του τρόπου με τον οποίο ενημερώνεται ο ελληνικός λαός, ότι την επομένη κομιά σχεδόν εφημερίδα δεν ανέφερε, ότι μίλησε και ο κ. Ι. Ζηγδης! Το ίδιο περίπου συνέβη με το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. Και πρέπει να τονιστεί ότι στην ειδική εκπομπή της ΕΤ 2 για τη Βουλή το Σάββατο, στην ομιλία του κ. Ζηγδη αφιερώθηκαν 2 λεπτά, ενώ για

τους άλλους ομιλητές, Υπουργούς και Αρχηγούς Κομμάτων, ο χρόνος που δόθηκε υπήρξε πολλαπλάσιος.

Πολλοί από τους ακροατές του ραδιοφώνου μας ζήτησαν το κείμενο της ομιλίας του Προέδρου μας. Το ίδιο αίτημα διατύπωσαν και άλλοι, που δεν είχαν την ευκαιρία να την ακούσουν την ώρα εκείνη.

Για το λόγο αυτό και για ενημέρωση του κυρίαρχου λαού παραθέτουμε στη συνέχεια αυτούσιο το κείμενο.

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να χαρακτηρίσω ένα διαφορετικό τόνο στην παράθεσή μου.

Η σημερινή συνεδρίαση είναι μια από τις θλιβερότερες του Ελληνικού Κοινοβουλίου, τόσο από απόψεις τρόπου με τον οποίο διεξήχθη η συζήτηση, όσο και από απόψεις αντικείμενου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συμβαίνει να είναι η 20ή επέτειος του θανάτου του Γεωργίου Παπανδρέου και νόμιζα ότι θα αφιερώναμε τη συνεδρίασή μας σ' ένα μνημόσυνο του μεγάλου εκείνου αδερφού.

Αντίθετα, προχωρήσαμε στην επικριτική, η οποία έδωσε αφού ένα μεγάλο σταθερά, αλλά αποδεικνύει μία μεγάλη αρρώστια της εποχής μας.

Προτίμησε δηλαδή η Βουλή, έτσι τα όφρα η τύχη, αντί της αρετής του παρελθόντος, να ασχοληθεί με την κακία της σημερινής πολιτικής κατάστασης.

Αυτό, όμως τι σημαίνει; Ο τρόπος με τον οποίο συζητήσαμε σήμερα και το αντικείμενο της συζήτησης, τι σημαίνουν; Σημαίνουν ότι, ο ελληνικός λαός θα πιστέψει απλά, ότι η Βουλή, η Κυβέρνηση, η Δικαιοσύνη και ο Τόπος, είναι όλοι διαφθαρμένοι!...».

Α. ΚΡΙΚΕΛΗΣ: «Τι είναι αυτά που λέτε!».

Ι. ΣΙΓΔΗΣ: «Αγαπητοί μου, ως αφήσουμε τις κομματικές αντιδικίες και ως μιλήσουμε αντικειμενικά. Τι θα καταλάβει ο

ελληνοκύβητες; Θα καταλάβετε ότι όλα από μέσα είμαστε δια-
φορεμένοι».

Κ. ΚΕΦΑΛΑΟΓΙΑΝΝΗΣ: «Εί! Όχι, κύριε Ζήγη».

Ι. ΖΗΓΗΣ: «Αυτό θυγαίει από τη συζήτηση».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παν. Σαλαμαλίσης): Παρακαλώ πάρα
πολύ, μη διακόπτεται».

Ι. ΖΗΓΗΣ: «Παρακαλώ μη διακόπτεται».

ΑΓΑΜ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ: «Εάν ο κ. Ζήγης αυτό, που
λέει, το θέχεται για τον εαυτό του, να το κρατήσει».

Ι. ΖΗΓΗΣ: «Αυτή θα είναι η εντύπωση».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: «Κύριε συνάδελφε, είναι ελεύθερος ο ομι-
λητής να διακοπώσει τις απόψεις του, καθ' εν τρόπο νομίζει
εαίνας».

Ι. ΖΗΓΗΣ: «Εάν μάλιστα δεν με αφήνεται να μιλήσω, θα
είναι πολύ εντυπώση αυτή η εντύπωση».

Α. ΚΡΙΚΕΛΗΣ: «Κύριε Πρόεδρε, είναι απαράδεκτα αυτά
που λέει».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: «Λογικότητα θα κάνουμε στον ομιλητή ;
Σας παρακαλώ...»

Η. ΒΟΥΤΙΟΥΚΑΚΗΣ: «Δεν σκοπεί τι λέει».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: «Σας επικαλεσθάντε, ότι θα γίνεται λογο-
κρασία στον ομιλητή».

Α. ΚΡΙΚΕΛΗΣ: «Εσείς το θέχεται αυτό».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: «Είναι άλλο θέμα αυτό και άλλο η ελευ-
θερία του λόγου, που έχει ο ομιλητής να εκφράζει τις απόψεις
του όπως νομίζει εαίνας. Μπορεί να μην το αποδεχόμεθα, αλλά
αυτό είναι δικαίωμα του ομιλητή να το εκφράσει».

Ι. ΖΗΓΗΣ: «Αυτά που ελέχθησαν εδώ, θα διαδοσθούν
στον ελληνοκύβη λαό του Τύπου. Και γνωρίζετε ο Τύπος πόσο
ενοχλεί τις εντυπώσεις αυτού που είδους των συζητήσεων. Θα
δημιουργηθεί πάλι η εντύπωση, ότι πρόδηματι η πολιτική ζωή
βρίσκεται στο «ναδίρη» από γρήγορη άποψη. Για τούτο πρέπει να
μιλήσουμε από αντικειμενικά, αν θέλουμε να αποκλείσουμε την
ουσία του προβλήματος».

Γιατί υπάρχει αυτή η αντίθεση; Υπάρχει απλοϊστά λό-
γω του συστήματος των δύο Κομμάτων, του διακομματισμού.

Επειδή ο ελληνικός λαός είναι χωρισμένος, λόγω του πα-
λογικού συστήματος, σε δύο στρατόπεδα, τα οποία είναι έτοιμα
να ρωτηθούν το ένα εναντίον του άλλου — το μαν για να κρατήσει
την εξουσία, το δε για να καταλάβει την εξουσία! Γι' αυτό έ-
χουμε συζητήσεις αυτού του είδους. Και γι' αυτό ο Τύπος έχει
φύσει σ' αυτό το κακόντημα, που έχει φύσει τα τελευταία
χρόνια.

Διάφοροι φίλοι μου λένε: «Κόμμι Ζίγηθ, έπαυσα να διαβά-
ζω εφημερίδες». Ρωτάω: «Γιατί»; Μου λένε: «Γιατί δε μπορώ
να πιστέψω πλέον τίποτε».

Όλοι οι Έλληνες δεν είναι θεωρητικοί. Όλη η πολιτι-
κή ζωή δεν είναι σκευδαλισμός. Δεν μπορούμε να ισχυριζόμα-
στε για να κατακρίνομε τον αντίπαλο, ότι η Κυβέρνηση απο-
τελείται από αμαρτωλούς ανθρώπους και η Αξιωματική Αντι-
πολίτευση από αμαρτωλότερους. Αυτά τα πράγματα είναι απα-
ράτητα.

Λοιπόν, αγαπητοί μου φίλοι, το πρώτο συμπέρασμα, που
θγαίνει απ' αυτή τη συζήτηση, είναι το εξής: Να αλλάξομε
τον καταστροφικό για την δημοκρατία και το λαό μας όρο της
επισχεμένης αναλογικής και να πάμε στην απλή αναλογική,
όταν οι Κυβερνήσεις θα είναι Κυβερνήσεις σημμαχικές και θα
εκπροσωπούν πλειοψηφίες του λαού και όχι μειοψηφίες. Αυτό
είναι το πρώτο, το βασικό συμπέρασμα.

Το δεύτερο συμπέρασμα είναι αυτό: Όπως είμαστε σή-
μερα, δεν έχουμε τους απαιτούμενους μηχανισμούς ελέγχου. Τό-
σο της δημόσιας ζωής, όσο και της ιδιωτικής.

Δείτε αντίθετα, τι γίνεται αλλού. Στη Σουηδία, που είναι
πράγματι δημοκρατικό κράτος, υπάρχει ο θεσμός του «Όμπου-
σμαν», του Επιτρόπου του Κοινοβουλίου, του οποίου σκοπός είναι
να προλαμβάνει τα εγκλήματα στον πολιτικό όλο, να παρερρου-
ρεί το δημόσιο συμφέρον, πριν συνταχθεί το έγκλημα.

Επίσης, υπάρχει ο θεσμός του «Όμπουσμαν» για τον Τύ-
πο, που εμπνέζει τους δημοσιογράφους να γράφουν ό,τι θέλουν

και να διαφθείρουν δια της ανικαντίας τα πάντα. Δεν έχουμε αυτό το σύστημα.

Κάποια, πριν από ενάμιση χρόνο, από το θέμα αυτό σύστησα στην Κυβέρνηση: Έχετε υποχρέωση να κάνετε τρία πράγματα, αν θέλατε να έχουμε υποφερτό δημόσιο δίο.

Το πρώτο είναι να θεσπίσετε το θεσμό του «Όμοιοσημαν». Το δεύτερο να δώσετε στο Ελεγκτικό Συνέδριο τις αρμοδιότητες, τις οποίες είχε στο παρελθόν και τις οποίες κατήργησε η Νέα Δημοκρατία.

Και το τρίτο είναι, να καταλάβετε αυτόν τον απαύχοντο νόμο περί πτωχεύσεως, ο οποίος επιτρέπει σε τερδύστες επιχειρήσεις να πτωχεύσουν και οι ιδιοκτήτες τους να γίνονται πάλαι ποτέ σε εκατομμύρια δολάρια και να αγοράζουν πολιτευόμενα δημοκόμματα στη Νέα Γόρνη, στο Σαν Ντιέγκο, ή στο Παρίσι.

Δεν υπάρχει λοιπόν, το σύστημα ελέγχου, το οποίο πρέπει να υπάρχει στο δημόσιο δίο πραγματικά και όχι καταστασιακά, όπως γίνεται σήμερα.

Το δεύτερο θέμα είναι: Ο θεσμός του «Όμοιοσημαν» πρέπει να ρυθι και στην εσωτερική επιχείρηση. Εάν θέλουμε να έχουμε πραγματικά ελεύθερη οικονομία, πρέπει να δώσουμε αυτό το θεσμό, για να μπορούμε να ελέγχουμε τους Κοσμοκτόδες, πριν οι Κοσμοκτόδες γίνουν καταστροφή για τον τόπο. Εάν παραβλέψουμε να ελεγχθεί το πειθαίο και ύστερα να επέμβουμε, χάσαμε το παιχνίδι.

Αλλά υπάρχει και ένας άλλος τρίτος τομέας, στον οποίο πρέπει να ενεργήσει μια δημοκρατική πράγματι Κυβέρνηση, που στηρίζεται στην πλειοψηφία του ελληνικού Λαού. Πρέπει να αποκτήσουμε «Διοικητολογία» για τον Τύπο. Και πρέπει να συστήσουμε ένα «Διοικητικό τμήμα». Σε όλες τις δημοκρατίες της Ευρώπης δεν θεωρείται μειονότητα να υπάρχει νομοθετημένη διοικητολογία για τον Τύπο και νομοθετημένο «Διοικητικό Τμήμα» για τους δημοσιογράφους. Γι' αυτό βλέπεται ότι ο Τύπος, δεν είναι η αντί της πειθαλολογίας και της πειθαλοθερίας. Δεν είναι ο εξ απαργγώματος εμπρηστής των φοχών των πολιτών.

Δεν είναι αυτός, ο οποίος τους οδηγεί αιωνίως στην διάσπαση. Αλλά ο Τύπος εκτελεί ένα άλλο καθήκον, μια άλλη αποστολή την οποία έλοι ευλογοδικάστα.

Κόρις Πρέσβρι, κόρις Γκυργί —βιάσαστε ο μόνος που απομαίναται από την Κυβέρνηση— Δεν άταξαν οι άλλοι στη δουρασία της σημερινής συνεδρίασης —πρέπει κάποτε να γίνουμε φρόνιμοι Έλληνας. Διότι οι εφελίξεις παγκόσμια και εθίας στην Ευρώπη, θα είναι καταλυτικές γι' αυτή τη μορφή των δημοκρατικών θεσμών, των κοινωνιών και των πολιτικών συνόρων, που έχουμε.

Όταν μιλάμε για ανταπόκριση στην πρόκληση του 1992 και του 2000, τι εννοούμε; Πρώτα - πρώτα ότι πρέπει να αλλάξουμε τη νοοτροπία μας. Δεν είναι δυνατό με αυτή την εμπόθεια, με αυτό το μίσος του ενός προς τον άλλο —και μάλιστα χωρίς λόγο— να πάμε μπροστά. Δεν είναι δυνατό με τη νοοτροπία του Λαθωνίου να προχωρήσουμε, έχοντας μπροστά μας αυτές τις προκλήσεις. Για τούτο είναι ανάγκη να αλλάξουμε νοοτροπία. Και για να αλλάξουμε νοοτροπία θα χρειασθεί πρώτα - πρώτα να αλλάξουμε τον ελλογικό νόμο.

Δεύτερον, να πάρουμε τα μέτρα αλλαγής της λειτουργίας του θεσμικού και ιδιωτικού έλου, τα οποία μας ανέφερα.

(Στη σημαία από την Προεδρική έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Ν. Κορηιώτης).

Προτίθεται πριν λίγο να συστήσουμε Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή. Για να διακριτούμε τι; Εάν ο κ. Μητσούκης διαμένεται με αυτό που του καταλόγισε ο κ. Κουτσούργρας, ή αν ο κ. Κουτσούργρας διαμένεται με αυτό που του καταλόγισε ο κ. Μητσούκης; Είναι νερίζω απειλήθεια προς τον Ελλογικό Λόο μια τέτοια πρόταση.

Άλλωστε έχουμε δοκιμάσει ήδη δύο Εξεταστικές των Πραγμάτων Επιτροπές και γαλοποιήθηκε το Κοινοβόλιο. Τι θγήκε από την Εξεταστική Επιτροπή για τις Τηλεοπτικοφωνίες; Βγήκε τίποτα; Έχουμε το πόρισμα από την Εξεταστική Επιτροπή του Κυπριακού. Είδατε πόσο μας αγόρισε!...

Εάν και γι' αυτή την υπόθεση φτιάξουμε μια Εξεταστική

Επιτροπή, να ξέρετε ότι θα εξαπαλούσαμε μια εξαγωγικά του-
λόγηστον —αν δεν είναι διεκδικώμενη— προφορία του Τίτου
με απειθαλοσύνη. Για να μην υπάρξει κανένας που να πιστέψει,
ότι υπάρχει ένας τίμιος άνθρωπος στην Ελλάδα. Είναι λάθος
αυτό που είπατε.

Εάν θέλατε, να ελέγχετε την υπόθεση —και συμφωνώ σ'
αυτό— θα κάνει μια άλλη πρόταση, την οποία είχα κάνει και
το 1962. Και παρά τις τότε διαφορές απόψεων, φηγίστηκα από
τη Βουλή και εφαρμόστηκε. Θεμάτε ότι το 1962 —όσο μπο-
ρείτε να θυμάστε— είχαμε ασφαλεία καταγγυλιών, εναντίον των
τότε δικασόντων τη Δ.Ε.Η. και χρειάστηκε να έρθουμε εδώ
στη Βουλή απαντιλογούμενοι, να τις συζητήσουμε με ερωτήσεις
και απαντήσεις. Δεν καταλόγημα, λοιπόν, σε κανένα αποτέ-
λεσμα. Κάποιος από το κόμμα το δικό μου τότε είπαν να γίνει
Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή. Υπουργός του Συνα-
σισμού ήταν ο κ. Παπαληγούρας. Σημείωσα και είπα, ότι ε-
γώ κάνουμε αυτό, απλώς «θα θρύνουμε τα μάτια μας». Τίποτα
δε θα θγει από την υπόθεση. Απλώς, θα ανταλλάξουμε όψεις,
συνομιλιές, προσβολές, ο ένας κατά του άλλου.

Εκείνο, που μπορούμε να κάνουμε, είναι να αναθέσουμε σε
3 ανεξάρτους δικαστικούς να αναλάβουν τη διερεύνηση του θέ-
ματος, να ενεργήσουν σαν δικαστικοί και να φέρουν ένα πόρι-
σμα, το οποίο να θέσουν ως όφει μας.

Πρόγραμμα, ο κ. Παπαληγούρας δέχθηκε την πρότασή μου
και έγινε νόμος του κράτους. Νομοθετήθηκε η Επιτροπή και
αποταλάστηκε από έναν Λαοκραγίτη, ένα Σύμβουλο της Επι-
κρατίας και έναν του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αυτοί οι 6 μέ-
νες έλασαν την παράκληση έκθεσή τους, την οποία αργότερα κα-
τέθεσαν στην Κυβέρνηση του Γεωργίου Παπαθερίου, της οποίας
ήμουν και εγώ Υπουργός. Μάλιστα ανέπτυξε εγώ να είναι Υ-
πουργός Βιομηχανίας και σε μένα να καταταθεί. Εκείνη η έκ-
θεση, όμως, ήταν πραγματική έκθεση. Δεν περιείχε αντιφά-
σεις, ούτε αμφισβητήσεις. Ήταν ένα έργο ανεξάρτων δικαστικών,
οι οποίοι, ανεπίσης προς την αποστολή τους, έλασαν μία αντι-
κοινομητική έκθεση περί των γεγονότων, η οποία έδωσε τίμημα

στις αναθεωρίες Βίβλια, είχε σοβαρές πολιτικές συνέπειες, αλλά αυτό είναι άλλο θέμα.

Αν θέλατε απ' αυτό το αίσχος των «Κοσκωτάτων» να γλυτώσουμε το ταχύτερο, σας προτείνω, αντί των Εξεταστικών Επιτροπών, που θα απαιτούν τη διάσταση, τη σκανδαλολογία και το σάπιασμα της κοινωνίας, να προβούμε σ' αυτή τη σύσταση του οργάνου, το οποίο θα μας δώσει μια αντικειμενική εικόνα της κατάστασης. Και έτσι θα μπορούσαμε να βρούμε το σωστό δρόμο για την ηθική εξυγίανση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι σας ευχαριστώ».

2.— Η Εξεταστική Επιτροπή για το σκάνδαλο Κοσκωτά

Η δεύτερη συζήτηση στη Βουλή (15.11.88) για το σκάνδαλο Κοσκωτά υπήρξε δυστυχώς πιο θλιβερή από την πρώτη (1.11.88).

Αντικείμενο της συζήτησης αυτής ήταν η σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για τη διερεύνηση του σκανδάλου, όπως πρότειναν η Αξιωματική Αντιπολίτευση και η Κυβέρνηση.

Η παρέμβαση του κ. Ιωάννη Ζηδή, που έγινε στις 2 η ώρα το πρωί —λόγω της γνωστής... «εύνοιας» του Προεδρείου— υπήρξε και πάλι εντυπωσιακή και τεκμηριωμένη κατά γενική ομολογία. Την επομένη, όμως, η παρέμβαση αυτή αγνοήθηκε παντελώς από τον Τύπο και μόνο την μεθεπομένη έγινε μια σύντομη αναφορά σ' αυτήν από 2-3 εφημερίδες. Η τηλεόραση, εε άλλου, παραχώρησε σ' αυτήν 3,5' περίπου στο πολύωρο δελτίο της.

Έτσι και στην περίπτωση αυτή έχουμε ένα χαρακτηριστικό δείγμα του πόσο αντικειμενική είναι η ενημέρωση του λαού από τα κρατικά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και τον Τύπο.

Η Βουλή, παρά τις αποστάσεις του κ. Ιωάννη Ζηγδή, αποδέχθηκε τη συγκρότηση Εξεταστικής Επιτροπής, που δεν είναι δυνατόν θέσει μέσα στα χρονικά πλαίσια που καθορίστηκαν να διαλευκάνει την υπόθεση. Αντί για διαλεύκανση, επομένως, είχαμε τροφοδοσία των Μαζικών Μίσων Ενημέρωσης —κρατικών και ιδιωτικών— με συνεχή λαοπλοαγία, από τις συζητήσεις των μελών της Επιτροπής, που ανήκουν στα αντίπαλα κόμματα, ως και από τις καταθέσεις των μαρτύρων, που κλήθηκαν να την ενημερώσουν για τις διάφορες πτυχές του σκανδάλου.

Έτσι, το νοσηρό κλίμα ψύχωσης διατηρείται ακόμη και είναι αδύνατο να αντιμετωπισθούν με ψυχραιμία και αποτελεσματικότητα τα μεγάλα και κατασείγοντα εσωτερικά και εξωτερικά προβλήματα της χώρας.

Ας ελπίσουμε ότι ο καλός θεός της Ελλάδας θα θάψει και πάλι το χέρι του, για να μας σώσει από την αφροσύνη μας!... Το κείμενο της αλληλίας του κ. Ζηγδή ακολουθεί:

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, «Το πένθος αρμόζει στην Ελλάδα». Αυτός θα είναι ο τίτλος των σχολίων, που ο ιστορικός θα κάνει κάποια για τη σημερινή μας συνεδρίαση. Πόστε μου, εάν δεν είναι η ελευθερότερη συνεδρίαση, την οποία είχαμε ποτέ από απόψεως τρόπου ανταλλαγής... «φιλοφρονήσεων» μεταξύ των δύο «μεγάλων» παρατάξεων και από απόψεως αποφάσεων, η οποία φαίνεται ότι θα ληφθεί από το Σώμα; Διότι η απόφαση, για την οποία είμαστε βέβαιοι ότι θα ληφθεί, είναι απλώς εμπαιγμός του λαού, για να μεταχειριστώ την ορολογία του κυρίου Μητσοτάκη.

Η απόφαση πράγματι της Εξεταστικής των Προηγμένων Επιτροπής υπό τις σημερινές συνθήκες είναι καθαρός εμπαιγμός του λαού και δεν έχει καμία σχέση με το θέμα της διαλεύκανσης των θεμάτων του σκανδάλου Κοσκωτά.

Το θέμα του συνάδελφου Κοσκωτά μοιάζει με το θέμα του συνάδελφου Σταθόπου, το οποίο όπως ξέρετε, συνάραξε τη γαλλική Δημοκρατία στις αρχές της δεκαετίας του 1930. Και όπως εκείνο έφθασε μοιραίες πληγές στη Γαλλία, έτσι φοβόμαστε ότι το συνάδελφο Κοσκωτά θα φέρει βαρείες πληγές στο έθνος και το πολιτεύμα, εάν δεν το υποναμεύσει κατά τρόπο σοβαρότερο.

Άθλια η ενεμέρωσή του Λαού

Αγαπητοί συνάδελφοι, αυτά που αναλλάχθηκαν σήμερα μεταξύ των δύο μεγάλων κομμάτων θα βοηθήσει καθόλου τον ελληνικό λαό να αποκτήσει σαφή γνώση για το τι είναι το συνάδελφο αυτό και δεν τον βοηθήσει καθόλου να δει, πώς θα εξέλθουμε από αυτή την μοιραία κατάσταση.

Κόριο συνάδελφοι, είναι φανερό ότι ο λαός μας μ' αυτές τις πληροφορίες, που έχει από τη Βουλή, από τον Τύπο, από την Τηλεόραση και το Ραδιόφωνο θα έχει σχηματίσει την εντύπωση ότι ολόκληρος ο πολιτικός κόσμος είναι φαύλος, ότι βρίσκονται σε παρακμή όλοι οι θεσμοί, οι ιδέες και τα πρόσωπα — από την κυβέρνηση, τη συμπαλίτευση, την αντιπολίτευση, τα κόμματα, τα δικαστήρια, τους αρμοτικούς λογιστές, τη διοίκηση των τραπέζων κ.ο.κ. Ο λαός πραγματικά θα σχηματίσει την εντύπωση ότι το παν στη χώρα αυτή έχει σαπίσει.

Ο λαός ζητάει και χρειάζεται πληροφόρηση αντικειμενική. Και λυπάμαι γιατί η Βουλή απέτυχε εντελώς σ' αυτό. Η Βουλή αυτή εξευτελιστικώς προ του ελληνικού λαού, διότι δεν είναι τίποτα παρά τις αμοιβαίες όψεις, ανισορροπίες και πολλά άλλα, που δεν θέλω να χαρακτηρίσω.

Κόριο συνάδελφοι, για να δείτε πόσο πληρωματός είναι η ενημέρωση του ελληνικού λαού, θα σας αναφέρω τούτο. Στην παρακάτω συνεδρίαση ο μόνος που ανατιχθήθηκε στην άμεση διενέργεια εκλογών και ο μόνος που ανατιχθήθηκε στη συγγραφή της Εξιστασιακής των Πραγμάτων Εκτροπής είναι αυτός που σας μιλά, εκπροσωπώντας το κόμμα της Ε.Δ.Η.Κ. Εν τούτοις,

επειδή εκτίμησα τον Τίσο για τον τρόπο με τον οποίο σπαίξει να υποθετήσει κάθε συκοφαντία κατά των ανθρώπων, που αφήνουν σε αντίπαλη παράταξη, συνήλθαν οι εκδότες και αποφάσισαν να αγιοήσουν τον Ιωάννη Ζίγη και ό,τι είπα στη Βουλή! Το αποφάσισαν επίσημα και ειδοποιήθηκαν σχετικά, για να τραβήξω, σαν να ήταν η πρώτη φορά που συμπαραφέρονται, απέναντί μου μ' αυτόν τον τρόπο!...

Αλλά και το Ραδιόφωνο και η Τηλεόραση, που ανήκουν στην κυβέρνηση, στα δελτία τους δεν με ανέφεραν καν, στην εκπομπή δε του Σαββάτου, που αφιερώνεται στις συζητήσεις της Βουλής ολόκληρης της εβδομάδας, έκαναν μια μικρή παράληψη, η οποία ήταν στην ουσία παραπλανητική. Και έτσι φθάσαμε στο σημείο όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να εμφανίζουν, ότι όλη η αντιπολίτευση ζήτησε Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή, ενώ το πρόγραμμα είναι αντίθετο με την αλήθεια.

Πίστα μου: Με αυτές τις μεθόδους ενημέρωσης του ελληνικού λαού, μπορεί να πάρει μπροστά η Δημοκρατία; Μιλώμε περί κυρίαρχου λαού, αλλά όταν τον τρέφοιμα, από το πρωί ως το βράδυ, με φήμες, με διαβολές, με διαστροφές, είναι δυνατόν αυτός ο λαός να πάρει σωστές αποφάσεις για το μέλλον του, για την τύχη του;

Η πρόταση για άμεσες εκλογές

Πίστα μου: Από τη συζήτηση, που προηγήθηκε πριν από μέρες και από τη σημερινή, τι ωφελείται το κολλέτσιμα και ο λαός;

Τα κόμματα ζήτησαν θενέργεια εκλογών. Με αυτή την φόρμωση, που έχει ο ελληνικός λαός, ύστερα από ό,τι άκουσε, είναι δυνατόν να κρίνει σωστά και να φέρει στην κυβέρνηση δεα της φήμης του θενόμας, οι οποίες πράγματα θα κίβονται των συμπαιρόντων του, θα είναι εγγυήτριες του Δημοκρατικού πολιτεύματος και πρωτογωνίστριες της πρόοδου του; Είναι δυνατόν;

Επομένως, η πρόταση περί διενέργειας εκλογών είναι πρόταση, η οποία εξηγηταί μόνο ηγετικά, κομματικά συμφέροντα και είναι αντίθετη στα συμφέροντα του ελληνικού λαού.

Και όμως, αυτοί οι οποίοι φωνάζουν για εκλογές, αυτοί πρωτόχρονα μιλούν για Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή. Πώς είναι δυνατόν τα δύο αυτά να συνυπάρχουν; Είναι δυνατόν, αφού ζητούμε εκλογές, να πάρμε οι Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή, η οποία θέλει χρόνο και κάποια αντικαταστάσιμη διάθεση στη διενέργεια του ανακριτικού της έργου;

Απλάς, για να εντυπωσιάσουμε, κάνουμε αυτές τις προτάσεις.

Εμπαιγμός η Εξεταστική Επιτροπή

Ο κ. Μητσόπουλος, αγαπητοί μου κύριοι Υπουργοί, σας έριξε τη ροδέτα του εντυπωσιασμού, της δημαγωγίας περί Εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής. Γιατί πάραι στην παγίδα; Γιατί τη δεχθήκατε, αφού είναι προφανές εμπαιγμός του λαού;

Είναι δυνατόν η Εξεταστική Επιτροπή να λύσει ένα τόσο δύσκολο πρόβλημα, το οποίο έχει διαστάσεις, όχι μόνο αλληλικές, αλλά διεθνείς; Είναι δυνατόν, με την παύρα που έχειτε περί Εξεταστικών Επιτροπών, να εμπιστευθείτε μια τέτοια λαμπρή υπόθεση, σε μια νέα Εξεταστική Επιτροπή;

Είχαμε την Επιτροπή για την Τηλεόραση, για τις τηλεπικοινωνίες. Πού καταλήξαμε; Στο μηδέν. Ύβρεις, σκοφανίες, διαστρέβλωση της αλήθειας. Συμπέρασμα; Μηδέν.

Είχαμε το Φέικιλλο της Κύπρου. Πού καταλήξαμε μετά 2,5 χρόνια; Σε μια «πορφαιά, χωρίς σπέρμα», όπως απειλάσει το Πόροσμα, για τους λόγους τους οποίους ξέρετε. Αποχόρησε ένα ευρώ φορές η Αντιπολίτευση. Η Συμπόλιτευση ζήτησε επανειλημμένως παρατάσεις. Και πού καταλήξαμε; Σχηδόν στο μηδέν.

Θέλατε, τώρα, αυτό το μεγάλο θέμα του σκανδάλου Κοσκωτά να έχει την ίδια τύχη και γι' αυτό το παραπέμπεται σ'

Εξαιρεσιακή Επιτροπή; Ε, τότε εφημερεύει το λαό ενταξειθίρα και σεις, οι οποίοι προταίνετε την Επιτροπή και σεις, που τη δέχεσθε.

Λυποίμαι να το πω, αλλά πρέπει να το πω! Δεν πρέπει το Κοινοβούλιο να είναι ο τροπικιστής των κοινοβουλευτικών θεσμών και του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Εγώ σας πρότεινα κάτι άλλο, απλοώτερο. Έχουμε άλλισια πείρα πολύ αποκατοραγιακή σχετικά.

Η Επιτροπή του Ν. 4230)62

Το 1962, όταν υπήρξε σκαινη η κατοφορά εναντίον της Δ.Ε.Η. για τα σφέδαλα τα οποία έγιναν, είχε ζητήσει η τότε Ανταπολίτευση Εξαιρεσιακή των Πραγμάτων Επιτροπή. Δεν τη δέχονταν η κυβέρνηση, σπότε πρότεινα τούτο: Αντι να κάνομα Εξαιρεσιακής Επιτροπής, οι οποίες έχουν όλα τα γνωστά μειονεκτήματα, να κάνομα μια τριμελή Επιτροπή εξ Ανωτάτων Δικαστικών — ο ένας να είναι από το Συμβούλιο Επικρατείας, ο άλλος από τον Άρειο Πάγο και ο τρίτος από το Ελεγκτικό Συνέδριο — και σ' αυτή να αναθέσομα να εξετάσει το όλο θέμα και να μας φέρει ένα πόρισμα ενός ορισμένου χρονικού διαστήματος.

Ο τότε Γπουργός Ενταξειθιμού κ. Παπαληγούρας δέχθηκε την πρότασή μου και έτσι ψηφίστηκε ο νόμος 4230)62, το άρθρο 2 του οποίου σκεταίνει την Επιτροπή. Βάδισε το διασυσίασαν λόγο για να εξηγηρηθεί τα συμφέροντα της τότε κυβέρνησης. Πάντως ψηφίστηκε η Επιτροπή.

Και τα έφερε έτσι η μοίρα, ώστε το πόρισμα των τριων Ανωτάτων Δικαστικών να παραδοθεί το 1964 στον Γπουργό της Βιομηχανίας της κυβέρνησης, που σκαύει την εξουσία τότε, στον Ιωάννη Ζήδη, ο οποίος το παρέδωσε στον Πρωθυπουργό και ο Πρωθυπουργός το κατέθεσε στη Βουλή!

Βάσει του πορίσματος αυτού, η Ε.Δ.Α. υπήδαε στις 21 Ιανουαρίου 1965, πρόταση παραπομπής στο δικαστήριο — να κινηθεί δηλαδή ο νόμος περί ευθύνης Γπουργών — της κέρ-

ντας του Κωνσταντίνου Καραμαυλή, όλων των μελών της και των υπευθύνων της Δ.Ε.Η. Δυστυχώς, όμως, όπως γνωρίζετε, λόγω της οξυμένης της πολιτικής κατάστασης την εποχή εκείνη, επενέβη ο βασιλεύς, ο οποίος ζήτησε την απήχθειση, λόγω παραγραφής των αδικημάτων και δεν επέτρεψε στη Βουλή να πάρει απόφαση.

Πάντως η Επιτροπή εκείνη εξετάισε τον προορισμό της και είναι υπέροχη για τέτοιες διαρρυθμίσεις. Αυτή την Επιτροπή σας πρότεινα και σας προτάίνω να φηγάσετε, και όχι τον εμπαιγμό των Εξταστικών Επιτροπών, είτε της μορφής την οποία εισργείται ο κ. Μαρτσινάιγς, είτε της μορφής την οποία εισργείται η Κυβέρνηση. Και οι δύο είναι εμπαιγμός, διότι θα καταλήξουν ποθικόν, απλώς θα δώσουν την ευκαιρία στον Τύπο επί έξι μήνες, επί ένα χρόνο να τροφάσσει την κοινή γνώμη με όλη τη λάσπη, με όλη τη σηκοφαντία, με όλα τα φέματα, τα οποία μπορεί να κατασκευάσει ο αρριωστήριμος νους των Ελλήνων πολιτευμένων και μη!...

Η πρόταση απομύνας, της Εξταστικής Επιτροπής, είναι καταστροφική, και σας δίνω την λύση. Η λύση είναι η επιτροπή του Ν. 4230) 62, την οποία άλλωστε ημύνας αναγνωρίζει και το Σύνταγμα στο άρθρο 89.

Κόριο Υπουργοί, δέβαια η πρότασή μου περί Επιτροπής αυτού του είδους πρέπει να συμπληρωθεί με τούτο. Πρέπει το Πόρισμα να δοθεί, όχι στον Πρόεδρο της Κυβέρνησης, αλλά στη Βουλή. Πρέπει να γίνει αναστολή της παραγραφής των αδικημάτων. Ο νόμος περί ειθής Υπουργών, είναι ο νόμος της δικτατορίας. Είναι ντροπή αυτό το πράγμα, σε μια κοινοβουλευτική περίοδο να παραγράφονται όλα τα αδικήματα. Το απαιτήματα επανιληφμένα. Δεν έχει γίνει όμως η θεραπεία ακόμα. Εάν, λοιπόν, παίζουμε με τις Εξταστικές Επιτροπές, ή με άλλα τέτοια ευρήματα, όλα τα αδικήματα θα έχουν παραγραφεί και θα ημπαίζουμε τον ελληνικό λαό, κατά τρόπο ανεπίτρεπτο.

Να παραστωθεί η Κυβέρνηση

Κόριο ανάδελφοι, στη Γαλλία υπήρξε το σπύδαλο Στα-

έτσι, το οποίο είχε την ίδια πλοκή περίπου με αυτό του Κοσκωτά — καιτα δεν είχε προσκόσεις. Τι έγινε; Η Κυβέρνηση Σωτών τότε υποχρεώθηκε να παραιτηθεί. Την ακολούθησε η κυβέρνηση του Νταλαντί και κατόπιν η κυβέρνηση Ντουμάρτι.

Η Κυβέρνηση του Σωτών ήταν αριστοκρατική. Ήταν «φιζοκρατική». Οι δεξιοί πήγαν να επικρατήσουν απ' αυτό και με τον περίφημο Κισπ, τον Αρχηγό της αστυνομίας των Παρισίων, ο οποίος ήταν πολύ δεξιάς, προέβησαν σε ορισμένες παραχάλας επιθελήσεις, οι οποίες είχαν τις αντίθετες ακρότιες συνέπειες απ' ό,τι περίμενε η δεξιά. Το αποτέλεσμα ήταν να οδηγήσουν στην οργάνωση του «Λαϊκού Μετώπου» του Λέν Μπλουρ μετά δύο χρόνια.

Ορισμένες, αριστοκρατικές συνάξεις του Κ.Κ.Ε., να ξέρετε τι κάνουν. Με τη μέθοδο, που ακολουθείτε, αντί να εντοχίσετε μια αυριανή αριστοκρατική κυβέρνηση, την υπονομιμάτε! Γι' αυτό θα πρέπει, να αναγκάσετε τον κ. Καλοΐδη να ανακαλέσει τη δήλωσή του, ότι θα φημίσει την πρόταση της Ν. Δ. και να συνταχθεί μ' εκείνο που έπρεπε να συνταχθεί, με την πρόταση δηλ. του Ζιγδή, που είναι η μόνη πραγματική πρόταση διαλεικανσης της εκδήσεως — πρόταση, η οποία εφωτηρείται τα συμφέροντα του λαού, τα οποία θέλτε πάντα να μονοπωλείτε!

Μιλώσαμα προηγουμένως για τη γενική διαβολή του πολιτικού κόσμου και ειδικά, από κατόντησε αυτή η εκζήτηση. Σας έθγαλαν και σας ότι είσαστε «προστατευόμενοι» του Κοσκωτά, όπως και τον κ. Κόρκο και όλα σχεδόν της Αριστορά. Και όμως, δείξατε να συμπαραταχθείτε με τη δεξιά σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή! Γιατί αυτή η αντινομία; Γιατί αυτή η αναφανκτική στάση;

Κόρκο Βουλευτής, δε χρειάζεται να μιλήσω πολύ, η φιλοφιλία είναι πράγματι σπατάλη και βρώτα, κάπου - κάπου δε και μωαλοδ. Γιατί μιλάω σήμερα; Η χώρα μας ύστερα από το στυνδαλο Κοσκωτά μπήκε σε μια επικίνδυνη κρίση. Αν δεν προσέξουμε, δεν ξέρω αν και αυτή η ακραιότητα της χώρας μας ακόμα θα είναι εξασφαλισμένη μετά από δύο, τρία χρόνια. Πρέπει να είσαι, περλός για να μη βιάσεις, που πάω με την

πρίνη Κομμουνιστά. Και αντί να συμπαραταχθεί ο πολιτικός κόμμος, να ενωθεί, να δει με ποιο τρόπο μπορεί να την αντιμετώπισει, κάθεται και διαβάζει ο ένας τον άλλο και εμφανίζε: ο ένας τον άλλο λυσιπρόδοτο, για να κερδίσει, τι; Για να διατηρηθεί αυτό το επικίνδυνο σύστημα των δύο μοναρχιών, το οποίο να που μας καπνίζει!... Ήδη, οι δύο «μοναρχίες» βασιλεύουν και κερβαρίζονται, αποκλειόντας ο ένας τον άλλο λυσιπρόδοτο, καταχραστή, απάτανα με την ελπίδα ότι ο ένας θα κατακτήσει την εξουσία και ο άλλος θα τη διατηρήσει!... Αυτό το σύστημα, κύριοι, είναι καταστροφή. Γι' αυτό, το συμπέρασμα από τη συζήτηση αυτή είναι: το καλύτερο να συμφωνήσουμε στην κατάργηση της ενσχυρισμένης αναλογικής και την υιοθέτηση της απλής αναλογικής.

Στη Γαλλία, όπως σας είπα, έπεσε η κυβέρνηση του Σαρτάν, μόλις ξέσπασε η υπόθεση Σταβίσκι. Και εδώ, δε λέω ότι η κυβέρνηση είναι ένοχος για όσα της καταλογίζουν. Άπαγε της βλασηφρέας! Χωρίς αποδείξεις, δεν τα λέχομαι εγώ αυτά. Αλλά είναι ένοχος λόγω ανεπάρκειας. Εφ' όσον ήταν στην εξουσία, όταν δημιουργήθηκε το σκάνδαλο Κομμουνιστά, δε μπορεί να παραμείνει στην εξουσία πλέον, εφόσον θέλουμε να θεραπευθεί το κακό και οι συνέπειές του.

III κυβερνητική λύση

Πρέπει να δώσει, απομέντας, τη θέση της σε μια «Οικουμενική κυβέρνηση. Και αν τα κόμματα δε θέλουν να συμφωνήσουν μ' αυτό, να γίνει μια «κυβέρνηση προσωπικότητας», αδιέβλητη, η οποία να τυγχάνει της εμπιστοσύνης αδιάκριτης της Βουλής. Εάν σχηματισόταν μια τέτοια κυβέρνηση και προχωρούσε αμέσως στην υιοθέτηση της απλής αναλογικής, είναι βέβαιος ότι και η διαχείριση του σκανδάλου Κομμουνιστά θα τελώσει πάρα πολύ γρήγορα.

Αν και αυτό δε γίνεται δεκτό, προτείνω τούτο: Οι 4 Γ-πουργοί, οι οποίοι είχαν άμεση ευθύνη στην υπόθεση Κομμουνιστά, να παραινεστούν και στη θέση τους να μπειν αδιέβλητες προ-

αυτοκράτορας, εκτός του πολιτικού κόσμου. Έτσι και μόνο θα μπορούσε η κυβέρνηση, να εμπνεύσει εμπιστοσύνη ότι πράγματι προσπαθεί να θεραπεύσει τις συνέπειες του σπασμένου Κοινωνιού. Έτσι και μόνο θα μπορούσαμε να πείσουμε τον ελληνικό λαό ότι πράγματι ενδιαφερόμαστε για την πρόβλεψή του και όχι για τη διάλυση και την ηθική του σήψη.

III πρόκληση της Ιστορίας

Κόριοι, η ιστορία είναι αμείλικτη, για όλους μας! Σε Βουλή και ειδικότερα σαν κυβέρνηση, μπροστά στην πρόκληση του σπασμένου Κοινωνιού ή θα φρονιμάξουμε και θα σκεπτόμαστε σαν υπεύθυνοι πολιτικοί άνδρες, εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, ή θα μεταβληθούμε σε μια συμμορία, η οποία για την εξουσία και μόνο είναι αποφασισμένη να θάψει τον ελληνικό λαό; Σκεφθείτε, κόριοι, γιατί θρίσκατε προ του δαίμονος αυτού. Θα αποδειχτούμε πραγματικοί εκπρόσωποι του λαού, ή θα γίνουμε η αιτία του καταποντισμού του έθνους —και σ' αυτήν ακόμα τη διεσπαστή κοινότητα.

Λυποήμαι, που σας μίλησα έτσι, αλλά είμαι βέβαιος ότι οι λόγοι Έλληνας, που ακούν από το Ραδιόφωνο αυτή τη στιγμή τη σελήνησή μας, θα προβληματιστούν. Και απευθύνονται δίκες στους κεντρώους, που δεν είναι εύκολα θέματα των υπερβολών. Εάν πήγαν στα δεξιά ή στα αριστερά άλλοι φταίει, δε φταίει εκείνα.

Είναι καιρός να προβληματιστούν και να γίνουν η εμπροσθοφυλακή των πραγματικών Ελλήνων πατριωτών, των προοδευτικών Ελλήνων, που θα τρέψουν επισκευαλής όλου του Έθνους, για να εξασφαλίσουν την επιβίωσή του, την επιβίωση της ελληνικής Πατριάς καθώς και τη συναχή πολιτιστική και κοινωνική πρόοδο του λαού μας.

Σ' αυτούς τους Έλληνας ιδιαίτερα απευθύνω αυτή τη στιγμή το χειρουργικό μου. Και προσιλά τις εφημερίδες να μη γράφουν τίποτα απ' αυτά που είπα, για να δοίμε επιπέδους

πώς αντιλαμβάνονται την αποστολή τους, εάν είναι δηλ. ελληνικές οργανώσεις ή απλά όργανα της κοινοτικής προσπάθειας.

3.— Η έλλειψη αντικειμενικής ενημέρωσης

Παρέμβαση του Προέδρου της Ε.ΔΗ.Κ. κ. ΙΩΑΝΝΗ ΖΙΓΔΗ κατά τη συζήτηση στη Βουλή της Επερώτησης της Ν. Δ. και Κ.Κ.Ε. για την Τηλεόραση (18.11-88).

«Κόριοι βουλευτάι, στο τέλος της συζήτησης αυτής χρειάζεται να λεχθούν και μερικά λόγια ιερής αλήθειας.

Η δημοκρατία βασίζεται πάνω στην αντικειμενική ενημέρωση του λαού. Εάν ένας λαός είναι αντικειμενικά ενημερωμένος, μπορεί να έχει σωστή κρίση και να παίρνει αποφάσεις σύμφωνα με τα συμφέροντά του. Εάν είναι «νοσταλισμένος» από φεύκτες ή παραπλανητικές πληροφορίες, αν η ενημέρωσή του είναι πλημική, τότε εύθαια είναι αδύνατο να πάρει σωστές αποφάσεις. Και ένα λαό τον οποίον καταδικάζουμε σε παραπληροφόρηση, τον καταδικάζουμε σε καταστροφή.

Ο νόμος περί Τύπου είναι της Δικτατορίας Μεταξά

Το πολιτεύμα της δημοκρατίας προϋποθέτει αντικειμενική ενημέρωση. Στην Ελλάδα σιγά-σιγά δεν υπήρξε αντικειμενική ενημέρωση του λαού την τελευταία περίοδο. Δείτε τι έγινε! Μετά την Μεταπολίτευση δεν αλλάξαμε τον περί Τύπου νόμο. Αυτή τη στιγμή ισχύει ο νόμος της δικτατορίας του Μεταξά και αυτός ο νόμος τι σχέση έχει με την εξασφάλιση αντικειμενικής ενημέρωσης; Ο νόμος αυτός καθιστά τους δημοσιογράφους υπηρέτες των δικτατορικών των οργανώσεων. Οι δε οργανώσεις μπορεί να εμφανίζουν ότι θέλουν οι τελευταίοι ανάλογα με τα οικονομικά και κομματικά τους συμφέροντα και πολλές φορές ανάλογα με τις διαθέσιμες τους διασυνδέσεις. Ο νόμος δεν άλλαξε, ενώ έπρεπε αμέσως μετά τη Μεταπολίτευση να καθορισθεί ένα «Σύστημα κινήτων δικτυολογίας», έπρεπε να ιδρυθεί ένα «Συρ-

Βούλο Τμήμα, έπρεπε να ιδρυθεί μια κοινοποιητική σχολή για δημοσιογράφους. Παράλληλα, έπρεπε να καθοριστούν οι υποχρεώσεις αυτών που εκδίδουν εφημερίδες, ούτως ώστε, όχι μόνο να μην τρέφουν τον ελληνοκόλο με ψεύδη, ή με παραπληροφόρηση, αλλά να μην είναι και οι τίρανοι των δημοσιογράφων, αυτό του διατυχημένου, πραγματικά, κλάδου δημοσιοτικής επίδοσης ενός μέρους των Ελλήνων.

Ο Οργανισμός της Τηλεόρασης

Αλλά έγινε και ένα δεύτερο έγκλημα. Όταν ευθές μετά την απελευθέρωση άρχισε να οργανώνεται η Τηλεόραση, τότε ανατέθηκε στο Σαρ Χίου Γκρην, αν θυμάσαι, η εντολή να καταρτίσει το καταστατικό του νέου «Οργανισμού της Τηλεόρασης και Ραδιοφωνίας». Και αυτός ο οποίος ήταν ο τίσις Γεν. Διευθυντής του Β.Β.С., που διάφερε πράγματι και ήταν μια προσωπικότητα στη διεθνή τηλεόραση, έκανε ένα καταστατικό. Αλλά, όταν το υπέβαλε, το απορρίψαμε!... Το απέρριψε η τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Από τότε ο ελληνοκόλος είναι θέμα της καλύτερα κυβέρνησης, η οποία είναι ο εκδότης της Τηλεόρασης και της Ραδιοφωνίας.

Έτσι κυβέρνηση και αδιότατος εκδότης παραποιήσε την αλήθεια και τη σκεπάζοιμε στον ελληνοκόλο, για να εξηγηρέθωιμε διωτική σκεπάζοιμε!

Αθλιότητα των συζητήσεων στη Βουλή

Αλλά και εδώ στη Βουλή — όπως καταντήσαμε τελευταία — γίνεται έτσι και μια συζήτηση, από την οποία ο ελληνοκόλος θα μάθει την αλήθεια; Δείτε τα τελευταία: Έσαν συζήτηση εκείνη της 1ης Νομβρίου, αλλά και η προχθεσινή, στην οποία τι είχαμε; Είχαμε απλώς ανταλλαγή όρων, συκοφαντιών, ανήκουστων κατηγοριών, των δύο φρονιμάχων, με τη σκεπάζοιμε και των Κομμουνιστικών κομμάτων, για να καταλήθωιμε ποί; Στο συμπέρασμα ότι έλιους τους «άλλοι» ο Κομμουνιστής. Όλα υπερέθωιμε από την ανεντιμότητα του Κομμ.

τά. Αυτή δεν είναι η εντύπωση του ελληνικού λαού;

Αυτή, λοιπόν, τη στιγμή, ο ελληνικός λαός είναι εντυπωσιασμένος πραγματικά. Και έχουμε το θάρρος να ζητήσουμε να τον πάρουμε σ' αλληλεγγύη!... Για να κάνει τι; Να επιλέξει εκείνον, ο οποίος διαθέτει τα περισσότερα χρήματα, ή διαθέτει τα περισσότερα μέσα παραπλάνησης; Για να τον θάψουμε τον ελληνικό λαό; Γιατί από ορισμένα πράγματα, που ελέγχθηκαν από πέρα, φαίνεται ότι σαφώς κινδυνεύει το δημοκρατικό πολιτεύμα. Και από ορισμένα πράγματα, που δεν ελέγχθηκαν, αλλά υπονοούνται, φαίνεται ότι τα εθνικά συμφέροντα κινδυνεύουν και διεθνώς. Και αν έχετε κάποια προβλεπτική, διαβάστε τις δηλώσεις του Γιλιάζ, που έκανε χθες το βράδυ.

Επομένως, το θέμα της ενημέρωσης του ελληνικού λαού δεν είναι τόσο δευτερεύον και δεν πρέπει να τυχθεί αυτής της μεταχείρισης στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

III «φασιστική» τηλεόραση

Επί Νέας Δημοκρατίας —σπειδή μιλώμε για Ραδιοφωνία και Τηλεόραση— τι υποφέραμε; Μεταξύ 1977 και 1981 ήμουν αρχηγός του δεύτερου κόμματος της Αντιπολίτευσης. Είναι ζήτημα, αν πήραμε 3 λεπτά το χρόνο στην Τηλεόραση και στη Ραδιοφωνία! Θυμάμαι πόσο αγώνες έγιναν και στο τέλος δόλωσα κατηγορηματικά ότι δε θύλω να ακούω πλέον για Τηλεόραση και Ραδιοφωνία! Δυστυχώς τότε λίγος χρόνος στο κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Έσα αυτός, που είχε το μονοπώλιο της «πληροφόρησης», ήταν η Νέα Δημοκρατία.

Αυτή, λοιπόν, η Νέα Δημοκρατία, η οποία πράγματα ασκεί «φασιστική» πολιτική, έρχεται τώρα και λέει ότι η σημερινή Τηλεόραση είναι «φασιστική»!... Δεν της επιτρέπεται να μεταχειρίζεται τέτοιες πράξεις, θόρα με το σύστημα το δημοκρατικό τι έγινε η Τηλεόραση; Έργια όργανο διεύθυνσης και προβολής της αντιπολίτευσης των δύο «μεγάλων» κομμάτων, αντιπολίτευσης, η οποία δεν ενδιαφέρεται καθόλου για τα εθνικά συμφέροντα — τα συμφέροντα του λαού. Ενδιαφέρεται μόνο

για τις προσωπικές φιλοδοξίες των αρχηγών και τις κομματικές φιλοδοξίες των δύο αυτών «μεγάλων» κομμάτων.

Και λοιπά, που το Κομμουνιστικό Κόμμα δεν είναι ο βασικός κατηγορούς γι' αυτή την κατάσταση. Αντίθετα, με τη στάση που κρατεί, δίνει την εντύπωση, ότι δε ζει στην Ελλάδα και δεν καταλαβαίνει την πραγματικότητα!...

Παραδείγματα αποσιώπησης και παραποίησης ειδήσεων

Για να δείτε την αβελόνη της πληροφόρησης του ελληνικού λαού, θα σας αναφέρω ένα παράδειγμα και από την Τηλεόραση και από τον Τύπο. Την 1η Νοεμβρίου, όταν γινόταν η πρώτη συζήτηση (για το πένθιμο Κοσκωτά), το μόνο κόμμα, που ήταν αντίθετο με την πρόταση άμνηστιας προφυγής στις ειλογίες και της Σύστασης Εξεταστικής Επιτροπής, ήταν η Ε.Δ.Η.Κ., σύμφωνα με αυτό που ανέπτυξα. Και όμως, κύριοι, η Τηλεόραση σχεδόν δε με ανέφερε στα δελτία ειδήσεων, τα οποία έβλεπα. Και μόνο το Σάββατο (στην ειδική εκπομπή για τις συζητήσεις στη Βουλή της εβδομάδας), έκανε αναφορά για μισό λεπτό, με παραποιημένη τη δική μου θέση. Βέβαια, αναγκάστηκε, ύστερα από την καταφορά, που της έγινα, να αφιερώσει 3,5 λεπτά στην προχθεσινή μου παρέμβαση, έτσι όμως ώστε να μη δοθεί σωστά ο τόπος και το περιεχόμενο των θέσεων που υποστήριξα.

Και ακούστε τι έγινε και προχθές. Μίλησα μετά τις 2 η ώρα το πρωί, λόγω της «έγνωση», που απολαμβάνω από το Προεδρείο, ενώ θα μπορούσα να μιλήσω από τις 11 μ.μ. και κυρίτερα. Έτσι με άκουσε ένας μικρός αριθμός Ελλήνων. Την επομένη ο Τύπος δεν είχε ούτε μια λέξη, απ' όσα είπε ο Ζήγος. Ο Ζήγος και πάλι δεν αναφέρθηκε καν. Μερικοί όμως πόδοτες, αντιλήφθηκαν ότι εξημεώνοντο, με τη στάση που κράτησαν. Και γι' αυτό δύο-τρεις εφημερίδες έκαναν χθες κάποια αναφορά και στη δική μου ομιλία!...

Δεν μου λείπει λοιπόν, ο κοινός Έλληνας, που πιάνει την

σημειώθη του, ενημερώνεται ή τυφλώνεται από τις εδήσεις, που διαβάσει εκεί μέσα; Αυτός, που βλέπει Τηλεόραση, ενημερώνεται ή επίσης τυφλώνεται; Αλλά έτσι έχουμε μια κατάσταση πράγματι δραματική.

Κόρις Υπουργέ, είστε Κυβέρνηση και εσείς κύριοι υπάλληλοι της Νέας Δημοκρατίας είστε Αντιπρόεδρος. Εάν εφεκολευθήσει αυτή η κατάσταση θα κλάψουμε συμφορές, όχι μόνο οικονομικές, αλλά και διπλωτικές. Σας προειδοποιώ, δεν θέλω να κάνω τον μόνον κακόν, αλλά αυτή είναι η κατάσταση!...

Πρωτόσιες Θεραπειάς

Τι έπρεπε να γίνει λοιπόν; Να πάρει σε καινούργιο νόμο περί Τύπου; Δεν το βλέπτε δυνατόν. Να επιστρέψουμε στον Σερ Χιου Γαρην για να φτιάξουμε την Τηλεόραση; Ούτε αυτό το βλέπτε δυνατόν.

Εκείνο, όμως, το οποίο νομίζω ότι μπορεί να γίνει, είναι να ορίσουμε μια Κοινοβουλευτική Επιτροπή, η οποία θα ελέγχει τουλάχιστον την Τηλεόραση και τη Ραδιοφωνία. Δεν είναι δυνατόν, η Τηλεόραση να λείπει φέματα. Και έχετε, πού κατήχησε η Τηλεόραση; Μιλάει ο κύριος Μητσούκης, ο οποίος σαν Αρχηγός της Αξωματικής Αντιπρόθεσης έχει μεγάλες ικανότητες, αλλά έχει και ένα μεγάλο μειονέκτημα — όλη την ώρα βρίζει. Δεν ξέρει τι περί κριτική και τι απο έβρις. Ανακαπνίζει την ομάδα του και της βίβει ένα υβριστικό λόγο. Έτσι και όταν ακόμα έχει έλεος, ο κόσμος τον θαυμάζει και αγανακτεί.

Και ποια είναι η συνέχεια; Εσείς, κ. Υπουργέ — η κυβερνητική θελαθή παράταξη — επικρατείστε αυτού του γεγονότος και όταν οι έρωτές του κυρίου Μητσούκη ξεκαρδών ένα όριο, στη συνέχεια τον περνάτε και στις γυναιές δεκατάσσερις!... Έτσι και εκείνος και εσείς, είσθε ευχαριστημένοι! Μα, είναι κατάσταση αυτή; Βριστάσσεστε σε τόπο, που έχει κόπες τις φρένας ή βριστάσσεστε σε ένα τραλλουσιμαίο;

Τί θα γίνει λοιπόν, θα συνεχιστεί αυτή η αηδία του να ρί-

χάνεται λάσπη σε όλα τα κόμματα; Το μόνο κόμμα, που δεν τόλμησε κανείς να θίξει, είναι η Ε.Δ.Η.Κ. Πόστος μου ποιο άλλο κόμμα, από τα παραδοσιακά, έμεινε άθικτο από τις συζητήσεις των τελευταίων ημερών; Όλα τα άλλα κόμματα φάνηκαν, ότι πήραν λαφύρα από τον Κομμουνισμό.

Εγώ, λοιπόν, σας προτείνω να γίνει μια Κοινοβουλευτική Εκτροπή από όλα τα κόμματα, η οποία τουλάχιστον να αλάνηχε την Τηλεόραση, ούτως ώστε να σταματήσει αυτή η αβία. Όλη αυτή η κατάσταση δεν είναι προς το δικό σας συμφέρον, ούτε της Νέας Δημοκρατίας, ούτε του Κ.Κ.Ε., ούτε του δικού μου. Γιατί, με τον τρόπο, που αναγγείλετε, χάνεται κάθε αξιοπιστία.

Προχθές, όταν ο κύριος Μηγιστάκης είπε ότι ο Πρωθυπουργός είναι «αποξυδατισμένο», εγώ είπα ότι αυτή δεν είναι φράση. Αλλά μην θέλετε με όσα κάνετε να δικαιώσετε τον Μηγιστάκη. Δείτε, ακόμα κι έγινε κάποιο. Ήμουν στη Θεσσαλονίκη και φώναξα την Τηλεόραση και τον Τύπο για να δώσω μια συνέντευξη. Ήρθε και η Τηλεόραση, αλλά στη συνέχεια, επειδή αυτά που είπα δεν ανέφεραν την κυβέρνηση, δεν τα ανέφερε καν. Τότε λοιπόν, έστειλα ένα τηλεγράφημα στο Υπουργείο σας —ζητήσατε το από το αρχείο σας κ. Υπουργέ— και με τοόσα ηγιατί με κάθε ευκαιρία προσπαθείτε να δικαιώσετε τον κ. Μηγιστάκη, που σας λέει ότι είμαστε φασιστική Τηλεόραση;»

Ε, θα θα φρονιμάτε κάποιο;

Είναι ώρα να φρονιμάτε, κύριε Μαρσίδα. Διότι αν δεν φρονιμάτε, δεν θα κλάψετε μόνο κοιάς και η Νέα Δημοκρατία, θα κλάψει ο ελληνικός λαός. Και αυτό το δικαίωμα δεν το έχουμε είτε είδατε Κυβέρνηση είτε Αξωματική Ανταποδάνωση. Ευχαριστώ».

4.— Το απόρρητο των καταθέσεων των Τραπεζών

Στη συζήτηση της Βουλής για το απόρρητο των καταθέσεων των Τραπεζών στις 7.12.1988, ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ι. Ζηδης πήρε το λόγο λέγοντας τα ακόλουθα:

Το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας πάσχει. Δεν είναι αυτό το σύστημα, με το οποίο μπορούμε να μπούμε στην Ε.Ο.Κ. Αν συνεχισθεί το σύστημα, το οποίο υπάρχει σήμερα, φοβόμαι ότι θα πάμε να λιθαινοποιήγη της χώρας. Και ξέρω, αν καταστράφηκε ο Λίβανος, καταστράφηκε λόγω και του κακού τραπεζικού συστήματος, της διαίτησης όλων αυτών των υπόπτων κεφαλαίων, τα οποία και από απόψεις πρόληψης και από απόψεις σκοπού, υπήρξαν καταστροφικά για το Κράτος του Λιβάνου, καίτοι του έδωσαν για μια ορισμένη περίοδο μια σοβαρή οικονομική άνιση.

Υπάρχουν τρία θέματα αυτή τη στιγμή, για τα οποία συζητούμε. Το πρώτο είναι, αν έχει ή όχι η κεντρική τράπεζα το δικαίωμα διαρέννησης όλων των στοιχείων της λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος, διαρέννησης όλων των καταθέσεων, γιατί περί αυτό κυρίως πρόκειται στην παρούσα περίπτωση. Είναι αδιανόητο να το πεις αυτό σε ένα Κράτος της Δυτικής Ευρώπης και των Η.Π.Α. Είναι αδιανόητο να υπάρχει απόρρητο για την κεντρική τράπεζα για τις καταθέσεις των τραπεζών. Εδώ στην Ελλάδα, από τη δικτατορία και μετά, τα είχαμε μπερδέψει και γι' αυτό όλες αυτές οι συζητήσεις, οι οποίες δεν καταλήγουν σε τίποτα και γίνονται, για να υποστηρίξουν την α' ή β' θέση, που παίρνομε για το σκεύδαλο.

Το δεύτερο θέμα είναι η δημοσιοποίηση των ευρημάτων του ελέγχου, για την οποία έχουμε αυτήν την τροπολογία. Βέβαια, η τροπολογία είναι χρήσιμη. Εδώ όμως συζητούμε ένα θέμα με την ουσία θέμα, ότι η Κυβέρνηση απλά επισκέφθηκε της τροπολογίας αυτής για να παραπλανήσει την κοινή

γνώμη, όσον αφορά τις παρανομίες, που έγιναν απ' αυτούς που ήταν συνένοχοι, με τον Κοσκωτά στην παραβίαση των νόμων.

Υπάρχει όμως και ένα τρίτο θέμα, το οποίο δε βλέπω να τίθεται καθόλου, καίτοι έχει αναφερθεί κατά τη συζήτηση. Είναι το θέμα της εξαγοράς μεταχρόνιων τραπεζών σ' ένα μεγάλο ποσοστό του πλούλου. Χωρίς ειδική ρύθμιση, όμως, είμαστε ανοικτοί σε κάθε Κοσκωτά. Και τώρα, που θα είμαστε στην Κοινή Αγορά, δε θα είναι μόνο οι Έλληνες Κοσκωτάδες, θα είναι οι Κοσκωτάδες των 12 χωρών της Κοινής Αγοράς.

Δε θέλω να πάρω θέση σ' ένα θέμα — το σκανδάλιο Κοσκωτά — το ποίο εξετάζεται από τα δικαστήρια και από την Εξεταστική των Πραγμάτων Επιτροπή της Βουλής. Εδώ πάρα η επανάληψη είναι μάλλον αναρχή και δε μας εμφανίζει ως αντικατασκευαστικούς ανθρώπους. Γιατί πριν έχουμε τα αποτελέσματα αυτής της βουλής διαλεύκανσης, δεν πρέπει εμείς να παίρνουμε θέση υπέρ της Α ή Β απόφασης για να εξοπληρητήσουμε απλά τις κοινοτικές υποχρεώσεις μας.

Εκείνο το οποίο νομίζω, κύριε Υπουργέ, και πρέπει να το δηλώσετε εδώ, είναι ότι το ταχύτερο — όπως ελέγχθηκε άλλωστε — θα φέρει ένα πλήρες νομοσχέδιο, το οποίο θα καλύπτει τις ανάγκες του υφιστάμενου τραπεζικού συστήματος. Αν δεν το κάνετε αυτό, εγώ θεωρώ ότι το θέμα σας να πάει στην Κοινή Αγορά. Σας διαβεβαιώ ότι, μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα, οι επιτόκια, εκρυσταλλωμένοι τις διατάξεις αυτές, θα μας οδηγήσουν σε μια Λιβεραλίσηση.

Αυτά ήθελα να υπογραμμίσω, κύριε Υπουργέ. Βλέπετε δε μιλάω επί του σκανδάλου, μιλάω για τη νομική πλευρά της υπόθεσης. Να απεκτήσει η Ελλάδα ένα τραπεζικό σύστημα, για το οποίο να μη ντρέπεται και το οποίο να μη την εκθέτει σε τέτοιους κινδύνους.

5.— Μια θλιβερή συνεδρίαση

Κατά την συζήτηση (10.1.89) στη Βουλή της επιρωπής της Ν.Δ. για το σκάνδαλο Κοσκωτά και την ανάληψη του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τον κ. Β. Ρώτη, τον λόγο πήρε και ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Η.Κ., κ. Ι. Ζιγδής, λέγοντας τα ακόλουθα:

«Κυρία Πρόεδρος και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή υπήρξε μία από τις πιο θλιβερές συνεδριάσεις του Ελληνικού Κοινοβουλίου. Θέμα μας είναι η διαλεύκανση ενός σκανδάλου, το οποίο θέτει σε μεγάλη κρίση την ελληνική κοινωνία. Δεν ελέγχθηκε όμως τίποτα το επικολογητικό. Ελέγχθηκαν αντίθετα πολλά, για να ενταθούν τα πάθη μεταξύ των δύο μεγάλων παρατάξεων, που βρίσκονται σ' αυτή τη Βουλή, δηλαδή μεταξύ της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Θεαροί, ιδέες και πρόσωπα έχουν διαπορευθεί. Πίστα μου, επισχόθηκε ο θεαρός του Κοινοβουλίου μ' αυτή τη συζήτηση; Απράσιός όχι.

Αλλά, για να μην πολυλογάμε, επειδή θέλω να έρθω αμέσως στην ουσία της παρέμβασής μου. Αγαπητοί μου φίλοι και συνάδελφοι, πώς λέω, ότι σήμερα θα έχετε διαβάσεις στις εφημερίδες, ότι «η φίλη και γείτονα» Τουρκία προχώρησε σε μια πράξη διαχωρισμού του Αιγαίου σε δύο τμήματα. Πρόκειται για μια πράξη διανομής του Αιγαίου, η οποία είναι ενταλώς αντίθετη προς το διεθνές δίκαιο. Και εμείς νομίζαμε, ότι με τις συμφωνίες, που είχαν γίνει στο Νταβός και με τα όσα ακολούθησαν, είχαμε εισέλθει σε μία διαφορετική φάση των σχέσεών μας με τη γείτονα χώρα.

Γιατί άραγε, προέβη σ' αυτή την ενέργεια η Τουρκία; Δεν φοβάται κανένας, ότι η εμφάνιση που δίνουμε σ' αυτό το Κοινοβούλιο, είναι πρόκληση εναντίον των εθνικών συμφερόντων, την οποίαν οι Τούρκοι δεν θα άφηναν ανεκμεταλλεύτη; Είναι δυνατόν κανείς από σας να μην έπαθε μία κρίση συνείδησης σήμερα το πρωί;

Και ήμεις ήθελαι πιά πάρα, για να αλληλοδουασήται και να αλληλοδουατελισθήται, οι μιν για να διατηρήσονται την κωδώνησιν, οι δε άλλοι για να την αποκτήσονται! Και δεν σάβηται, ότι η πατριδα μας περνάει μία πάρα πολύ κρίσιμη περίοδο; Αυτά που συμβαίνουν αυτή τη στιγμή, μου θαμίζουν τας σελήτας, που είχαμε μεταξύ του 1965 με 1967, όταν αιώς που σας μιλάει έβρουσε τον κόδιωνα του κινδύνου και έλεγεν ότι, με αυτά που κάνουμε θα βοηθήσουμε την Τουρκία να επιτεθεί στην Κόπρο.

Θέλατε τώρα να βοηθήσουμε την Τουρκία για να πάρει το Αιγαίο; Σας προκαλώ αλλά και σας εκλιπαρώ, να σταματήσεται, διότι έλοι οι Έλληνας είμασται πατριώται και έλοι πόνο τον τόπο μας. Δεν πρέπει να αφήσουμε την έξοψη και τα πάθη να μας κυριαλεύουν. Ας συνείδησεται και αξ προσπαθήσεται από αύριο να συμριλουσθήσεται. Πρέπει να βρούμε έναν τρόπο, για να βρούμε απ' αυτή τη θλίβερή ιστορία και απ' αυτή τη θλίβερή κρίση. Για να μπορέσεται έλοι μαζί, σαν πραγματικοί Έλληνας, να αντιμετωπίσεται τους κινδύνους, που αφορούν την υπόσταση του Έθνους μας. Δίδει, αν πραγματοποιηθούν τα σχέδια της Τουρκίας στο Αιγαίο, όπως πραγματοποιήθηκαν στην Κόπρο, τι σημασία θα έχει, αν αύριο κινδυνεύσει είναι το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ή η Ν.Δ. ή το Κομμουνιστικό Κόμμα; Θα έχουμε την κατάρα τον γενεών, που θα μας ακολουθήσουν.

Αισπών, κάνω μία έκκληση. Συμμεταθείτε και αφήσεται τα πάθη, προσγειωθείτε και ελάτε να βρούμε μία διέξοδο.

Νομίζω, ότι είναι καθήκον μου να κάνω αυτή την έκκληση. Και ελπίζω ότι αυτή η έκκληση δε θα είναι χωρίς ανταπόκριση εκ μέρους σας.

Θα ήθελα να τελειώσω, με μία προσωπική ευχή. Ήρθε στην αίθουσα για πρώτη φορά σήμερα ο Διοτυχής κ. Ρότης, ως Υπουργός Δικαιοσύνης. Εγώ δε θέλω ν' ασχοληθώ με λεπτομέρειαι. Έχω να του ευχηθώ κάτι το συγκεκριμένο. Υπήρξε μία προηγομένη περίπτωση, που έτα άλλο μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο αφένηστος Σακελλαρίου, Αντιπαιργγείλιας, ήρθε εδώ με την ίδια ιδιότητα. Όταν ήρθε, υπήρ-

χαν πολλές κριτικές για την πολιτική, την οποία θα ακολουθούσε. Αλλά από την πρώτη μέρα και από το όνομα αυτό είπατε περί «εγγενών δυσχερειών». Καταλάβαμε ότι πήρε την εξουσία ένας άνθρωπος, ο οποίος ήταν άξιος του αξιώματός του. Και πραγματικά βοηθήσει στη διαλεύκανση του εγκλήματος, το οποίο εκκίνησε την εποχή διακρούσε την Ελλάδα σε δύο αλληλομεισούμενες παρατάξεις.

Εύχομαι στον κ. Ράπη, να ακολουθήσει το παράδειγμα του μακαρίτη Σκαλλιάρη και να βοηθήσει το ταχύτερο στη διαλεύκανση και κάθαρση των σκανδάλων, που μας βασανίζουν σήμερα. Γιατί αυτό θα βοηθήσει πολύ στην εθνική συμφιλίωση και θα βοηθήσει πολύ στην ενίσχυση του έθνους, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εξωτερικών κινδύνων, που μας απειλούν. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ.

6.— Η παράταση της Επιτροπής για το σκάνδαλο Κοσκωτά

Κατά τη συνεδρίαση της Βουλής της 24ης Ιανουαρίου 1989 σχετικά με το αίτημα του Προέδρου της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής για το Σκάνδαλο Κοσκωτά για μηνιαία παράταση —που έγινε αποδεκτή— το λόγο πήρε και ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ιωάννης Σιγδής λέγοντας τα ακόλουθα:

«Κύριο Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ήμουν έτοιμος να συγχαρώ το Σέμα, για τον τρόπο που διεξήχτε το σημερινή συζήτηση. Πράγματι η Συμπόλιτευση άκουσε με πολλή προσοχή και υπομονή τις ομιλίες των μελών της Αντιπολίτευσης. Αισθάνομαι, διότι στην τελευταία φάση, χαλάσαμε την καλή εντύπωση.

Όταν πήρε ο Υπουργός της Υγείας να μιλήσει, ως κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της κυβέρνησης, υπήρξαν αντιδρά-

σεις από τη Νέα Δημοκρατία, που δεν χρειαζόντουσαν, δύο τίποτα δεν προσφέρουν. Απλώς καταθέζουν το επίθετο των συζητήσεων στην αίθουσα αυτή.

Λόγος η Εξεταστική

Κύριοι συνάδελφοι, εάν θυμάστε κατά τις δύο συζητήσεις, που είχαμε εδώ για το Σύνταγμα Κοσσιτά, ο μόνος ο οποίος μίλησε εναντίον της σύστασης Εξεταστικής των Πραγμάτων Επιτροπής ήταν αυτός που σας μιλάει. Γιατί το έκανα αυτό; Διότι συνήθιζα, όταν μιλά πολιτικά, να μην έχω το μυαλό μου στα σύννεφα, αλλά να έχω τα πόδια μου σταθερά στη γη.

Έχω μια πείρα Εξεταστικών των Πραγμάτων Επιτροπών. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο κομμάτι Εξεταστική Επιτροπή, εκτός από την πρώτη του 1948 - 1950, δεν έβγαλε πόρισμα και δεν οδήγησε σε δική ή καταδική υπευθύνων. Μόνο η πρώτη Εξεταστική Επιτροπή, κατόληξε σε πόρισμα που οδήγησε στην καταδική του Χατζηγάτου. Η Εξεταστική Επιτροπή για τις πιστώσεις της Γερμανίας, εκείνη που αναφερόταν στην πολιτική του κ. Μαρκάζινου, κατόληξε σε τίποτα; Βαβαίως όχι. Απλώς υβρεολόγησε, απλώς ένα κομμάτι κατηγορίες και κατόληξε τίποτα! Τις κατόληξε υποχρεωτικά ο Ελληνικός Λαός, διότι δεν μπορούσε τίποτα να καταλύσει τον πολιτικό κόρο. Ήλθαμε στην παρούσα Βουλή. Κάναμε δύο Εξεταστικές Επιτροπές. Δε νομίζω ότι η ιστορία θα μας απονεύσει κανένα έπαινο, για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργήσε η Εξεταστική Επιτροπή για το Κοσσιτά. Ούτε εκείνη για τα Τηλέφωνα. Τώρα έχουμε μια τρίτη Εξεταστική Επιτροπή. Είναι δυνατόν αυτή η Εξεταστική Επιτροπή να παύσει; Είναι σχεδόν αδύνατο. Γιατί; Διότι το Σύνταγμα Κοσσιτά είναι ένα γενικότατο σύνταγμα, που καλύπτει ολόκληρη την ελληνική κοινωνία και στρέφεται βασικά εναντίον του πολιτικού κόρου. Εδώ πέρα με τις συζητήσεις σας, στις 16 του Νοεμβρίου, νομίζω, και στην 1η του Δεκεμβρίου, κατηγορήσατε τα δύο μεγάλα κόμματα και τα άλλα δύο, τα οποία εμφανίζονται λόγω της κατάστασης της

Βουλής επίσης ως «μεγάλα», ότι πήραν χρήματα από τον Κομμουνισμό. Αλληλοκατηγορηθήκατε με έναν τρόπο, που πραγματικά ήταν φρεναστικός. Και κατόπιν έβλεπε σας αναθέματα εδω στο έθνος, να κάνετε τον καταγγαλία, να κάνετε τον κατηγορο έβλεν των άλλων κομμουνιστών!... Ο Ελληνικός Λαός όχι μόνο δεν επιρριζοταί στανός απ' αυτό, αλλά ανατριχιάζει, φοβάται ότι ο πολιτικός κόσμος της Ελλάδας έχασε κάθε συναισθητη ανόηση.

Γιατί ήμουν εναντίον της Εξταστικής Επιτροπής: Ήμουν από εκείνους, οι οποίοι είπαν ότι δεν μπορεί να υπάρξει πολιτική ζωή και δεν μπορούμε να πάρει τα εκλογής εκτός αν θέλωμε να αλληλοκαταστήθουμε εάν δεν γίνει προηγουμένως διαλεικωση του στανόθλου και αν δεν αποβλήθουν οι αποβλήθμενες κυρότητες.

Η Επιτροπή του 1962

Και πρότεινα τη λύση, που είναι η μόνη, η οποία πέτυχε μετά το Διαιρετο Παγκόσμιο Πόλεμο. Πρότεινα τη σύσταση μιας Επιτροπής, όπως έγινε το 1962 για τα στανόθλα της Δ.Ε.Η., η οποία θα αποτελιότο από 3 ανώτατους δικαστικούς, έναν του Σερβοσλίτου Εκπαιρωταίας, έναν του Αρείου Πάγου και έναν του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η οποία θα έκανε κόνουρα την εργασία της και θα μας έφερε ένα κόνουρα εντός ταυτης προθεσμίας.

Η Επιτροπή του 1962 είναι η μόνη, που διαρεόησε τα στανόθλα και έφερε το έργο της σε πέρας. Άλλο αν δεν τρωρήθμεαν οι υπαθόντι των στανόθλων — οι αρρωτήσαντες — δότι παραβή τότε ο βασιλεύς και είπε ότι είχαν παραγραφεί τα εγκλήματα.

Πώς είναι δυνατόν να παραμείναι, έτσι που είναι οξυμμένα τα πνύματα στην αίθουσα αυτή, να υπάρξει ένα Κοινοβουλευτικό Όργανο, που θα είναι αντικειμενικό και θα ξεχάσει τους κομματικούς του φανατισμούς και τις προκαταλήψεις; Αυτό είναι «εκτός του κόσμου τούτου». Είναι πράγματι κάτι το οποίο

αποδεικνύει ότι ο πολιτικός κόσμος βρίσκεται εκτός πραγματικότητας.

Το απόρρητο

Άλλωστε, εκείς οι όδοι και όλα τα κόμματα, που είναι στην Επιτροπή, διακρίνονται ένα θανάσιμο σφάλμα. Καταργήσατε το απόρρητο. Οι καταθέσεις και οι εργασίες της Επιτροπής είναι σύμφωνα με τον Κανονισμό του Σώματος απόρρητες. Πώς βλέπουμε σε κάθε εφημερίδα, αλλά και ακούω από τα κρατικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, ότι «κατά δημοσιογραφικές πληροφορίες» ο τάδε μάρτυρας κατέθεσε αυτό, ο τάδε εκείνο, ο τάδε το άλλο; Και τίθεται έτσι, η κάθε εφημερίδα, το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, εμφανίζουν κάθε κατάθεση, όπως τους αφορά. Και ο Ελληνικός Λαός ενημερώνεται έτσι, ή παραπλανάται; Μπορεί να σχηματιστεί ακριβή εντύπωση, ή εμβαίεται στην πλήρη σύγχυση και στην πλήρη παραξήγηση των πραγμάτων;

Είχα πει ότι έπρεπε το απόρρητο να είναι απόλυτο. Και αν αποφασίσεται να συνεχιστεί το έργο της Επιτροπής και δεν επανεφέρετε το απόρρητο των συζητήσεων, νομίζω ότι κάνατε φηψήν εις το πηλότατο. Απλώς θα κάνατε αυτό το οποίο κατέγγειλα, ότι θα γίνω με την Εξεταστική Επιτροπή. Επί 2-3 μήνες θα τροφοδοτούμε κάθε μέρα τον Τύπο με σκανδαλόγια, με λαπολογία και στο τέλος ο Ελληνικός Λαός θα πιστέψει, ότι όλοι μας είμαστε αγύρτες. Θα πιστέψει ότι δεν υπάρχει καμία εξαίρεση από κανένα Κόμμα, καμμία ομάδα Κοιμάντων. Σκεφθείτε τι καταστροφή φέρνεται στον πολιτικό δίο αυτό του τόπου με τους μικροκομματικούς υπολογισμούς σας. Σκεφθείτε πόσο υπονομεύεται το καλίταγμα, αν επικράνεται στην τακτική, που εφαρμόζεται μέχρι σήμερα.

Κόμμα Βουλαιυτίς, η Επιτροπή αυτή θα συνεχίσει, όπως βλέπω, για ένα μήνα ακόμα. Κατόπιν θα έλθει νέα αίτηση για παράταση των εργασιών της. Αυτά τα κατήγγειλα και γι' αυτό ήρουν αντίθετος την ημέρα, που συζητούσαμε για τη

απότασή της. Όπως έχουν τα πράγματα, αυτή είναι η κατάσταση, αυτό είναι το μοραίο συμπέρασμα, η μοραία συνέπεια. Επομένως, η Εξεταστική Επιτροπή ήταν μια αποτυχία και λυπάμαι, που ενώ η κυβέρνηση δεν είχε στην αρχή την πρωτοβουλία, τη δέχθηκε. Η Ίβρα ήταν της Νέας Δημοκρατίας, που ήθελε να εκμεταλλευθεί την υπόθεση και να συνεχίσει τη σκοκοβαλολογία, βόττι έτσι νόμιζε ότι θα σας πλήρωνε με το νόμισμα, που διατίθεται, δηλαδή με τη σκοκοφαντία και με την ύβρη».

ΛΘ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: «Τί είναι αυτό, κ. Πρόεδρε; Ποια σκοκοφαντία;».

Ι. ΣΙΓΔΗΣ: «Αν απείε, όμως, δεν το δεχόμαστε και επιβάλλεται μια βραδεί Επιτροπή — και είσθε υπεύθυνοι και γι' αυτό...».

Ε. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: «Αυτά τα λέτε απείε, κ. Πρόεδρε;».

Ι. ΣΙΓΔΗΣ: «Κόρια Κεφαλογιάννη, όταν λέω κάτι για την κυβέρνηση το δέχεσθε. Όταν λέω κάτι για σας, γιατί αντιδράτε; Αφήστε τα, λοιπόν, αυτά, κ. Κεφαλογιάννη, γιατί εγώ πάντα προσπαθώ να είμαι δίκαιος».

Εγώ νομίζω, λοιπόν, ότι ήταν θενάοισμο λάθος να δεχθείτε την Εξεταστική Επιτροπή. Εν πάση περιπτώσει, τη δεχθήκατε και τώρα βρισκόμαστε σ' αυτήν την κατάσταση. Εάν δεν θέλετε να εξευτελιστούμε εντάλως, από αύριο πρέπει να απαντήθει το απόρητο των καταθέσεων των μαρτύρων και των λοιπών εργασιών της Επιτροπής».

Και αν κανείε το παραθαί, να υποσθαί όλες τις κερύσεις του νόμου. Διαφορετικά θα εξευτελιστούμε. Θα δείτε, ότι αυτή η υπόθεση θα θα καταλήξει πουθενά, εκτός από τις ύβρεις και τις σκοκοφαντίε».

Χθες ο ελληνικός λαός διάβαε σε κάποια εφημερίδα ότι ανακαλύφθηκε η πρωτοτυπία μιας επιταγής με το ποσό των 2 εκατ. δολλαρίων, που ο Κοσκωτός έστειλε στον κ. Μητροτάκη...

Και σήμερα διαβάζω στις εφημερίδες ότι εστάλη από τον

Κοινωνιά επιστολή στον Πρωθυπουργό, η οποία αποδεικνύει όλη του την ανοχή. Είναι σοβαρά πρόγματα αυτά; Και είναι υποχρεωμένος ο Ελληνικός Λαός να τα πιστεύει αυτά;

Κυβέρνηση προσωπικότητων

Εγώ νομίζω και το έχω ξαναπεί, ότι δεν μπορούμε να πάμε στις εκλογές, αν δεν διακρινοστεί το σκάνδαλο και εάν δεν επιληφθούν οι επιβαλλόμενες κυρώσεις. Γι' αυτό είχα προτείνει στην Κυβέρνηση, να παραιτηθείτε, εφόσον συνήδη το σκάνδαλο επί των ημερών σας, και να σχηματιστεί μια κυβέρνηση προσωπικότητων, η οποία να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης όλης της Βουλής.

Τότε θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε και σε διαλεύκανση και σε κάθαρση. Κατόπιν θα περνούσαμε στη διεύρυνση των εκλογών. Και οι εκλογές αυτές θα ήταν καταστροφικές για το έθνος, αλλά από αυτές θα έβγαινε μια κυβέρνηση, που θα συνέβαλλε στην εξυγίανση του πολιτικού βίου και στην πρόοδο του Ελληνικού Λαού. Δυστυχώς και σε αυτό δεν πραγματοποιήκα. Γι' αυτό σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σ' αυτές τις δυσκολίες.

Το εκλογικό σύστημα

Κύριοι Βουλευτές, εμένας σε αυτό το χάλι, λόγω του εκλογικού νόμου, λόγω της εισηχμένης αναλογικής, η οποία διαίρει τον τόπο σε δύο αλληλοαναστέμνεις παρατάξεις, η μία από τις οποίες θέλει να κρατάει για πάντα το πηρούνι της εξουσίας και η άλλη να το αρπάζει από τα χέρια της πρώτης!

Κάποια κινήσει μια αυτοκρατορία, που λεγόταν Ισπανία. Ψήφισαν έναν ανήθο νόμο για το χρυσά και εντός μερικών δεκαετιών η αυτοκρατορία κατέρρευσε. Θέλετε με το νόμο της εισηχμένης αναλογικής να καταρραστεί το έθνος; Γι' αυτό προδικόηση της διεύρυνσης σωστών εκλογών είναι να γίνουν με το σύστημα της απλής αναλογικής.

Το 1974, όταν ο κ. Κ. Καραμανλής έφερε την εισηχμέ-

νη αναλογική του είπα: «Θα μας οδηγήσεις σε εμφύλιο παρα-
γνώ για να καταστήσουμε ή φρενοκομείο ή νεκροταφείο». Προ-
χθές ο κ. Καραμανλής αναγνώρισε τη συμβολή του στην ιστο-
ρία του έθνους και μας είπε ότι γίναμε τρελλοκομείο! Εύχο-
μαι να μην ολοκληρωθεί η συμβολή του και γίνομε και νε-
κροταφείο!...

Γι' αυτό, κύρια της κυβέρνησης, αλλά και της Αντιπολί-
τευσης, λυπάμαι, που λείπει ο αγαπητός μου φίλος κ. Μησο-
τάκης, σταματάτε αυτές τις παθολογικές διενέξεις. Υπάρχει
και η Ελλάδα. Μην το ξεχνάτε ποτέ. Γι' αυτό μέχρι τις εκλο-
γές κάνετε αυτό που επιβάλλει το καθήκον σας. Διότι το να
γίνομε νεκροταφείο, δεν είναι κίνδυνος πολύ μακρινός. Αυτό
που έκανε προχθές η Τουραία, δεν θα ταίριαζε να το κάνει,
αν η Βουλή εδώ πέρα δεν ήταν έτσι που είναι. Μην ξεχνάτε
ότι η Τουραία περιμεινι τη νέα γκάφα μας για να επαναλάβ-
ει ό,τι έκανε στην Κύπρο. Η Δοδεκάνησος και η Μυτιλήνη εί-
ναι ο πρώτος της στόχος. Αν συνεχίσετε αυτήν την τακτική
εδώ μέσα, θα είστε υπεύθυνοι για την απόλυτη του ελέγχου
του Αιγαίου, θα είστε υπεύθυνοι, διότι θα θέσετε στο νεκροτα-
φείο το ελληνικό έθνος.

Προσέξτε γιατί οι μέρες είναι ιστορικές. Και ξέρετε, όταν
γίνει μια εθνική καταστροφή, δεν επανορθώνεται εύκολα. «Εί-
πα και ελάλησα, αμαρτίαν ουκ έχω!».

7.— Η Ε.Γ. της Ε.ΔΗ.Κ. για τις εξελίξεις στο σκάνδαλο

Η Εκτελεστική Γραμματεία της Ε.ΔΗ.Κ. συνήλθε στις
7.3.1989 υπό την προεδρία του Προέδρου του Κόμματος
κ. Ι. Ζιγδη, για να εξετάσει τις τελευταίες εξελίξεις του
περίφημου σκανδάλου Κοσκωτά, μετά ιδίως τη δημοσίευ-
ση του περιοδικού «ΤΙΜΕ». Ύστερα από μακρά συζή-
τηση, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

1) Η δημοσίευση στο παγκόσμιας εμβέλειας περιοδικό «ΤΙΜΕ» της «ενόχλευσης» Κοσκωτά είναι το σημαντικότερο γεγονός κατά του κόρους, όχι μόνο του Προέδρου και της Κυβέρνησης, αλλά και της χώρας, απ' όπου έγινε δημόσια γνωστό το περίφημο σκάνδαλο. Για την Ε.ΔΗ.Κ., οι εξελίξεις αυτές δεν είναι καθόλου ευχάριστες. Είναι η μορφαία συνείδηση του τρόπου, με τον οποίον αντιμετωπίστηκε το σκάνδαλο από την πρώτη στιγμή, που ήρθε στη Βουλή.

2) Οι θέσεις, που πήρε το Κόμμα μας δια του Προέδρου του, ήταν να παραιτηθεί η Κυβέρνηση, λόγω πολιτικής αθεξίας (ή τουλάχιστον οι φερόμενοι ως αναμμιεγμένοι στο σκάνδαλο Υπουργοί), διότι τούτο έγινε επί της αποχής της.

Και να αντικατασταθεί από μια άλλη, από προσωπικότητες της γενικής εμπιστοσύνης της Βουλής, για να προχωρήσει στην αξιωματική διαλεύκανση της υπόθεσης, την επιβολή κυρώσεων στους υπεύθυνους και την φήμη της Απλής Αναλογικής, ώστε να πάμε με την απαιτούμενη ηρεμία στις εκλογές, που θα αναδείξουν Κυβέρνηση, που θα μας οδηγήσει το 1992 στην Ευαία Ευρωπαϊκή Αγορά. Μια τέτοια παραίτηση, όχι μόνο δε θα μείωνε το κόρος της Κυβέρνησης ΠΑ.ΣΟ.Κ. και του Προέδρου της, αλλά θα το ενίσχυε, διότι θα ήταν και η πρώτη απόδειξη της μη ανοχής της. Θα καθίστασε δε το έργο της διαρένησης αδιάδλητο.

3) Η Ε.ΔΗ.Κ. ήταν επίσης αντίθετη στη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής, γιατί αυτή θα οδηγούσε, κάτω από το αλίμα της πολιτικής οξότητας, σε τίποτα το θετικό, παρά μόνο στη επίταση της σκανδαλοθηρίας. Η Ε.ΔΗ.Κ. αντίθετα πρότεινε Σημλή Επιτροπή από Ανώτατους Δικαστικούς, όπως έγινε με τόσο επιτυχία το 1982 για τα σκάνδαλα της Δ.Ε.Η.

Ατυχώς η πρόταση αυτή δεν έγινε δεκτή, με αποτέλεσμα τη σημερινή σύγχυση και την προκείμενη γαλοποίηση της Επιτροπής, αλλά και της Βουλής από τον Κοσκωτά και τους συντηγρούς του. Ήταν, όμως, αναγγώρητο και το σφάλμα της να παρασυρθεί στην παγίδα της μετάδωσης κλημακίου της στην Βουλή, ενώ θα μπορούσε ν' απάθει στον εκεί Γενικό Πρό-

ξενο της Ελλάδας την ανάκριση του σπαστήρα. Ήσαν λάθος της, επίσης, η παραβίαση του απορρήτου των εργασιών της, που υπάθαλφε τη σκανδαλολογία.

4) Σήμερα όλη η Αντιπαλίτευση φαίνεται να αποδέχεται τις θέσεις της Ε.ΔΗ.Κ. με προφανή, όμως, επιδίωξη, να γίνει δεκτή από την κοινή γνώμη η άποψη, ότι ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση είναι οι αποκλειστικοί συνήγοροι του Κοσσιωτά και των σκοτεινών δυνάμεων, που βρίσκονται πίσω του. Αλλά και αυτό αποτελεί ιεροσυλία κατά των διεθνών συμφερόντων της χώρας.

5) Για τους λόγους αυτούς επικυλωμόμαστε τις αρχικές μας θέσεις για την ανάγκη άμεσων σχηματισμού Κυβέρνησης Προσωπικότητας, που θα απολαμβάνει της εμπιστοσύνης της Βουλής και η οποία χωρίς καθυστέρηση θα φέρει για φήμισμα την Αλήθη Αναλογική. Γιατί έτσι και μόνο θα μπορούσαμε να διαφύγουμε από την τυραννία του δικτατορισμού, που μας έφερε στη σημερινή κατάσταση. Εξυπακούεται ότι επιβάλλεται μια έγκυρη απάντηση στο «TIME» από την Κυβέρνηση για την «υπενστάτη» Κοσσιωτά.

Η Ελλάδα δεν έχει ανάγκη αυτήν την στιγμή από αυτοδύναμη Κυβέρνηση λαϊκής μειοψηφίας του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ή της Ν. Δ. Έχει ανάγκη από μια Κυβέρνηση, που θα εκπροσωπεί την πλειοψηφία του λαού και δεν θα είναι ανέκδοτη αποστασιοποιημένη αντιμετώπισης των μεγάλων εθνικών προβλημάτων, εσωτερικών και εξωτερικών, επειδή θα ταίρι κάτω από το παραλυτικό νέφος των σκανδάλων και της σκανδαλολογίας, που υπονομεύει το μέλλον του έθνους και του λαού μας.

Γ.- ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑΣ ΤΗΣ Ν.Δ.

1.— ...Το θέατρο του παραλόγου

Ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Η.Κ. κ. Ι. Ζιγδης παράστη στις 7.3.1989 στο χώρο του Συματείου Ελλήνων Ηθοποιών. Πριν αποχωρήσει είπε τα ακόλουθα:

«Επιτρέψτε μου να αυτοσατυρηθώ! Είμαι κι εγώ ηθοποιός και εργάζομαι από πολλά χρόνια στο θέατρο του παραλόγου, σ' αυτό που αποκαλείται και Βουλή των Ελλήνων».

Θα παρακάλεσω την Πρόεδρο κ. Γεφύρινη, από την ευχαριστήσω για την πρόσκλησή της, να φροντίσει να σταλεί στο δικό μας μαγαζί τον Λαζόπουλο και μια από τις αρχήστερες που τόσο μας διασκεδάσαν σήμερα, να μας μάθουν να τραγουδάμε το «σ' αγαπά - σ' αγαπά». Γιατί κουραστήκαμε επί τόσο χρόνια να επαναλαμβάνουμε μονότονα «σε ρισό - σε ρισό».

Εάν το κάνατε αυτό, θα σας είναι ευγνώμονες, όχι μόνο οι Βουλευτές, αλλά ολόκληρος ο ελληνικός λαός».

Αναδημοσιεύουμε τη μικρή αυτή ομιλία του κ. Ζιγδη, γιατί αποτελεί την καλύτερη εισαγωγή στις σελίδες που ακολουθούν.

2.— Ο δαίμονας της αυτοκαταστροφής

Μετά τη μακρά συζήτηση της απερίτκτης της Ν. Δ. για το σκάνδαλο Κοσκωτά και τη συμφωνία να γίνει «συζήτηση προ

ημερησίας διακήρυξης για την πολιτική κατάσταση στις 21.3. 1989, η Ν.Δ. υπέβαλε στις 9/3 πρόταση δυσπιστίας, η οποία μοιραία θα συζητούταν στη Βουλή τις ημέρες της Αποκριάς.

Μετά απ' αυτό ο Πρόεδρος κ. Ι. Ζιγδης έκανε την παρακάτω δήλωση:

«Έτσι λοιπόν! Οι εκπρόσωποι του Έθνους θα γιορτάσουν τον Καρνάβαλο στη Βουλή. Ατυχώς, όμως, ο Κανονισμός του Σώματος δεν προβλέπει τι προαίρεση πρέπει να φορέσουν, για να είναι ολοκληρωτική η γελοιοποίηση θεσμών και προσώπων την ευτυχή αυτή εποχή, που περνάμε.

Ο δαίμονος της αυτοκαταστροφής είναι, φαίνεται, ο μόνος σύμβουλος μας σήμερα».

3.— Πρόταση Δυσπιστίας

Το τρίημερο 11-12 και 13 Μαρτίου 1989 συζητήθηκε και καταψηφίστηκε τελικά στη Βουλή η Πρόταση Δυσπιστίας, που υπέβαλε η Νέα Δημοκρατία κατά της κυβέρνησης λόγω των εξελίξεων στο ακάνθαλο Κασκωπά.

Οι συζητήσεις της Βουλής διεξήχθησαν και περιορίστηκαν σε στέλες φαινολικές, διακοπές και ύβρεις, κυρίως εκ μέρους βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, τις οποίες «καταδίκασε» κατά τις δύο ομιλίες του ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ιωάννης Ζιγδης δημιουργώντας μεγάλη αίσθηση σ' όσους τον παρακολούθησαν είτε μέσα στη Βουλή είτε από το Ραδιόφωνο και την Τηλεόραση.

Ο κ. Ζιγδης, που τελικά καταψήφισε την πρόταση Δυσπιστίας, έφερε επίσης στο προσκήνιο το φάσμα του μεγάλου κινδύνου για την ακεραιότητα της χώρας από την επανεμφάνιση στο προσκήνιο του κ. Κίσιγκερ και τον συνεχιζόμενο τουρκικό επεκτατισμό σε βάρος της Ελλάδας.

Οι δυο παρεμβάσεις του Προέδρου της Ε.ΔΗ.Κ., που

έγιναν στις 12 και 13 Μαρτίου αντίστοιχα, έχουν ως εξής:

α) Η επανεμφάνιση Κίρσιγκερ και ο τουρκικός επεκτατισμός

Η ελευθερία του λόγου

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, είχα τη μεγάλη διαίσθησή, ότι η υποβολή της πρότασης δυσπιστίας κατά της κυβέρνησης την εποχή αυτή, θα καθόληγε σε μία καρναβαλική εκθίλιση. Και λυπόμαι, γιατί οι αγαπητοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας, οι οποίοι έπρεπε να είναι θεματοφύλακες της τάξης και αυτή που θα εξασφάλιζαν την ελευθερία του λόγου, απειθάρτισαν ότι η παρουσία τους εδώ, ήταν μόνο για να επιδεικνύονται την ρήση μου, ότι ήθελα να μεταβάλουν τη Βουλή σε καρνάβαλο!

(Χαιρετιστήματα από την πύργου του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Υπάρχει πρότερο δικαίωμα, υπάρχει άλλο θέλημα γι' αυτή τη Βουλή από την ελευθερία του λόγου; Και όμως δι' αυτό το διάστημα προσπάθησε η Νέα Δημοκρατία, χωρίς μία εξαιρετική, να εμπόδισι τον αρμόδιο Υπουργό να ενημερώσει τη Βουλή επί των γεγονότων, τα οποία αναφέρομαι στις λέξεις «σκάνδαλο Κίρσιγκερ». Αυτό και μόνο αποδεικνύει τη δικαιοσύνη του Υπουργού και την καταδίκη της Νέας Δημοκρατίας, ως δημιουργού και προπαγανδιστή σκανδαλολογίας.

(Χαιρετιστήματα από την πύργου του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Αλλά, αγαπητοί μου φίλοι, εγώ τμήμ τη συντηρητική παράταξη. Εγώ παρήμια, πολλοί από τους φίλους εδώ να σηκωθούν και να επιβάλουν κάποια τάξη στους αγχιμονόεντες. Εν τούτοις δλοι δέχθηκαν την κυριαρχία αυτών των κυρίων. Με είναι Κοινοβούλιο αυτό; Ο ελληνικός λαός μας άκουσε. Διαρωτόμουν, όταν θα γινόταν αυτή η συνεδρίαση, αν θα δροπαόταν άνθρωπος να μας ακούσει, λόγω της αποκριάς, καίτοι μεταδίδεται ζωντανή η συζήτηση. Σας ρωτώ λοιπόν, τι αντίκριση δόσαμε σε όσους μας άκουσαν; Επιτρέπεται να εμποδίζουμε τον απολογούμενο άντω, αυτόν ο οποίος ενημερώνει τη Βουλή, να εκθέσει τις απόψεις του και να μας δώσει τα στοιχεία, που διαθέτει; Πού γίνεται αυτό; Μόνο σε Βουλές δικτατορικών καθεστώτων.

(Χαιρετιστήματα από την πύργου του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Αγαπητοί φίλοι της Νέας Δημοκρατίας, λυπήμαι που μιλώ έτσι, μιλώ όμως γιατί σας αγαπώ, γιατί νομίζω ότι είστε και αυτές καλοί Έλληνες, όπως όλοι οι άλλοι. Δεν πρέπει να ξεχνάμε τις υποχρεώσεις μας. Εδώ σαν εκπρόσωποι του ελληνικού λαού είμαστε υποχρεωμένοι να παθαρχούμε σε όλους τους κενονηριούς. Πάντα πρέπει να προστατεύουμε το ιερότερο των δικαιωμάτων των Κοινοβουλίων, την ελευθερία του λόγου!»
(Φωνές από την αίθουσα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μ. ΔΑΜΑΝΑΚΗ) : «Κύριοι συνάδελφοι, μη συνεχίζετε σας παρακαλώ. Κύρια συνάδελφε της Νέας Δημοκρατίας, ιδιαίτερα σας παρακαλώ».

Σημεία του θεσπιτούς κύρους της χώρας

Ι. ΖΙΓΔΗΣ : «Κύριοι συνάδελφοι, όταν υποβλήθηκε η πρόταση θεσπισίας διερωτήθηκε γιατί γίνεται αυτό. Έχουμε τη δήλωση της Κυβέρνησης, ότι θα καταθέσει τον αλιολογικό νόμο στις 15 Μαρτίου. Στις 21 Μαρτίου συμφωνήθηκε η Βουλή να συζητήσει επί του γενικού πολιτικού προβλήματος. Γιατί λοιπόν να κάνετε αυτήν την πρόταση θεσπισίας και να προκαλέσετε μία αλλήτωση. Διερωτήθηκε και από ότι αντιλήφθηκα ο σκοπός είναι θεπλόδεια».

(Φωνές, διαμαρτυρίες από την αίθουσα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μ. ΔΑΜΑΝΑΚΗ) : «Δεν επιτρέπονται θεσπισές κύροι συνάδελφοι. Γίνεται μία προσπάθεια να αποκατασταθεί ένα κλίμα ηρεμίας στην αίθουσα. Παρακαλώ να το εκτιμήσετε».

Κύρια Πρόεδρε, παρακαλώ συνεχίστε».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ : «Διερωτήθηκε λοιπόν γιατί; Και τώρα αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν δύο λόγοι. Ο ένας είναι: Η Νέα Δημοκρατία φοβάται ότι ο νόμος της 15ης Μαρτίου θα είναι νόμος απλής αναλογικής και αυτό θέλει να το προλάβει, να δημιουργήσει κυβερνητική κρίση, για να μην φηγησιαί ο νόμος νόμος».

Και δεύτερος λόγος, που είναι φοβερότερος: Το κάνει για να νομιμοποιήσει διεθνώς τον κ Κομμουνισμό».

(Χαιρετιστήματα από την αίθουσα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Διότι όταν λαχθεί, ότι η Βουλή συνεζήτησε με τόσο πάθος την υπόθεση Κομμουνισμού, τότε βέβαια οι αναγνώστες του «ΤΙΜΕ» και όλων των άλλων διεθνών εντύπων θα πουν, ότι πράγματι είναι πολύ σοβαρά αυτά τα πράγματα που αυτός ο κύριος ισχυρίζεται και δεν είναι μόνον απλοϊχυντη κατασκευή συ-

καριαντών, η οποία χρησιμοποιείται για την αντιστροφή της πολιτικής τάξης στη χώρα μας. Αυτό, που έκανε η Βουλή σήμερα, είναι εναντίον του διεθνούς κέρους της Ελλάδας. Είναι ζημιά».

(Θέροντος, διαμαρτυρίας από την πύξυρα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Μ. ΔΑΜΑΝΑΚΗ): «Κύριοι συνάδελφοι, μη διακόψατε παρακαλώ».

Οι γκάφες του κ. Μητσοτάκη

Ι. ΣΙΓΑΛΗΣ: «Αυτό, που συνέβη σήμερα είναι πράγματι ένα δόρο στους εχθρούς της Ελλάδας. Θα επαλείψω σ' αυτό.

Κύριοι βουλευτές, επανειλημμένως σας είπα ότι ο κ. Μητσοτάκης διαπράττει στις πολιτικές γκάφες. Χάρη σ' αυτές τις γκάφες, επέβη πράγματι το μεγαλύτερο σφάλμα του Ανδρέα Παπανδρέου».

(Χαιρετιστήματα από την πύξυρα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Εάν δεν είχατε τον κ. Μητσοτάκη Αρχηγό σας, φοβόμην ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου θα είχε πείσει, φοβόμην ότι θα τον είχαμε ξεχάσει. Χάρη στον κ. Μητσοτάκη τον διατηρούμε Πρωθυπουργό και τον ενισχύουμε. Γι' αυτό ο κ. Ανδρέας Παπανδρέου πρέπει να εκφράσει την ευγνωμοσύνη του στον κ. Μητσοτάκη!...

Η αυζήτηση στη Βουλή, που έγινε χθες, πρέπει να σας πω ότι με απογοήτευσε, διότι ο κ. Μητσοτάκης δεν έφερε κανένα στοιχείο. Απλώς ανεβήρθη σε ένα λέγει ο Κοσκωτής, ή ένα γράφουν οι Κοσκωτάδες για τον Κοσκωταλισμό του ελληνικού λαού και της θημίας διεθνούς γκάφης».

Είπα, όμως, κάτι για το οποίο θα πρέπει να μας δώσει εξηγήσεις. Είπα ότι το σπίτι στο Παρίσι για το οποίο έγραφε μια εφημερίδα, το είχε αγοράσει το 1975, το πούλησε το 1976 ή 1978 και δεν είχε υποχρέωση να το δηλώσει στη Βουλή. Αλλά τα χαρτιά, τα οποία δημοσιεύει η εφημερίδα, δείχνουν ότι η κ. Μητσοτάκη είναι και σήμερα κυρία του διαμερίσματος αυτού και ότι εζηδόθη προχθές απόφαση, το 1988, απόφαση του γαλλικού δικαστηρίου εναντίον της. Πώς τολμά ο κ. Μητσοτάκης να λείπει τέτοιες διαπιστώσεις της αλήθειας στη Βουλή; Για να καλύψει το άλλο του έγκλημα, το άλλο του λάθος;

Επαμένως, ενώ ήρθε ως κατηγορούς, έφυγε κατηγορούμενος. (Χαιρετιστήματα από την πύξυρα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

Εγώ νομίζω ότι εντός της σήμεραν πρέπει να λείπει από

και να μας εξηγήσει, γιατί εγώ δεν καταλαβαίνα, τί συμβαί-
νει πλέον.

Για τον κ. Πρόεδρο της Κυβέρνησης έχω να πω αυτό. Υ-
πάρξε πολύ φτωχός, όσον αφορά την ενημέρωση της Βουλής,
σχετικά με τα σκάνδαλα. Μας υπαγόρευε ότι θα ξαναμυλήσει.
Επομένως, επιφοβόσασμαι, όταν τον ακούσω, να σχηματίσω γνώ-
μη. Για ναίνο, όμως, που είπα για τις διεθνείς προεκτάσεις των
σκανδάλων αυτών, με βρίσκει σύμφωνο. Πράγματι οι προεκτά-
σεις αυτές στρέφονται εναντίον της Δημοκρατίας, εναντίον των
θεσμών, στρέφονται ίσως, όπως σας είπα και προχθές, εναντίον
της ακεραιότητας και της ανεξαρτησίας της ελληνικής Επικρά-
τειας.

«Το πένθος τριμάζει στην Ελλάδα»

Κόρυι συνάδελφοι, όταν ήλθε εδώ η συζήτηση για το
σκάνδαλο Κοσκωτά, έμεινα άκωπος. Σκεπτόταν το ένα κόμμα
και κατηγορούσε το άλλο κόμμα, ότι πήρε λαφύ από τον Κο-
σκωτά. Και, εποδόχρονα, το καθέας γνώσαν αναγγελίας για
τα άλλα! Κατηγορήθηκε το Κομμουνιστικό Κόμμα ότι πήρε λα-
φτά, ο κ. Κύρκος, το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία. Και
διερωτήθηκα μήπως είναι σωστό αυτό, που λέγατε οι αρχαίοι
ημείς πρόγονοι «τον κλέπτην πάντας ημίτησαν», της κλοπής όμως
ουδείς;»!

Δούτι εκεί καθάντησαν στην πραγματικότητα. Ο ένας κα-
τηγορούσε τον άλλο γιατί να πάρεις από τα λαφύ και να μην
τα πάρω εγώ; Δεν μας είπα καμείς ότι όλα αυτά είναι με-
θαύματα και ότι είναι κακοήθεις. Γι' αυτό έλλεπατε ότι έμει-
να άκωπος και έφυγα θυστοχομήδης. Και γι' αυτό στην επό-
μεινη συζήτηση είπα «το πένθος αρμόζει στην Ελλάδα», τα
λόγια του Ο'Νηλ, για το απίθανο αυτό ζέπιασμα της Εθνικής
Αντιπροσωπείας την εποχή αυτή.

Πρότεινα τότε μόνος, η ΕΔΗΚ μόνη της απ' όλα τα κόμ-
ματα, ότι εφάνε το σκάνδαλο συνέθη επί κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ,
είχαν υποχρέωση όλοι να παραιτηθούν ή τουλάχιστον να πα-
ραταθούν οι Υπουργοί, που ήταν άμεσα αναμνημένοι.

Χθες ο κ. Παπακρίστου μας είπα —και δικαίως— ότι το
Νοέμβριο του 1964 για κάποια μικρή σχετικά σκανδαλολογία,
θεώρησε τον εαυτό του θιγόμενο και από στοιχειώδη ευθεία
υπέβαλε την παραίτησή του από μέλος της κυβέρνησης. Για το
θέμα εκείνο, το οποίο σε σχέση με το σημερινό, απείθεθα
υποχρεωμένος να υποβάλλει παραίτηση! Και γι' αυτό τα τερά-

στα σκάβια «Κομμιστά και όπλανα», δεν αισθάνθητε υποχρεωμένοι να παρατηθεί; Μου κάνει πραγματικά μεγάλη εντύπωση και μου φέρνει μεγάλη απογοήτευση.

II Διαρροή του σκανδάλου

Αλλά είτε και κάτι άλλο: «Έχουμε τα σκάβια, πρέπει να διαρυνθούν και να επιβληθούν κυρώσεις». Αλλά αυτό είναι δυνατόν να γίνει αντικειμενικά μόνο από μια ουδέτερη κυβέρνηση, από μια κυβέρνηση προσειποιητήτων, που θα απολαύσει της εμπιστοσύνης του ελληνικού λαού και η οποία θα φημίσει το νόμο της απλής αναλογικής, για να πάρει στις εκλογές με ήσυχο το κεφάλι και όχι με αυτό το πάθος, με αυτήν την έλαιοψη ψυχραιμίας, με αυτήν την κομματική φόβωση, από την οποία διακατεχόμεστε σήμερα. Δεδοί οι προσχείς εκλογές θα είναι πολύ σημαντικές για τον τόπο.

Και είπα ότι είναι απαραίτητο να δημιουργήσετε Εξεταστική των πραγμάτων Επιτροπή. Δεν θα κάνει τίποτα με αυτήν, παρά μόνο θα προσφέρει λάσπη στον Τύπο μέσα με την ημέρα. Έκανε τίποτα η Εξεταστική Επιτροπή μέχρι σήμερα, εκτός από το να προσφέρει λάσπη στον Τύπο; Και δεύτερον, ήταν επιτρεπτόν, οι κανόνες του Κοινοβουλίου, που επιβάλλουν το απόρρητο, να παραβιάζονται με τέτοιον τρόπο; Υστερα από κάθε συνεδρίαση κατά δημοσιογραφικές πληροφορίες μάθαμε αυτό και αυτό. Είναι αυτή Εξεταστική των πραγμάτων Επιτροπή;

Και γιατί να δοχθεί η Επιτροπή αυτήν την καλοχρονή αποστολή στις Η.Π.Α.; Για να εξετάσει, λέει, πού; Τον Κομμιστά! Ξαναδίνετε τέτοιον πράγμα από κοινή άλλη Πολιτεία; Ρώτησα τους διεθνολόγους και μόνο οι ευφυείς Έλληνες είχαν αυτήν την ευφυία, να ταπεινώσουν τους εκτός τους. Γιατί δεν εραρρόσθητε ο Κομμιστός και δεν αναπέθητε στο Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας να ζητήσει την απολογία του κατηγορούμενου; Γιατί περιπλέχθησαν τα πράγματα έτσι;

III απαντημένης Εξίστηγας

Φοβάμαι ότι, η κακή διάθεση της Αντιπολίτευσης, αλλά και η υποχωρητικότητα της Κυβέρνησης, μας έφεραν σ' αυτήν την κατάσταση, η οποία μας εξήθεσε διεθνώς. Και νομίζω ότι είχα όριο, ως Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ., που πήρα εντάλως διαφορετική στάση στην αντιμετώπιση τέτοιων προβλημάτων, που δεν είναι θέματα κομματικής αντιδικίας.

Κόρκοι δουλευτές, οι παλιότες οι οποίες θα γίνουν, θα είναι για να αναδείξουν μια κυβέρνηση, η οποία κανονικά πρέπει να μας πάει στο 1992, να μας προπαρασκευάσει για την είσοδο στην ελεύθερη αγορά της Ε.Ο.Κ. Εάν δε γίνει αυτό και χάσουμε τον καιρό μας, θα κλείσει, διότι η χώρα είναι απορρυθμισμένη. Εν τούτοις μέχρι σήμερα τι κάναμε; Ύβρεις, αχρημίες και λάσπες τις οποίες ακούσαμε και είδαμε και σήμερα και τις οποίες ξέρει όλος ο ελληνικός λαός.

Φοβόμαι ότι αυτό είναι έγκλημα κατά του λαού μας για δύο λόγους. Ο ένας λόγος είναι η προετοιμασία για το 1992 και ο άλλος λόγος είναι η διεθνής υπόσταση της χώρας. Πίσως, το υπογραμμίζω, μετά την επανεμφάνιση του Κίσιπγαρ στις Η.Π.Α. Διότι, η κυβέρνηση Μπους, δεσποχός, είναι μία νέα μορφή ενσάρκωσης της ιδεολογίας του κ. Κίσιπγαρ. Και η Βουλή αυτή αρρόπως δεν ενδιαφέρεται για το γεγονός αυτό και δεν λαμβάνει κανένα μέτρο, όταν η Τουρκία, μόρα με τη μόρα αποθρασύνεται και ο επεκτατισμός της παίρνει προκλητικούς εκδηλώσεις, σαν αυτόν τον περίφημο νόμο, ο οποίος διχοτομεί το Αιγαίο και σαν τις ερευτήσεις του κ. Γιλμάζ, για την «τουρκική μειονότητα στη Δυτική Θράκη ως και τις καθημερινές παραβιάσεις του FIR και όλων των άλλων διεθνών όρων της χώρας μας.

Οικονομία και λεθαιτισμός

Κόρκοι, η ελληνική οικονομία, παρ' όλα όσα λέει ο αγαπητός φίλος Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, έχει εν σχέση με τις οικονομίες των άλλων χωρών της Ε.Ο.Κ. τη μικρότερη παραγωγικότητα, έχει την μικρότερη ανταγωνιστικότητα. Πώς θα επιδιώσουμε στην Ε.Ο.Κ., έτσι που είμαστε; Θα σβήσουν όλοι μας οι επιχειρήσεις, θα αγοράσουν από τους ξένους κι εμείς θα γίνουμε όλοι υπάλληλοι των τουριστών.

Δεύτερον, η νοοτροπία μας δεν έχει καμία σχέση με τη νοοτροπία των δυτικών χωρών, των μεταβιομηχανικών χωρών. Εμείς ακόμη έχουμε τη νοοτροπία του Έλληνα της Οθωμανικής περιόδου. Είμαστε, ως το ποδή, λεθαιτίνοι, ανατολίτες. Εμείς σβήμασε την ώρα; Έχουμε καμιά έννοια περί αυτού; Έχουμε καμιά ιδέα για παραγωγικότητα; Έχουμε καμιά ιδέα για προγραμματισμό; Όλα γίνονται στο πόδι. Το κράτος το θεωρούμε εχθρό, όπως επί Τουρκοκρατίας. Ζητούμε, όμως, από το κράτος τα πάντα. Θέλουμε να μας δώσει κάπου, αλλά να μην πληρώσουμε μια δεκάρα φόρο. Μ' αυτήν τη νοοτροπία, για

να μη μπει σε άλλα θέματα, δεν μου λείπει, από απόψεις έρευνας, από δραστηριότητα; Η αποχή μας είναι η αποχή της έρευνας, η περίοδος της τεχνολογίας. Από δραστηριότητα σ' αυτά τα κεφάλαια; Είμαστε οι τελευταίοι των τελευταίων, Επομένως, η κυβέρνηση, η οποία θα είναι η τελευταία, που θα μας οδηγήσει στο 1992, πρέπει να είναι μια τέτοια κυβέρνηση, που να συναρπάει όλο τον αλληλεγκό λαό, για να τον οδηγήσει στη σωτηρία. Αν συνεχίσουμε με αυτόν τον τρόπο, θέλουμε να γίνουμε οι φτωχοί συγγενείς των άλλων Ευρωπαίων. Θέλουμε να γίνουμε οι υπάλληλοι, ή οι καθαριστές των υποθημάτων τους.

Επομένως, δεν επιτρέπεται να παίζουμε για τις προσεχείς εκλογές. Πρέπει να τις αντιμετωπίσουμε «μετά φόβου, πίστης και αγάπης». Εάν προχωρήσουμε έτσι, διακηρύσσουμε διεθνώς, ότι θέλουμε να αυτοκαταχθούμε.

Και είπα, ήδη, ότι η Βουλή αυτή πρέπει ό,τι συμβαίνει στην Αμερική και ό,τι συμβαίνει διεθνώς.

Η Ψευδής Όραση και η Ελλάδα

Αποδοτέ, αγαπητοί μου φίλοι, αυτήν την αποχή χάρη στον κ. Γκαρμπάτοφ έγινε η όραση. Οι δύο Υπερδυνάμεις έχουν πληρώσει: η μία την άλλη. Αλλά, μην ξεχνάμε: Έραση δε σημαίνει, ότι οι Υπερδυνάμεις θα ξεχάσουν τα θεμέλια της δύναμής τους. Τι αυτό ο κ. Τάουερ, ο οποίος αυτοχώς τελικά δεν έγινε Υπουργός Εθνικής Άμυνας των Η.Π.Α., είπε το περίφημο: «Το τελευταίο ορμητήριο, ο τελευταίος προμαχώνας της Δύσης είναι η Τουρκία». Γιατί το είπα; Διότι η Τουρκία είναι δίπλα στον Παρικό Κόλπο και δίπλα στην Ρωσία. Το τελευταίο προπύργιο της Δύσης, για να αμυνθεί, αν έρθει η κακή ώρα, είναι, λέει, η Τουρκία. Και για το λόγο αυτό, βλέπετε πόσα προσφέρονται στην Τουρκία από τις ΗΠΑ. Και για να μην παίζει η Τουρκία αυτόν το ρόλο εδάφεια πόσα της δίνει η Ρωσία! Δίνει εκατοντακάθισα απ' ό,τι εμείς ούτε στον όπνο μας δεν περιμένουμε να πάρουμε. Γιατί; Διότι, αν υπάρχει μία όραση, δε σημαίνει, ότι ξεχάστηκαν όλα τα μεγάλα προβλήματα, που διακρούν τον κόσμο.

Ενώ για την Ελλάδα τί γίνεται; Τι ενδιαφέρει τη Ρωσία, εάν η Κύπρος ή το Αιγαίο είναι υπό τον διαγχο της Τουρκίας; Και η Τουρκία και η Ελλάδα είναι NATO. Επομένως ρ' αυτήν την ούση μας, τί περιμένουμε από την Ρωσία, όταν την παραφρονήσαμε εντελώς, την εγκαταλείψαμε και προσπέσαμε στους Δυτικούς «έλικτη θεραπόντων»; Ενώ από άποψη γεω-

πολιτική η θέση της Ελλάδας είναι πιο καίρια για τον Δυτικό κόσμο, απ' ό,τι είναι εκείνη της Τουρκίας. Δόξα, όπως μου έλεγαν στην Αμερική οι άνθρωποι του Ζολνβαλτ, «άν οι Αμερικανοί δεν είχαν τη βάση της Κρήτης, δεν θα μπορούσαν να έχουν ούτε ένα πλοίο στη Μεσόγειο». Εμείς για να φανόμαστε καλοί στους αφέντες μας, παραδοθήκαμε άνω όρων. Δόξαμα τα πάντα. Γι' αυτό μας μεταχειρίζονται σαν φτωχούς συγγενείς.

Και αυτό άρχισε να γίνεται και στην Ε.Ο.Κ., όταν βλέπεται ότι η Γερμανία — και η Ολλανδία ακόμα — στέλνει τότε δούλημα στην Τουρκία, ενώ σε μας για κάθε τι αρχίζουν την μωρμυόρα και τους μικροεπιλογισμούς.

Ακόμα και ο Ισπανός Επίτροπος της Ε.Ο.Κ., χωρίς να ρωτήσει τους άλλους συναδέλφους του, υπέγραψε το πρωτόκολλο, που ξαναζωντανάζει την παλιά υποχρέωση της Ε.Ο.Κ., να δώσει δούλημα 600 εκατομμυρίων ECU στην Τουρκία.

Και εμείς τα βλέπουμε αυτά και τί λέγαμε; Όχι μόνο σαν κυβέρνηση, αλλά σε Βουλή, Τιποτα. Τα ξεχάσαμε μωρμυόρα. Και σας ρωτώ: Έχουμε αποφασίσει να αυτοκαταφύγουμε;

«Να μη γίνουμε νεκροταφείο»

Πρέπει εξ άλλου να σας πω, ότι είναι μεγάλο φάδος να λέμε ότι υπάρχει δημοκρατία στη χώρα μας, όταν η λαϊκή μισοφρογία κυβερνά και η λαϊκή πλειοφρογία ελέγχει. Είναι το αντίθετο της Δημοκρατίας. Αυτή είναι η περιπέτεια της ενισχυμένης αναλογικής. Και η ενισχυμένη αναλογική μας μείρασε σε δύο παρατάξεις, που θέλουν να αλληλοεξοντωθούν για να διατηρήσουν ή να κατακτήσουν την εξουσία!

Αυτό το σημερινό κατόντημα είναι απόδειξη των συνεπειών της ενισχυμένης αναλογικής. Όταν έγραψε η ενισχυμένη αναλογική, έγραφε το 1974, ένα βιβλίο με τον προφητικό τίτλο: «Μπροστά στο νέο εθνικό διαζυγίο». Και σε λίγο είπα «αυτό το σύστημα θα μας κάνει τραλλοκομείο και στο τέλος θα μας μεταβάλει σε νεκροταφείο». Και είπατε ότι προχθές, ο κατ' εξοχήν υπεύθυνος αυτής της κατάστασης, θριαμβευτικά διαπίστωσε ότι «έχουμε γίνει τραλλοκομείο». Εύχρημα να μη επιβεβαιωθεί και το δεύτερο μέρος της προφητείας και γίνουμε τελικά «νεκροταφείο».

Για να μη γίνουμε νεκροταφείο, αγαπητοί μου φίλοι, πρέπει το ταχύτερο να φερρίσουμε την απλή αναλογική, για να καταργήσουμε αυτό το καταστραφικό σύστημα του δικοματισμού.

Η ανάγκη φήμισης της Απλής Αναλογικής

Πρέπει, η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. να κόψουν να υπάρχουν. Πρέπει να υπάκουσιν, δεδί και στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και στη Νέα Δημοκρατία υπάρχουν αυτήν τη στιγμή άνθρωποι, που προσκονούν τον κ. Καραμανλή ή τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου, ενώ έχουν πολλές διαφορές αναμεταξύ τους. Προβίζουν την ιδεολογία τους, για να σπύσουν τον αγώνα σε δύο προσωπιότητες, οι οποίες θεωρούνται χαρακτηριστικές.

Έτσι, όμως, δεν υπάρχει πραγματικός πολιτικός βίος. Διότι τί γίνεται με τις δημοτικές Υπηρεσίες. Όταν ήσασ στην εξουσία η Νέα Δημοκρατία τις γάμισα με όργανα της και ένας Έλληνας δεν μπορούσε να βρει το δικίο του. Έπρεπε να πάρει από τον κομματικό ήνα χάρτι. Τώρα πήγαμε στους προαναφερσορούς!...

Αυτό είναι δημοτική ζωή. Προσέξτε, παίζουμε εν ου παικτοίς.

Για τούτο είναι αίτημα πραγματικά εθνικό, το ταχύτερο να φημιστεί η απλή αναλογική. Και λυπάμαι, δεδί έτα που άργησε η κυβέρνηση, δεν υπάρχει ο απαιτούμενος χρόνος για να γίνει η αναδόξηση των πολιτικών βινόμενων. Αυτό είναι το μεγαλύτερο μειονέκτημα της στιγμής, αυτό είναι, το ήγχος, που με διακατέχει.

Δεδί, ουά και αλλοθρονό, σε ήγχησε αυτοδομηρία του ΠΑ. ΣΟ.Κ. μετά τις απόρριες εκλογές ή αυτοδομηρία της Νέας Δημοκρατίας, ήχι γιατί απέκτησαν την πλειοψηφία του λαού, αλλά δεδί η καταργηρία του εκλογικού νόμου τους κόνει πλειοψηφία στη Βουλή.

Ο Νόμος της ενισχυμένης είναι ήμπαυγμός της έννοιας της δημοκρατίας, είναι ένα είδος φασισμού. Δεδί τι είναι δικτατορία; Αν πάρει την εξουσία μία λαϊκή μειοψηφία με τα όπλα, είναι δικτατορία. Όταν η μειοψηφία πάρει την εξουσία ήχι με τα όπλα, αλλά με τις αναντιδοήτες του εκλογικού Νόμου, τι είναι; Τι άλλο παρά κερουφλαρωμένη δικτατορία. Και για τούτο δεν μπορεί να λυθόν τα ζητήματα. Όλα τα εθνικά ζητήματα μετατρέπονται σε κομματικά και γι' αυτό φθόσουμε σ' αυτό το χάλι, που φθόσουμε.

Για τούτο, αγαπητοί μου φίλοι του ΠΑ.ΣΟ.Κ. της Νέας Δημοκρατίας, του ΚΚΕ, αλάτε να σκεφθόνε σαν λογικοί άνθρωποι, σαν υπεύθινα πολίτες της ίδιας πατρίδας. Ελάτε να φημισούμε την απλή αναλογική. Γιατί, αν δεν την φημισούμε, η κόριον θα είναι σκληρή. Αν χρειασθεί να κόνουμε και δεδί-

ρες εκλογές δε θα μας μείνουν ούτε 5 λεπτά να απολογηθούμε γ' αυτά τα μεγάλα προβλήματα, που σας ανέφερα προηγουμένως. Και τότε δε θα εμένατε εμείς οι εργαλματίες κατά του θένους; Τι ζητάμε τους ξένους εχθρούς; Εμείς οι θίοι θα σφεζεργασούμε την καταστροφή του ελλητισμού.

Η έκκληση της Ε.ΔΗ.Κ.

Φίλοι και φίλας μου όλων των κομμάτων, η Ένωσή Κέντρου είναι ο απεραστός του πολιτικού μέτρου. Πιστεύουμε στον κοινωνικό μετασχηματισμό, το σοσιαλισμό, αλλά εβαλακτικά. Δε θέλουμε να δώσουμε τίποτα. Στρεφόμεστε στη λογική των Ελλήνων και έχουμε εμπιστοσύνη ότι η λογική και η εντιμότητα των Ελλήνων, αν δεν τους αβιάζει ο ληστρικός εκλογικός Νόμος, θα τους επιβάλλουν να στείλουν στη Βουλή ανθρώπους, που διακρίνονται από αγάπη προς τον συνάλληλο, από πόνο για τον τρόπο που διαβίει ο Έλληνας, και από έγγχος, γιατί να εμένατε δευτεροκολλασάτε στην διεθνή κοινωνία και να μη γίνουμε πρωτοπόροι. Αυτό μας επιτάσσει η ιστορία μας κι αυτό μας επιτρέπει η μοναδική γεωπολιτική μας θέση, η φυσική πρσίμηση της χώρας, αλλά και η θεανοητική πρσίμηση του Έλληνα, την οποία μας χάρισε η θεία πρόνοια ή ό,τι θέλατε άλλο.

Αγαπητοί μου φίλοι, σας κάνω αυτήν την έκκληση. Είναι μια έκκληση μέσα από τα στήθα μου, έκκληση προς όλους τους Έλληνες: Μη βολορονήσετε την πατρίδα μας!»

(Χαιρετιστήματα).

β) Ο κίνδυνος στο Αιγαίο

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλων των παρατάξεων. Απειθύνωμια σ' όλους τους τίμους συνάδελφους, οι οποίοι δεν πάσχουν απ' αυτόν τον υστιαισμό του κομματισμού. (Θάρρος, διαμαρτυρία από την Πύργια της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Η ΚΡΗΤΙΚΟΣ): «Παρακαλώ, αφήστε τον κ. Ζίγδη να μιλήσει».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Ελληγνικά λέει, σεις που με ακούτε, πρώτο: Είναι Βουλή αυτή, είναι κατάσταση αυτή; Υπάρχει ανταλλαγή απόψεων; Υπάρχει διάλογος, ή είναι ένας τόπος αλληλοεξέθεσης»

(Χαιρετιστήματα από την πύργια του Π.Α.ΣΟ.Κ.).

Δ. ΚΟΝΔΡΟΚΟΥΚΗΣ:

ΠΡΟΕΔΡΕΙΩΝ «Κύρια Κοινοβουλευτική, ο κ. Ζιγδάς δικαιούται να μιλήσει, ως Αρχηγός Κόμματος. Και ο κ. Δάμας έχει μιλήσει τρεις φορές».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Αγαπητοί φίλοι, εγώ απευθύνομαι προς τη Νέα Δημοκρατία, όπως απευθύνομαι προς το Κ.Κ.Ε., όπως απευθύνομαι προς όλα τα Κόμματα».

(Θέρος, διαμαρτυρίες από την αίθουρά της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΙΩΝ: «Σας παρακαλώ κύριοι συνάδελφοι, τηρηθείτε. Είσοδο εν εδίκω».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Προσέζη κύριοι συνάδελφοι. Η αγή δεν είναι μόνο κίνητρα των γυναικών. Είναι και για τους άνδρες. Και αυτή την ώρα πρέπει να αγήσετε όλοι, για να ακουστεί ο επί του Βήματος συνάδελφός σας. Όλα τα άλλα είναι παραβίαση του Κανονισμού, είναι παραβίαση της στοιχειώδους κοινοβουλευτικής τάξης».

(Θέρος, διαμαρτυρίες από την αίθουρά της Νέας Δημοκρατίας).

ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΗΜΑΣ: «Κύρια Πρόεδρα, δικαιούμαι τον λόγο σύμφωνα με τον Κανονισμό και δεν μου τον ζήτησα».

ΠΡΟΕΔΡΕΙΩΝ: «Το ζήτημα προηγουμένως ο κ. Ζιγδάς, κύριε Δάμα, θα μιλήσετε μετά. Παρακαλώ τηρηθείτε».

Το 1963 στόχος της διαβόητης ήταν η Ελλάδα

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Αγαπητοί συνάδελφοι, χθες απευθύνθηκα στη Βουλή και ζήτησα να ασπαστούμε το υψότερο στοιχείο του κοινοβουλευτισμού, την ελευθερία του λόγου, ήδη, εάν εδὼ δεν μπορούμε να ανταλλάξουμε φέγγαμα τις απόψεις μας, πὼ μπορούμε να το κάνουμε».

Αυτή η σημερινή συνεδρίαση επιβεβαιώνει αυτό, που έχω και ήδη, ότι το δικομματικό σύστημα, που επέβαλλε, το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής, είναι καταστροφή για το Έθνος. Και ότι, αν το διατηρήσουμε, μόνο εθνικές συμφορές θα εισπράξουμε. Για τούτο, είναι επιβεβαιωμένο και χαίρω διότι είχαμε την θεώρηση από τον Προβουλευτή, ότι μεθαύριο, την Τετάρτη, θα κατατεθεί το νομοσχέδιο για το σύστημα της απλής αναλογικής. Εάν πάμε σε εκλογές με την ενισχυμένη αναλογική και οι εκλογές θα είναι αμετατρέτες, αλλά και αυτά τα οποία θα ακολουθήσουν, θα είναι φοβερότερα.

Ακούστε γιατί ανέδηξα στο Βήμα. Έχω κάποια πείρα και έχω κάποια υποχρέωση προς όλους. Εγὼ επιτυχώς είμαι ανεξάρτητος από κομματικές δεσμεύσεις. Είμαι Πρόεδρος ενός

κόμματος, της Ένωσης Κέντρου, που νομίζω τμήμας κινεί-
σε την Ελλάδα κάποτε και ελπίζω να την ξανακυβερνήσει γρή-
γορα.

Ακούστε, επαναλαμβάνω, γιατί ανέβηκα στο Βήμα. Θυμά-
στε τα γεγονότα του 1968 στην αθήνα αυτή; Θυμάστε τι
γινόταν; Τι καταστροφή υπήρξαν από απόφαση αξιωματικών
του Σέκρας; Οι μαν όβριζον τους δε, οι δε τους άλλους. Δεν
πήρα ποτέ μέρος σ' αυτό του είδους τις αντιδικίες. Αντίθετα,
πολλές φορές κρόταξα τα δάκρυά μου και έλεγα σε όλες τις
παρατάξεις: Προσέξτε δούτα αυτή η διχόνοια μεταξύ μας δεν
είναι αλληλεική. Άλλοι τραβούν τα σχοινιά. Και σούχος της
διχόνοιας αυτής είναι η Κύπρος. Τους το είπα. Δεν με άκου-
σαν. Όταν έγινε η δικτατορία, ήμουν ο μόνος Έλληνας πολι-
τικός, ο οποίος είχε το θάρρος να πει ότι η δικτατορία έγινε
για την Κύπρο, για να εκποικιληθούν τα σχέδια του Κίσιγκερ.
Δεν με άκουσαν. Το έγραφα. Και μπήκα φυλακή και έμεινα
δύο χρόνια εκεί μέσα. Και δυστυχώς τα γεγονότα με δικαιώ-
σαν το 1974.

Τώρα θα πρέπει ακόμα να σας πω το εξής: Τότε ο Κι-
σιγκερ πρόστατο της εξωτερικής πολιτικής της Αμερικής. Σή-
μερα πρόσταται πάλι ο Κίσιγκερ. Η νίκη του κ. Μπούς επε-
νώηρε στο πρόσημία τους ανθρώπους του Κίσιγκερ, με την
ιδεολογία του.

Ο κίνδυνος τώρα στο Αιγαίο

Δείτε τι συνέβη. Εφόσον υπήρχε ο Ρήγγαν, τον Κοσμοιά
δεν τον χρησιμοποιήσαν καθόλου. Το έχετε προσέξει; Ο Κο-
σμοιάς ήταν ένας εργαλίστος. Αφ' ότου ανέλαβαν οι νέοι, που
θέλουν να μας πάλει πίσω στο 1958, άρχισαν να προσφέρουν
στον εργαλίστο Κοσμοιά εκτός των άλλων και όλες τις δυνα-
τότητες συνεντεύξων με δημοσιογράφους, αλλά και δυνατότη-
τες συνεντεύξων με τηλεοπτικά μέσα. Ε, πόστα μου! Αυτό εί-
ναι σβόλο; Δεν προέβλεπε κάτι; Δεν προκαλεί την συνειδησή σας,
την φυχή σας, να διαρωτηθείτε, μήπως τώρα παίζεται ένα
άλλο παιχνίδι; Συγκεκριμένα πως η Ελλάδα θα χάσει τον έ-
λεγχο του Αιγαίου για να μεταβληθεί, σ' αυτό που ήθελε ο κ.
Κίσιγκερ, οι δορυφόροι της Τουραίας; Δεν σας λέει τίποτε
αυτό;

Σας παρακαλώ να το σκεφθείτε. Δεν έχω εγώ το δικαίω-
μα να επιλέξω σε κανένα. Απλάς εκτελώ το καθήκον μου,
μιλώντας σε Έλληνες δουλευτές.

Και προσέξτε και κάτι άλλο: Ήταν δυνατόν η Τουρκία να έχει τους τελευταίους μήνες αυτό το θρόνος, ώστε να δαμάσει νόμο, που ιδιοποιείται το μισό Αιγαίο;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παπαγιάννης Σαλαμαλίκης).

Είναι δυνατόν η Τουρκία να θέτει θέμα «τουρκική» μειονότητα στη Θράκη, εάν δεν αισθάνεται ότι έχει από πίσω της τον «μπάρμπα», κάποιον «μπάρμπα» παντοδύναμο;

(Θρόνος από την αίθουσα της Νέας Δημοκρατίας).

«Μην καταδέχετε το επίπεδο της συζήτησης».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Π. ΣΑΛΑΜΑΛΙΚΗΣ): «Παρακαλώ, κύριοι!»

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Αυτό που σας λέγα έπραξα να προκαλέσουν κλάματα, όχι φωνασοιές. Όποιος φωνασοιεί, αυτός καταδικάζεται ως ανήθικος να είναι από πίσω».

Ακούστε επίτηδες έναν άνθρωπο, ο οποίος δεν έχει να καρδίσει τίποτα, βρίσκεται σ' ένα στάδιο της ζωής του, που δεν έχει ιδιοτέλειες μικροσημερινών».

(Χαιρετιστήματα από την αίθουσα του Π.Α.ΣΟ.Κ.).

«Ακούστε, αγαπητοί μου! Τον τελευταίο καιρό, το επανειλημμένα, η Γερμανία έδωσε τόσα κεροπίδια στους Τούρκους θωρακί! Η Ολλανδία έκανε το ίδιο! Και σας είπα, ότι και ο Επίτροπος ακόμα της Ε.Ο.Κ., πήγε να μονογράψει το Πρωτοκολλ των 600 εκατ. ECU της θωρακιάς προς την Τουρκία, το οποίο είχε αποφασίσει από το 1981 το Συμβούλιο των Υπουργών».

Προσέξτε, αυτό είναι τα δείγματα του εθνικού κινδύνου. Γιατί να μη στρέψουμε την προσοχή μας προς αυτά, και να αναλισκόμαστε σε όψεις και σκοπευτικές, ο ένας κατά του άλλου;

Θεωρώ ότι ίσως είναι η ιερότερη στιγμή, που βρίσκομαι στο Βήμα και εύχομαι το μέλλον να αποδείξει, ότι οι φόβοι μου είναι αστήρευτοι. Αλλά σεις και αλλοίμονο, αν επικαλεστήτε τα πράγματα ως έχουν σήμερα! Τότε σεις, όσο είστε Βουλευτές εδώ και δεν στρέψετε την προσοχή σας προς αυτή τη φάση της ιστορίας μας, τι θα πείτε, όταν παραδέσσετε την φυγή σας; Τι θα πείτε στα παιδιά και τα εγγόνια σας; Αυτό είναι το βασικό θέμα».

Κάτις, όταν μιλήσα και είπα ότι η ανεπιθύμητη μας οδηγία σε εθνικό διχασμό, και εύχομαι να μείνουμε «τραλλοκοσμίο», να μη γίνουμε και «νεκροταφείο», είχα αυτό υπόψη μου. Σας το επανειλημμένα: Εάν η Ελλάδα γίνει θωρακί της Τουρκίας, δεν θα υπάρχει Ελλάδα. Θυμηθείτε το, γράφτε το και αν το

μίζετε, ότι αυτά που σας λένε είναι εντάλως αστήριχτα, να τα ξεχάσετε. Προσέξτε, όμως, μήπως κηρύξετε κατά της συνειδήσεώς σας πόλεμο, αν συνεχίσετε τον τρόπο αυτής της αντίδρασης.

Ακολουθεί, αγαπητοί μου φίλοι, γιατί με αυτό θα τελειώσω το Βήμα, χωρίς να δώσω εξηγήσεις. Γιατί δεν το έκανες; Χθες ζήτησα από τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως να δώσει παρουσίες εξηγήσεις για το ανέκδοτο Κοσκωτά. Δυστυχώς, δεν το έκανε. Είμαι βαθύτατα απογοητευμένος.

Να δώσω εξηγήσεις ο κ. Μητσotάκης

Ζήτησα από τον κ. Μητσotάκη να είναι πιο προσεκτικός, να πάψει να είναι αυτό που είπαμε ο αντίλογος. Δεν το έκανε, εστράφη σε ουδέτερα θέματα. Και είπα στον κ. Μητσotάκη, «ότι είδα σε μια εφημερίδα, κάτι που λέγεται προσωπικός για σένα και την οικογένειά σου. Δεν επιτρέπεται να κατέβεις από το Βήμα, χωρίς να δώσεις εξηγήσεις. Γιατί δεν το έκανες; Μου υποσχέθη ότι θα το έκανε σήμερα».

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Αρχηγός της Ν. Δ.): «Κόρια Ζιγδή, με συγχωρείτε, να αποκατηρθώ».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Εντάξει».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: Ορίστε κ. Πρόεδρε.

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Έδωσα πλήρεις εξηγήσεις χθες σε ότι αφορά την δικοία του θάνατος. Ένα πρόγραμμα έζησα να αποσπώνω. Πρόγραμμα το ασφαλιστήριο είναι το αρχικό ασφαλιστήριο, το οποίο έχει υπογράψει η γυναίκα μου, όταν ήταν διοικητρια του ακινήτου μεταξύ του 1975 και του 1977. Έμεινε στο ίδιο όνομα το ασφαλιστήριο».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Μα, η απόφαση του δικαστηρίου μιλά περί διοικησίας».

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: «Όχι. Το ασφαλιστήριο την αναφέρει διοικητέρα, όταν ήταν. Και πράγματι έμεινε στο ίδιο όνομα, στην οικογένεια ήταν και γι' αυτό έγινε η αγωγή».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Αγαπητέ, κ. Μητσotάκη, δεν πείθει η απότησή μας, διότι στο έγγραφο το επίσημο, το οποίο αναγνώσθη θεωρείται στο 1984, στο 1985 και στο 1988 διοικητρια η σύζυγός σας. Εγώ δεν επιμένω. Είπατε, όμως, υποχρεωμένος να δώσετε επίσημες εξηγήσεις. Διότι θα σας ζητηθούν και από το Υπουργείο των Οικονομικών».

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: «Κόρια Πρόεδρε, ακόμη το ξαναλέω, γιατί ο κ. Ζιγδής δυσκολεύεται να το καταλάβει».

Το ασφαλιστήριο είναι το ίδιο. Η ιδιοκτησία μεταβιβάσθη, αλλά το ασφαλιστήριο έμεινε το ίδιο. Δεν εθεώρησαν αναγκαίο να κάνουν καινούριο ασφαλιστήριο. Άλλωστε από την μητέρα στην κόρη πηγή. Και κατά συνέπεια, όταν κάνει αγοράγή, κάνει θέσει του ασφαλιστηρίου που την εμφανίζει ακόμη ιδιοκτήτρια, ενώ δεν είναι.

Εξ ό,τι αφορά τώρα τον Τύπο —απεριλόχθην στον κ. Ξαλαραλίση, ο οποίος είναι και ο αρμόδιος— εζήτησα από το Παρίσι κεκυρωμένα αντίγραφα των συμβολαίων. Εζήτησα το ασφαλιστήριο. Θα τα καταθέσω όλα στη Βουλή, για να γίνει ο νόμος Διαιτητός.

(Χαιρετιστήματα από την αίθουσα της Νέας Δημοκρατίας).

Ι. ΣΙΓΑΝΗΣ: «Εγώ θα χαρώ πάρα πολύ, αλλά δυστυχώς το έγγραφο της αποδέσμευσης του δικαστηρίου φαίλει περί ιδιοκτησίας του διαμερίσματος της κυρίας Μυροπούκη. Αυτό είναι το επίσημο έγγραφο. Όλα τα άλλα τα αφήνω σε σας».

(Χαιρετιστήματα από την αίθουσα του ΠΑΣΟΚ. — Χαιρετισμός από την αίθουσα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ: «Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, ερθέσαστε στο τέλος».

Ο αρχιερέας του πολιτικού κρησάλασμού

Ι. ΣΙΓΑΝΗΣ: «Αγαπητοί μου φίλοι, θα τελειώσω με τούτο. Όταν εδώ μιλούσαμε για τις προγραμματικές δηλώσεις της Κυβερνήσεως του 1985, σταλάσσω την φωνή μου, αν θυμάστε, με μία αποστολή προς το Συντηρητικό Κόμμα, προς το Κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Λοιπόν τι σας είπα τότε, αφού είπα ανάλογα για το ΠΑΣΟΚ. Είπα: «Ζητώ από τη Νέα Δημοκρατία να ξεχάσει απ' αυτή τη στιγμή την οξύτητα της προεκλογικής περιόδου και να σκεφθεί, γιατί στην Ελλάδα δεν υπάρχει Συντηρητικό Κόμμα. Υπάρχει χώρα της της χωρίς Συντηρητικό Κόμμα; Εδώ δεν υπάρχει Κόμμα, που να τολμά να το πει: «Είμαι το συντηρητικό Κόμμα της Ελλάδος». Μεταχειρίζεται διάφορα φειδόμενα, για να εμπαιξεί το λαό, (Λαϊκό, Ελληνικό Συναγερμό, Ε.Ρ.Ε., Νέα Δημοκρατία). Είναι καιρός να φτιαχτεί ένα συντηρητικό Κόμμα, το οποίο δεν θα έχει στις τάξεις του ούτε εκπροσώπους της αντίδρασης, ούτε εκπροσώπους του πολιτικού κρησάλασμού».

Σας το είπα αυτό, σε διαρκή προσπάθεια για να λειτουργήσει αποτελεσματικά αυτή η Βουλή και να οδηγηθούμε σε θετικά αποτελέσματα. Ατυχώς δεν με ακούσατε.

Μάλιστα είχα και το αξίς : «Πώς είναι δυνατό ένα Συντηρητικό Κόμμα να έχει αρχηγό τον αρχιερέα του πολιτικού αμοραλισμού;». Και εννοούσα φυσικά τον αγαπητό μου φίλο, τον κ. Μητσούτακη.

Είναι δυνατόν; Για τόσους χρόνια βρισκόμαστε σ' αυτή την κατάσταση. Από τη μια μεριά έχουμε ένα Κόμμα...».

(Διαμαρτυρίες από την πύξυρα της Νέας Δημοκρατίας).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : «Παρακαλώ κύριοι συνάδελφοι, αφήστε τον κ. Ζίγγη να ολοκληρώσει».

Κ. ΜΗΤΣΟΥΤΑΚΗΣ : «Κύρια Πρόεδρε, ο κ. Ζίγγης καλά θα κάνει να μη βρῆει. Δεν βλέπει τα χάλια του στον Τόπο; Εκεί που έρθατε ως μέντοι τουλάχιστον σημείο».

Γ. ΖΙΓΔΗΣ : «Γιατί να ταλαιπωρείται ο ελληνικός λαός μ' αυτή τη διαίρεση σε δύο κομμάτια;»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : «Κύριε Ζίγγη, παρακαλώ ολοκληρώστε».

Γ. ΖΙΓΔΗΣ : «Γ' αυτό αγαπητοί μου φίλοι είχα σκοπό να απόχω από την φηγοφορία. Αλλά όποτε απ' αυτά που είδα και άκουσα, θα φηφίσω αναγνόντων...»

(Χειροκροτήματα από την πύξυρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

«Αυτή προϋπόθεση της πρότασης είναι να αποτραπεί η φήρωση της απλής αναλογικής. Και είναι επίσης προϋπόθεσή της, τα ξίνα Κέντρα αποφάσεων, στα οποία αναφέρθήκα, να καταστούν και πάλι αποτελεσματικά για τη μείρα του ελληνικού λαού. Έτσι θέλει να τα κάνει, δυστυχώς, ο κ. Μητσούτακης».

(Χειροκροτήματα από την πύξυρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

«Και ελπίζω ο ελληνικός λαός να με άκουσε. Θα ακούσει την καθαρή φωνή μου, την φωνή της συνείδησης του Έθνους, που είναι η Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου».

Σας ευχαριστώ».

(Χειροκροτήματα από την πύξυρα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.).

Κ. ΜΗΤΣΟΥΤΑΚΗΣ : «Κύρια Πρόεδρε, το λόγο επί προοικιακό θέμα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ : «Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, φέσσομε στο θέμα».

Κύριε Υπουργέ, μία σύντομη παρέμβωση θέλει να κάνει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης επί προοικιακό θέμα».

Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλούσα να είστε σύντομος».

Κ. ΜΗΤΣΟΥΤΑΚΗΣ : «Κύρια Πρόεδρε, δεν θα σας καταταρήσω».

ΠΡΟΕΔΡΕΩΝ: «Όριστα, Κύρια Πρόεδρε».

Κ. ΜΗΤΣΟΥΤΑΚΗΣ: «Κύρια Πρόεδρε, υπέριστη χυδαία επίθεση από τον κ. Ζίγη, απρόκλητο, άδου λόγου, με επίθετα. Με τον κ. Ζίγη γνωριζόμαστε από πολλά χρόνια. Είναι το οποίο εγώ επιθυμώ να σημειώσω, είναι ότι είναι προφανής η αναλλογή».

Ι. ΖΙΓΑΗΣ: «Αυτός είναι ο τρόπος του να πεισθεί και του φέρεται του κ. Μητσουτάκη, του αρχηγού του αμαρτισμού. Τον συλλυπούμαι».

(Χαιρομορφίματα από την αίθουσα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.).

1.— Συνέντευξη (18 - 2 - 1987)

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Ζήσης είναι θα δοκιμάσει να πει με τον καλύτερο τρόπο τον στόχο «ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ» που είναι ο στόχος της πολιτικής κυβέρνησης. Ο Ζήσης είναι ο άνθρωπος που είναι αυτή η πολιτική κυβέρνηση.

ΑΠΡΟΣΧΕΤΗ: «Ο Ζήσης είναι ο άνθρωπος που είναι η πολιτική κυβέρνηση».

Κύρια Πρόεδρε, αυτός είναι ο στόχος της πολιτικής κυβέρνησης».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: «Αυτός είναι ο στόχος της πολιτικής κυβέρνησης».

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: «ΕΔΗΚ» με την κυβέρνηση, και κάποια άλλη η κυβέρνηση, είναι ένας από τους κύριους με υποστήριξη κυβέρνησης και όλητα στα ελληνικά κινήματα, ότι είναι άσπαστη η κυβέρνηση και οι ελληνικά κινήματα στη χώρα μας. Λέγο και την ελληνική δημοκρατία και είναι μια».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: «Αυτός είναι ο στόχος της πολιτικής κυβέρνησης».

Δ. - Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. — Συνέντευξη (18 - 2 - 1989)

Ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ιωάννης Ζιγδης έδωσε βαρυσημαντη πολιτική συνέντευξη στο ραδιοφωνικό σταθμό «ΡΑΔΙΟ - 5» στις 18.2.1989 σχετικά με την πολιτική κατάσταση. Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης αυτής παραθέτουμε στη συνέχεια:

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Σήμερα στην εκπομπή μας έχουμε την τιμή να φιλοξενούμε τον Πρόεδρο της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ιωάννη Ζιγδη.

Κύριε Πρόεδρε, καλώς ήλθετε στο «ΡΑΔΙΟ 5» και στην εκπομπή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστώ και είναι χαρά μου.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία που κάνουμε αυτήν τη συζήτηση, είστε ένας από τους πολιτικούς με μακροχρόνια εμπειρία και θητεία στα πολιτικά πράγματα. Θα ήθελα λοιπόν τη γνώμη σας για τα πολιτικά πράγματα στη χώρα μας, λίγο πριν την τελευταία δεκαετία του αιώνα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Λυπάμαι, που δεν θα είμαι πολύ αισιόδοξος. Η θεωρήσή μου δεν είναι καθόλου θετική. Γιατί με αυτό το καταραμένο εκλογικό σύστημα της επισχιμμένης αναλογικής, μοιράστηκε τεχνητά ο λαός σε δυο παρατάξεις, αλληλομισούμενες και έτοιμες να ελοντώσουν η μια

την άλλη, για να μπορέσει η μια να έχει την εξουσία ή να την καταλάβει η άλλη. Το αποτέλεσμα είναι ότι πάμε να αντιμετωπίσουμε με τη στοιχειώδη σοβαρότητα τα προβλήματα μας και επιδιώκουμε σε μια ανταλλαγή όφρων, συκοφαντιών και κάθε είδους ασημίας. Αν πάει στη Βουλή, να βλέπετε διαπιστώνοντας το κατόντημα, στο οποίο έχει περιέλθει. Άλλωστε το είναι, όπως ξέρετε, στις δύο συζητήσεις για το σκάνδαλο Κοσκωτά. Είναι ότι στο πάθος αρμόζει στην Ηλέκτρα, θυμάστε τα περίφημα λόγια του Ο΄ Ηφλ.

Πηγαίνουμε λοιπόν σε εκλογές με τη σημερινή διάφραση των πολιτικών μας συνόρων, που είναι πραγματικά της κακής ώρας, δεν ξέρω τι θα βγάλουν αυτές οι εκλογές. Και ξέρετε, η Κυβέρνηση, που θα έλθει, έχει ν' αποφασίσει για δυο πράγματα, που αφορούν την υπόσταση του ελληνικού έθνους. Το πρώτο είναι τι θέση θα έχουμε στην Κοινή Αγορά. Και δεύτερο, πώς θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε τον τουρκικό επεκτατισμό, ιδίως τώρα που η εκλογή του κ. Μπουρ σε Πρόεδρο των Η.Π.Α. ξεκίνησε στα προσήγια, απροκάλυπτα, τις ιδεολογικές θέσεις του κ. Κισσίνγκερ, ο οποίος, όπως ξέρετε, είναι ο βασικός υπαίτιος για την τραγωδία του ελληνισμού της Κύπρου.

Το πρόβλημα του Τύπου

Αυτή λοιπόν είναι η κατάσταση. Όπως ξέρετε, είμαι στη Βουλή από το 1950. Όταν πήγαίνα εκεί, τον τελευταίο καιρό, για να μην κλάψω προσπαθώ και γελώ. Είναι τέτοιο το επίπεδο των συζητήσεων, ώστε πραγματικά φάνηκε πολλές φορές σε σημείο απελπισίας. Εγώ, που δεν συγκινούμαι τόσο εύκολα. Έχω βει στην ζωή μου πράγματα φοβερά και τρομερά. Έχω ξεκινήσει από παιδάκι στη Ρόδο, κάτω από το πέλασμα των Ιταλών Φασιστών. Είδα τον Μεταξά, είδα την δικτατορία των ΝΑΖΙ, τον ρατσισμό, εί-

δα τα πάντα. Είδα την τελευταία δικτατορία των Συνταγματάρχων. Ποτέ δεν φοβήθηκα για το μέλλον της Ελλάδας όσο σήμερα. Και θέλω να τ' ακούσουν οι πραγματικοί Έλληνες. Να μην διαβάσουν τυφλά τις απορίες των κρημερίδων, τα φέματα, τις σκανδαλοθηρίες που προβάλλουν κάθε μέρα. Αλλά τι να διαβάσουν, όμως; Να μην ακούν τα ραδιόφωνα και την τηλεόραση της Κυβερνήσεως. Διότι, ως επί το πλείστον, κι αυτά λένε ανακριβείς για παραπλάνηση του λαού. Αλλά τι ν' ακούσουν; Κανείς δεν μπορεί να σκεπαστεί υποθέτουμε μια συγκεκριμένη πηγή. Καταλαβαίνετε σε τι δραματική κατάσταση βρίσκεται ο ελληνικός λαός.

Πολλοί μου λένε: «Γιάννη, δεν βαριήθηκα αυτόν τον λαό; Πόσο αναγνώρισε την προφορά σου;»

Και τους απαντώ: «Είναι εύκολο να τα ρίχνουμε στο λαό. Όταν, όμως, τον τροφοδοτούμε από το πρωί ως το βράδυ με φέματα και διαστρεφές της πραγματικότητας, πώς είναι δυνατόν ο λαός αυτός να σχηματίσει σωστή κρίση για τις υποθέσεις του, για το μέλλον του; Είναι η πιο ανέντιμη μέθοδος να ρίχνεις τις ευθύνες στον λαό, τον οποίο όλο το διάστημα προσπαθείς να παραπλάνησεις με όλα τα μέσα που διαθέτεις.»

Το εκλογικό σύστημα

Είναι απαραίτητο ν' αλλάξει ο εκλογικός νόμος. Πρέπει να πάμε στην απλή αναλογική για να μπορέσουμε να ξεφύγουμε από την κατάρα των δύο προσωποπαγών κομμάτων του δικομματισμού. Και να πάμε σε κόμματα αρχών. Όπως είναι σ' όλη την Ευρώπη. Δεν μου λένε, υπάρχει σ' όλη την Ευρώπη, σ' ένα σύγχρονο κράτος, σύστημα δικομματικό; Ας μου πείτε ένα. Δεν υπάρχει. Μόνο στην Αγγλία πληρούσαμε τον δικομματισμό, λόγω των ειδικών πολιτικών συνθηκών, που υπάρχουν εκεί πέρα. Σε αόριστη

ρη τη λουπή ήπειρο δεν υπάρχει άλλο κράτος, με δικαιοματισμό.

Μιλούν εδώ για να παραπλανήσουν τον λαό με ψέματα, ότι με την ενισχυμένη έχουμε ισχυρές μονοκομματικές κυβερνήσεις.

Και είναι αυτό ευλογία ή είναι κατάρρα;

Τι σημαίνει δημοκρατία; Δημοκρατία σημαίνει η πλειοψηφία του λαού να κυβερνά και η μειοψηφία να ελέγχει. Ενώ με την ενισχυμένη, τι γίνεται; Η μειοψηφία του λαού συνήθως κυβερνά και η πλειοψηφία ελέγχει!... Είναι το ανάποδο της δημοκρατίας. Έτσι, φτάσαμε σε μια κοινοβουλευτική δικτατορία. Και δυστυχώς αυτό συνέβη επί Καραμανλή — με όλες σχεδόν τις συνέπειες. Ο Καραμανλής, εκπροσωπώντας το 41ο% του λαού, μετά τις εκλογές του '38 και μετά την μεταπολίτευση του '77 είχε ποσοδοθένη μονοκομματική κυβέρνηση, που εκπροσωπούσε επίσης το 41ο% του λαού. Κυβερνάσει, δηλαδή, η μειοψηφία του λαού κι όχι η πλειοψηφία. Κάτι ανάλογο βέβαια συμβαίνει, αλλά σε μικρότερο βαθμό με τον Ανδρέα μετά τις εκλογές του '81 και περισσότερο του '85.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Μπήκατε στο θέμα του εκλογικού νόμου και με την ευκαιρία θα ήθελα να σας ρωτήσω, τι προβλέπεται. Την άλλη βδομάδα συζητάται η πρόταση για την απόλυte αναλογική. Η συζήτηση, που είχε διακοπεί στο τέλος του προηγούμενου μήνα, θα καταλήξει σε κάτι το θετικό; Η κυβέρνηση ακόμα δεν έχει φέρει την δική της πρόταση, ενώ είμαστε πολύ κοντά πλέον στις εκλογές. Τι προβλέπεται για τον εκλογικό νόμο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Δεν είναι να σας απαντήσω μονολεκτικά. Την πρόταση των 15 την έχω υπογράψει πρώτος εγώ. Όπως είχα υπογράψει πρώτος και την πρόταση των 12. Από το 1974 ήμουν ο μόνος πολιτικός που πρόβλεπε τι θα μας φέρει η ενισχυμένη. Για τούτο, μόλις ο κ. Καραμανλής το '74 ανήγγειλε την απόφασή του να επιβάλει εκ νέου την ενισχυμένη αναλογική, φώναξα τον Φλωρόνη και

τον Ανδρέα Παπανδρέου σίτι μου και τους είπα να αντιδράσουμε σ' αυτή την απόφαση, διότι θα πηγαίναμε σε καταστροφή. Ατυχώς, όμως, ούτε ο Ανδρέας ούτε ο Φλωράκης δέχθηκαν την πρότασή μου. Στην απάλτιοιά μου έγραφα τότε το βιβλίο: «ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΝΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΧΑΣΜΟ», το οποίο υπάρχει ακόμα και το οποίο αποδειχθηκε προφητικό.

Δεν έπαμα εζάλλου, να λίσω στην Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ., φιλικά και όχι για να κάνουμε αντιπολίτευση, ότι έχει υποχρέωση, αφού εκφράζει ένα δημοκρατικό κόμμα, να φέρει προς ψήφιση ένα εκλογικό νόμο, που να είναι δημοκρατικός. Να φέρει την απλή αναλογική και να την φέρει γρήγορα. Γιατί αν την φέρει τις τελευταίες μέρες, πριν τις εκλογές, δεν θα έχει η αλλαγή του εκλογικού συστήματος καμιά ευρροφή πάνω στον ψηφοφόρο. Απόδειξη, οι Ευρωεκλογές του '84. Ο νόμος ήταν η απλή αναλογική. Ο κόσμος, όμως, δεν είχε το χρόνο να το καταλάβει και ψήφισε σαν να είχαμε το σύστημα της ενισχυμένης.

Και να σας το εξηγήσω αυτό; Με την ενισχυμένη δημιουργείται η ψύχωση της χαμένης ψήφου. Ο ψηφοφόρος του κέντρου, π.χ. στέπεται, εφ' όσον το ΠΑ.ΣΟ.Κ. ή η Ν.Δ. θα είναι κυβέρνηση, αν ψηφίσει Ε.ΔΗ.Κ., ίσως με την ψήφο του, αυτήν, που θα χάσει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., θα βγει ο Μητσοτάκης πρωθυπουργός. Επομένως, οι κεντροί ψηφοφόροι ξεχνούν το κόμμα τους και είναι υποχρεωμένοι να πάνε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., για να μην έχουν την συμφορά μιας Δεξιάς Κυβέρνησης.

Ανάλογα συμβαίνουν και με τους ψηφοφόρους της Δεξιάς, που αφήνουν σε μικρότερα κόμματα κι όχι στη Ν.Δ. Και αυτοί τελικά αποθάνονται υποχρεωμένοι να ψηφίσουν την Ν. Δημοκρατία.

Ο εκδικασμός της ψήφου πριν την ψηφοφορία είναι το πρώτο χαρακτηριστικό της ενισχυμένης. Το δεύτερο είναι η μετά την ψηφοφορία κλοπή των ψήφων των μικρών κομ-

μάτων από τα δύο μεγάλα. Η κλοπή αυτή υλοποιείται αναγκαστικά με την δεύτερη και τρίτη κατανομή.

Έτσι καταπτάμε να έχουμε ισχυρές μονοκομματικές κυβερνήσεις, που είναι λαϊκές μειοψηφίες. Και βέβαια εμφανίζονται σαν δημοκρατικές, ενώ πρόκειται για ένα είδος κοινοβουλευτικής δικτατορίας.

Λένε ότι μας χρειάζεται αυτό το σύστημα για να δίδονται λύσεις στα μεγάλα προβλήματα, που αντιμετωπίζει η χώρα.

Δεν μου λέτε, το 1958 ο Καραμανλής με 41ο)ο έγινε πανίσχυρος κυβέρνηση. Τι κατόρθωσε; Να υπογράψει τη Συνθήκη της Ζυρίχης, δηλαδή, το ζήτημα της Κύπρου, τις αποικιακές συμφωνίες για το αλιευμίνιο, που τότες δεν υπήρχαν ούτε στην Κεντρική Αφρική και κατόπιν τις συμφωνίες με τον Πάπας. Δεν μου λέτε, αν είχαμε κυβέρνηση Συνασπισμού, ήταν δυνατόν να γίνουν αυτά τα εγκλήματα;

Και μετεολογικά, πάλι για να πάμε στο '77, όπου ο Καραμανλής με 41ο)α των ψήφων εκχημάτισε πανίσχυρη μονοκομματική Κυβέρνηση. Και τι πέτυχε; Τις συμφωνίες με τον Ερντογάν για την υφάλοκρηπίδα, με τις οποίες στερηθήκαμε του δικαιώματος να αξιοποιάμε αλόκληρο το Αιγαίο, που είναι δική μας θάλασσα. Κατόπιν, όταν επρόκειτο ν' αποφασίσουν στην Αμερική για την άρση του εμπάργκο κατά της Τουρκίας, κι ενώ φαινόταν ότι με 2-3 ψήφους της Γερουσίας θα εξακολουθούσε η διατήρησή του, ο κ. Καραμανλής συμφώνησε με τους Τούρκους, διότι ήθελε να κάνει τον μεγάλο διπλωμάτη, να αρθεί το εμπάργκο. Πρόγμα που και έγινε. Το αποτέλεσμα, φυσικά, ήταν να πάθουμε αυτά που πάθαμε στο Αιγαίο.

Για να μην σας λέω πολλά, κυβερνήσεις μονοκομματικές λαϊκής μειοψηφίας δεν είναι δημοκρατικές κυβερνήσεις. Είναι κοινοβουλευτικές δικτατορίες. Δεν έχουν δηλαδή το βρώμικο πρόσωπο μιας δικτατορίας με τα όπλα. Αλλά τι σημαίνει, εάν η μειοψηφία κυβερνά διά της βίας είτε δια

της πονηρίας του εκλογικού νόμου; Στην ουσία πρόκειται περί δικτατορίας, αλλά με μια υπερεπίστερη μορφή. Πρόκειται περί δικτατορίας με κοινοβουλευτικό μανδύα κι όχι βίαιου στρατοκρατικής.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, απ' όσα μας είπατε προηγουμένως διαπιστώνεται, αν κατάλαβα καλά, ότι ο δικτατορισμός, που επικράτησε μετά το '74 στην Ελλάδα ουσιαστικά μας οδήγησε σε αδιέξοδο. Ήθελα να σας ρωτήσω, η απλή αναλογική φάνηκε για να αποκατασταθεί η αμαλή εξάθλιξη των πραγμάτων; Μήπως η ελληνική δημοκρατία χρειάζεται και άλλες τομές για να προχωρήσει έτσι όπως αξίζει στο λαό και ιδιαιτέρως στη νεολαία; Και επίσης ήθελα να σας ρωτήσω το εξής: Τελικά κατά τη γνώμη σας ποιο είναι το αίτιο και ποια η προοπτική;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η αναλογική ανοίγει την πόρτα για την αμαλή λειτουργία του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος. Μόνη της δεν είναι πανάκεια.

Εξέταση, χρειάζονται να γίνουν βασικές τομές για να αποκτήσει περιεχόμενο η δημοκρατία μας. Και για να δείτε τι εννοώ, ως αρχίσουμε από τα λάθη του ΠΑΣΟΚ.

Το μεγάλο και σοβαρό λάθος της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ εναντίον του λαού της και του ελληνικού λαού, είναι ότι εγκατέλειψε την απλή αναλογική. Εάν είχε ψηφίσει την απλή αναλογική, μόλις ήλθε στην εξουσία, θα είχαν διαμορφωθεί άλλου είδους κόμματα. Θα είχαμε κόμματα αρχών. Και αυτά τα κόμματα θα μπορούσαν εκπροσωπώντας πάντα την πλειοψηφία του λαού, να συνεργάζονται και να δίνουν συμφέρουσες λύσεις στα μεγάλα και κοινά προβλήματα του λαού μας. Έτσι δεν θα είχαμε αυτό το μίσος, που υπάρχει τώρα μεταξύ των Ελλήνων, μεταξύ των παρατάξεων, χωρίς κανένα λόγο. Λυπάμαι, που το ΠΑΣΟΚ έχει αρχίσει να φέρει το νόμο. Και αυτήν την στιγμή, που σας μιλάω, δεν ξέρω τι νόμο θα μας φέρει. Κανείς δεν ξέρει. Λέει πως θα φέρει ένα νόμο πιο δημοκρατικό, πιο δίκαιο. Μα, όταν μας έφερε το νόμο του '85

και μας ειπε ότι ήταν το υπόδειγμα της αναλογικής, πώς να πάρουμε στα σοβαρά τα λόγια του σήμερα; Καταλαβαίνετε με τι αγωνία σας μιλώ.

Αλλά υπάρχει ένα κάτι ακόμα χειρότερο. Μας λένε ότι θα καταθέσουν τον νόμο τον Μάρτιο. Αν τον καταθέσουν τον Μάρτιο, τότε τον Απρίλιο δεν θα ψηφιστεί. Δεν μου λέτε, σ' ένα μήνα, μέχρι να διαλυθεί η Βουλή, είναι δυνατόν να γίνει αναδιάρθρωση των πολιτικών δυνάμεων της χώρας, έτσι όπως χρειάζεται; Όχι, βέβαια! Γι' αυτό προσβλέπω με μεγάλη ανησυχία στο μέλλον. Όσο δεν έχω ανησυχίσει σ' όλη μου την πολιτική σταδιοδρομία.

Το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Πιστεύω, πως, όταν το λέει αυτό ένας πολιτικός σαν κι εσάς έχει ιδιαίτερη σημασία και βαρύτητα και πρέπει ν' ακολουθεί ιδιαίτερα. Κύριε Πρόεδρε, πείτε μου, το ΠΑΣΟΚ πώς έφτασε σ' αυτό το σημείο; Το ΠΑΣΟΚ ξεκίνησε σαν ένα κίνημα, που εκπροσωπούσε το όραμα της αλλαγής. Ξεπήκατε κόσμο. Σήμερα βρίσκεται αναμεμιγμένο —θα αποφανθεί η Δικαιοσύνη κι η Βουλή φυσικά γι' αυτό— σε σκάνδαλα και ιδιαίτερα στο μεγάλο πολιτικό και οικονομικό σκάνδαλο Κοσκωτά. Πώς φθάσαμε σ' αυτό το σημείο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. άρχισε ασφαλώς σαν σαν αλιστικό κόμμα, όχι όμως ευρωπαϊκό, αλλά του τρίτου κόσμου. Αυτό ήταν το βασικό λάθος στο ξεκίνημα.

Μόλις έγινε κυβέρνηση, έκανε ένα άλλο φοβερό λάθος, να μη στραφεί, κατά του πληθωρισμού, τον οποίο κληρονόμησε από τη Ν.Δ., σ' ένα επίπεδο 27ο)ο. Κληρονόμησε, επίσης, μια κατάσταση, που όλες οι βιομηχανικές επιχειρήσεις ήταν υπό πτώχευση —είναι οι προβληματικές επιχειρήσεις.

Αντί να στραφεί την προσοχή του στον πληθωρισμό, να τον πολεμήσει και να δώσει ζωή στους υπό διάλυση πα-

ραγωγικούς μηχανισμούς της οικονομίας... πήγα να διαρθρώσει την ανισοκατανομή του εθνικού εισοδήματος με παροχές! Δηλαδή στον ζαχαροδιαβητικό, σ' έναν άρρωστο, που έπασχε από ζάχαρο του έδωσε νέα ζάχαρη, για να τον θεραπεύσει!... Το αποτέλεσμα ήταν να ξεφύγει ο έλεγχος της οικονομίας από τα χέρια της Κυβερνήσεως.

— Οι εργαζόμενοι, οι μισθοσυντήρητοι είναι αυτοί που πληρώνουν τον πληθωρισμό. Εάν τους δώσεις παροχές και σ' αυτό δεν είναι εξαίρεση η Α.Τ.Α., ρίχνεις λάδι στη φωτιά. Και έτσι φουρνώνει ο πληθωρισμός και το 5 που τους έδωσες, γίνεται μείον 5. Αυτό έχουμε πάθει. Αυτό ήταν το βασικό λάθος στο ξεκίνημα. Και από τότε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έχει χάσει τον έλεγχο της οικονομίας.

— Εάν δεν έκανε αυτό το βασικό λάθος, θα ήταν εντελώς διαφορετική η κατάσταση. Θα είχαμε ένα καινούργιο 1910. Δηλαδή, η άνοδος του Α. Παπανδρέου στην εξουσία θα ήταν τόσο τυπικιστική, όσο του Βενιζέλου στα 1910. Διότι παρέλαθε, πράγματι, μια κατάσταση η οποία ήταν σάπια. Αυτό, που λέμε, «καμένη γη». Όπως παρέλαθε και ο Βενιζέλος μια ανάλογη κατάσταση. Αλλά το Π.Α.Σ.Ο.Κ. έκανε αυτό το βασικό λάθος, που σας προσέφερα.

— Πήγαν να εφαρμόσουν τις θεωρίες του «ισοκατανομιστού» σε μια οικονομία, η οποία ήταν παράλυτη, από απόφραξη παραγωγικής. Από εκεί ξεκίνησαν τα δεινά. Και είδατε, τι έγινε με τον πληθωρισμό. Από διπλάσιος έγινε πενταπλάσιος του μέσου όρου των κρατών της Ε.Ο.Κ.! Έτσι από τη μια μεριά σταμάτησαν οι επενδύσεις και από την άλλη μειώθηκε η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

— Εκείνος, που τα πλήρωσε, ήταν ο μισθοσυντήρητος, ήταν αυτός, που έχει σταθερά εισοδήματα.

— ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αυτό θα ήθελα να σημειώσω. Ότι την ίδια περίοδο, τα κέρδη των επιχειρήσεων δεν έχουν πορεία προς τα κάτω. Αντίθετα μάλιστα, πρόσφατα οι ενδείξεις, που είχαμε για το '87, δείχνουν άνοδο.

— ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Από το '85 και ύστερα, επειδή πηγαίνα-

με για πώληση, διότι αυξανόταν το ελπιωματικό χρέος και τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρώνονταν κατά τρόπο φοβερό, η Κυβέρνηση αναγκάστηκε να αλλάξει πορεία.

Τώρα τα κέρδη των βιομηχανών και των άλλων, που έχουν μεταβλητά εισοδήματα, δεν πρέπει να μας ανησυχούν, εάν προέρχονται από πραγματική αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Και τούτο γιατί είναι πολύ πιο εύκολο να ανακατανομήσουμε το εθνικό εισόδημα δικαιοτέρα, όταν αυτό αυξάνεται. Όταν συρρικνώνεται είναι πολύ πιο δύσκολο. Όταν μεγαλώνεις το καρφάλι, μπορείς να δώσεις μια φέτα φρυμί μεγαλύτερη στον καθένα. Όταν μικραίνει η φέτα, που θα δώσεις, θα είναι μικρότερη.

Για τούτο, όλα αυτά είναι δημοσκοπικά, μάλλον, συνθήματα περί παρασχόντων και ανακατανομής του εθνικού εισοδήματος. Δεν είναι αντικειμενικά συνθήματα, είναι παραπλανητικά.

Εάν κρατούσαμε τη σωστή οικονομική πολιτική, σήμερα θα βρισκόμαστε σε μια κατάσταση τέτοια —γιατί εμένα με ενδιαφέρουν οι μισθοσυντήρητοι, οι εργαζόμενοι, γι' αυτούς πάλεψαμε— που θα είχαν ένα πολύ μεγαλύτερο κομμάτι από το μεγαλύτερο καρφάλι, το οποίο θα παραγάγαμε όλοι οι Έλληνες. Ήταν το βασικό λάθος της οικονομικής πολιτικής.

Βλέπεται, ότι και τα άλλα σοσιαλιστικά κόμματα της λοιπής Ευρώπης, που επιχειρήσαν να αγνοήσουν τον πληθωρισμό, όχι βέβαια τόσο πολύ όσο το ΠΑ.ΣΟ.Κ., αναγκάστηκαν στο τέλος ν' αλλάξουν γραμμή.

Αντίθετα, εκείνο που πρέπει ν' αναγνωρίσουμε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι ότι έχει δώσει τέλος στον διαχωρισμό των Ελλήνων σε Έλληνες και μη Έλληνας. Πέτυχε την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Και έτσι όλοι οι Έλληνες είμαστε ίσοι και μπορούμε να ζήσουμε σαν ένας λαός και όχι σαν δύο φράξιες.

Επίσης, πρέπει ν' αναγνωρίσουμε στο ΠΑ.ΣΟ.Κ., ότι η κοινωνική του πολιτική είναι πολύ αξιόλογη. Αναφέρο-

μαι στη νομοθεσία για τα δικαιώματα της γυναίκας, του παιδιού κ.α.κ.

Δούλεψε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. για να δημιουργηθεί το κράτος της κοινωνικής ευημερίας. Γι' αυτό έχουμε τα νοσοκομεία, τα γηπεδα, τον τουρισμό, τα ΚΑΠΗ κ.λπ. Αλλά, λόγω της κακής οικονομικής πολιτικής, αυτά έχουν μείνει υπό αμιά. Και ξέρετε στο κράτος της κοινωνικής πρόνοιας - ευημερίας, τις δαπάνες πρέπει να τις επιβαρυνθούν όσοι έχουν μεταβλητά εισοδήματα κι όχι οι μισθοσυντήρητοι. Λόγω του λάθους της πολιτικής του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για τον πληθωρισμό, τις δαπάνες αυτές τις σηκώνουν σήμερα όχι οι πλούσιοι, αλλά οι μισθοσυντήρητοι.

Ένα άλλο από τα βασικά λάθη του Π.Α.Σ.Ο.Κ. ήταν ότι, μόλις ανέλαθε την εξουσία, δεν έκανε, όπως υπαινιχθέντα ετόνισα άλλοτε, μια σημαντική υποτίμηση της δραχμής και δεν αντέγραψε το σύστημα το φορολογικό, το οποίο μας έχει κληρονομήσει η δεξιά. Με το σύστημα αυτό, πτωχεύεις την επιχείρησή σου, η οποία είναι κολοσσός κι επομένως καταστρέφεις όλους τους μετόχους, όλους τους εργαζομένους, ενώ συ γίνεσαι πάμπλουτος! Και πας στο Λονδίνο, στη Νέα Υόρκη και αγοράζεις διαμερίσματα από τα ακριβότερα που υπάρχουν στον κόσμο.

Το φορολογικό και το πτωχευτικό σύστημα που μας άφησε η Ν.Δ., είναι ντροπή. Και όμως το Π.Α.Σ.Ο.Κ., αντί να μχθεί στη διάρθρωσή τους, μέχρι αυτή τη στιγμή ακόμα, τα άφησε να ισχύουν και μόλις τελευταία αρχίζει την αναθεώρησή τους.

Λοιπόν, για να χαρακτηρίσουμε το Π.Α.Σ.Ο.Κ.: Νομίζω ότι η οικονομική του πολιτική είναι λάθος βασικό. Η κοινωνική του πολιτική ήταν σωστή ως στόχος, όχι, όμως, ως υλοποίηση. Σωστή βέβαια ήταν η συναβέλιψη των Ελλήνων με την αναγνώριση της Εθνικής Αντίστασης. Όλα αυτά, όμως, λόγω της κακής οικονομικής πολιτικής, έχουν υποβαθμισθεί στην αντίληψη του λαού.

Τώρα υπάρχει και η εξωτερική πολιτική. Και εκεί, ξέ-

ρατε, ο καθένας πρέπει ν' ασχολείται με πράγματα, ανάλογα με το μπόι του.

Τα εθνικά θέματα

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ακριβώς σ' αυτό το σημείο θα ήθελα να έρθουμε τώρα. Γιατί έχετε ασχοληθεί πολύ με τα εθνικά θέματα και την εξωτερική πολιτική. Θα ήθελα λοιπόν να σχολιάσετε τρία ζητήματα. Την πορεία των ελληνοτουρκικών σχέσεων και την πολιτική, που ακολουθεί η κυβέρνηση αυτό το διάστημα σε σχέση μ' αυτό, τον ενδοκοινοτικό διάλογο στην Κύπρο και την πορεία των ελληνοαμερικανικών σχέσεων, σε συνδυασμό μάλιστα με την τελευταία δήλωση του κ. Μπίκιερ, που ζητησε να επανέλθουν οι σχέσεις μας στην εποχή του '53.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Βέβαια, τα ερωτήματά σας είναι πολύ σημαντικά και για να μην πάμε στο μακρινό παρελθόν, να πάμε στο Νταβός.

Δε μου λένε, είναι δυνατόν να φανταστεί άνθρωπος, ότι δύο κράτη, σαν την Ελλάδα και την Τουρκία, απότομα - απότομα με την θεϊκή έμπνευση και μόνο αποφασίζουν ν' αλλάξουν γραμμή των σχέσεών τους κατά 180 μοίρες! Κάποιος προφανώς επέβαλε το Νταβός. Δεν είναι πρωτοβαυλία ούτε του Αντρέα, ούτε του Οζάλ. Και αυτός, που το επέβαλε το έκανε για να εξασφαλίσει τα γενικότερά του συμφέροντα. Εμείς φανήκαμε ότι πιστώσαμε ότι μπορούμε μόνοι μας ν' αλλάξουμε την κατάσταση, με συζητήσεις με τον Οζάλ. Και βέβαια, όσο περνάει ο χρόνος, τόσο περισσότερο χαμογελάμε για να μην πω βαρύτερη φράση, για την απίστευτά μας.

Ο σημερινός είναι ένας κόσμος αλληλοεξαρτήσεων. Μόσα σ' αυτόν τον κόσμο έχουμε δύο υπερδυνάμεις. Από τη μια τις ΗΠΑ και από την άλλη την Ισοδικτική Ένωση.

Τη Ισοδικτική Ένωση δεν την ενδιαφέρει αν η Κύπρος είναι στα χέρια της Ελλάδας ή της Τουρκίας. Και η Ελ-

λάβα και η Τουρκία ανήκουν στο ΝΑΤΟ. Τη Σοβιετική Ένωση δεν την ενδιαφέρει, αν το Αιγαίο το ελέγχει η Ελλάδα ή η Τουρκία. Και οι δύο χώρες είναι στο ΝΑΤΟ.

Επομένως, όταν εμείς με την εκμετάλλευση που μας διακρίνει, προσδεθήκαμε αποκλειστικά στη Δύση και αδιαφορήσαμε εντελώς για τις σχέσεις μας με τη Ρωσία, είναι φυσικό η Ρωσία σ' αυτά τα προβλήματα, που μας ενδιαφέρουν ζυτικά, να μην ακολουθεί τη γραμμή, που θα μας εξυπηρετούσε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αυτό που λέτε είναι σημαντικό, γιατί η κυβέρνηση μιλάει για σημαντική βελτίωση των σχέσεων με την Σοβιετική Ένωση και τις υπόλοιπες χώρες του Συμφώνου της Βαρσοβίας τα τελευταία χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τώρα με τον Γκορμπατσόφ γίνεται μια αναθεώρηση της στάσης της Σοβιετικής Ένωσης και επομένως των κρατών της Βαρσοβίας απέναντι της Δύσης. Και κατόρθωσε ο Γκορμπατσόφ, ενώ έρρικνόμεσταν στα πρόθυρα μιας έρηξης, να μπάκε σε μια περίοδο ύφεσης, σε μια περίοδο, που μπορούν αυτές οι δυο Υπερδύναμεις να συζητούν ανθρώπινα.

Όσο και να καυμάρουν όμως, τα πράγματα στην κορυφή, η κάθε Υπερδύναμη πρέπει να προσέχει τα βόθρα, πάνω στα οποία είναι θεμελιωμένη η δύναμή της. Και να η απόδειξη, για να περιοριστούμε στην περίπτωση των Η.Π.Α. Με την εκλογή του Μπους σαν Προέδρου της Αμερικανικής Δημοκρατίας, τι λένε οι Αμερικανοί για τη διεθνή κορροπία. Είπαν δια του Τάουερ, του Υπουργού Εθν. Άμυνας, άλλων μελών του «Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας», ότι για μας η Τουρκία είναι η έπααλξη του Δυτικού κόσμου στην Ανατολή. Δηλαδή η τελευταία έπααλξη στον Περσικό κόλπο και τα Αραβικά κράτη. Πάνω όμως από τον Περσικό Κόλπο τι υπάρχει; Υπάρχει η Ρωσία. Παρ' όλη επομένως την ύφεση, παρ' όλο τον καπινακαμό, η σημερινή Αμερικανική Κυβέρνηση βλέπει ότι η Τουρκία είναι το προπύργιο από το οποίο μπορεί —αν χρειαστεί—

να χτυπήσει την Ρωσία. Και γι' αυτό, βλέπετε, τόσο προσπαθούν να ενισχύσουν την Τουρκία, αυτή τη στιγμή, που έμμεσα η ενίσχυση αυτή καταλήγει σε θάρος της Ελλάδας.

Δεν ενδιαφέρονται τόσο πολύ για την Ελλάδα οι Αμερικανοί. Διότι τους έχει δοθεί απόλυτα. Τους ενδιαφέρει να ενισχύσουν την Τουρκία, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να έχουν ένα ορμητήριο για τα κράτη του Παρσιτικού Κόλπου και για την Ρωσία. Δεν λέγονται αυτά δημόσια. Αλλά με λίγο μυαλό τα καταλαβαίνει κανείς.

Οι Τούρκοι έχουν την ελπίδα να φαίνονται περισσότερο φίλοι στην Δύση από πιάς. Αλλά ταυτόχρονα καλλιεργούν σχέσεις με την Ρωσία. Και εβαστε τι έχουν πάρει από αυτήν την Υπερδύναμη, ενώ ούτε το ένα εκατοστό δεν έχουμε πάρει εμείς ως βοήθεια απ' αυτήν.

Όταν ήμουν στην Αμερική, κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, συζητούσα με υπεύθυνους Αμερικανούς, οι οποίοι δεν ήταν οπαδοί του Κίσεινγκερ. Πρώτα, τέλος πάντων, να το καταλάβουν ότι δεν υπάρχουν κράτη φιλελλήνων και μισιλλήνων. Ένα κράτος είναι φιλελληνικό ή το αντίθετο αναλόγως με την αντιστοιχία των συμφερόντων. Συζητούσα λοιπόν, κάποτε με τους ανθρώπους του ναυάρχου Ζούμβαϊτ, που ήταν, αν αγοράζετε, ο σπουδαιότερος στρατηγικός εγκέφαλος της Αμερικής. Και μου είπαν: «Κόρι Ζιγδη, λέτε ότι οι Τούρκοι είναι ημουνταλάδες. Εσείς είστε οι ημουνταλάδες». Και όταν τους ρώτησα γιατί, μου απάντησαν: «Εσείς είστε σαν την κοπέλα, που δόθηκε ψυχή τε και σώματι στον εραστή της. Ε, γιατί να της κάνει ο εραστής της δώρα; Ενώ η Τουρκία είναι σαν την Μαρία με τα κίτρινα —εκτελεί τα συζυγικά της καθήκοντα, με την Δύση, αλλά προσφέρεται και στον εραστή της, τη Ρωσία. Γι' αυτό τόσο οι Ρώσοι, όσο και οι Αμερικανοί προσπαθούν να την γεμίσουν με δώρα».

Αυτή είναι η τουρκική πολιτική. Ενώ εμείς, οι έλληνες, τι κάναμε επί Δελιάς; Παραδοθήκαμε ψυχή τε και σώματι

στην Δύση. Και ενώ κρατάμε στα χέρια μας το πιο αποφασιστικό στρατηγικό όπλο, τη γεωπολιτική μας θέση στη Μεσόγειο, αφήσαμε τον εαυτό μας να πιστεύουμε, ότι ε-
μείς δεν υπάρχουμε αυτοδύναμα, ότι η υπόστασή μας εξαρτάται από τον μεγάλο Προστάτη μας, τη Δύση. Να, τι μου είπαν αυτοί οι περίφημοι στρατηγικοί παράγοντες των Η.Π.Α. «Αν δεν είχαμε τη Σούδα, μπορούσαμε να έχουμε ένα πλοίο Αμερικάνικο στη Μεσόγειο; Χάριν σ' εσάς το έχουμε. Και αντί να το εκμεταλλευτείτε αυτό, εσείς οι ίδιοι υποδουλώθηκατε περισσότερο σε μας». Τώρα καταλαβαίνετε. Εμείς όχι μόνο έχασαμε ουσιαστικά τις σχέσεις μας με την Σοβιετική Ένωση, αλλά παραδοθήκαμε απόλυτα στους άλλους. Και έτσι πισπεύαμε μόνο όσα εξυπηρετούν τα συμφέροντα της συμμαχίας και δεν έχουμε κανένα ειδικό πλεονέκτημα.

Αν παίζαμε καλά το χαρτί των Βάσιων, σήμερα ούτε η Κύπρος θα ήταν στην Τουρκία, ούτε το Αιγαίο υπό την απειλή της. Δεδοί η στρατηγική μας θέση είναι πιο σημαντική από την στρατηγική θέση της Τουρκίας με τη Δύση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Προτείνετε δηλ. μια ουσιαστική διαπραγμάτευση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ναι και με τους Αμερικανούς και με τους Ρώσους. Όταν ήρθα εδώ το '74 από τις Η.Π.Α., όπου επί 4 μήνες πολέμησα την πολιτική του κ. Κίσσινγκερ, εφρόντισα να μεταδίδσω χωρίς καθυστέρηση στον κ. Καραμανλή τα ακόλουθα μηνύματα — παραγόντων της ηγεσίας των Η.Π.Α., που ήταν αντίθετοι του Κίσσινγκερ— πράγμα, που, στο τέλος, αντί να προκαλέσει την ευγνωμοσύνη του, προκάλεσε τη μίση του και με προέγραψε από την πολιτική ζωή. Αυτά τα μηνύματα ήταν τα ακόλουθα:

Το όπλο των Βάσιων

Π ρ ώ τ ο ν: Ο κ. Καραμανλής έπρεπε να αλλάξει αμέσως την ηγεσία των Ενόπλων Δυνάμεων, διότι αυτοί

δεν ήταν Έλληνες αξιωματικοί, ήταν πράκτορες της ΔΙΑ.

Δ ε ύ τ ε ρ ο υ : Η Ελλάδα διαθέτει ένα αποφασιστικό όπλο. Με τις βόσκεις εξασφαλίζει στους Αμερικανούς την παρουσία τους στη Μεσόγειο. Θα έπρεπε, λοιπόν, να πει ο Καραμανλής στον Κίσσινγκερ: «Ή παίρνεις τους Τούρκους από την Κύπρο ή σου κλείνω τις βόσκεις». Εάν το έλεγε αυτό ο Καραμανλής, μου είπαν οι Αμερικάνοι, θα έβλεπαν τον Κίσσινγκερ να τον προσκυνάει. Και

Τ ρ ί τ ο υ : Για μη φύγουμε από το Ν.Α.Τ.Ο., γιατί έτσι θα το αφήσουμε, όπως θέλει ο Κίσσινγκερ, στα χέρια των Τούρκων.

Όλα αυτά, όμως, ήταν φωτιά για τον κ. Καραμανλή, γιατί ήταν αντίθετα με τις συμφωνίες που είχε κάνει με τον κ. Κίσσινγκερ. Και γι' αυτό η μήτηρ του εναγών μου. Έτσι μας οδήγησε στον Απίδα, την κατάληψη της μισής Κύπρου από τους Τούρκους και την υπονόμευση της θέσεώς μας στο Αιγαίο.

Το στόχημα είναι ότι εμείς, που είμαστε ένας έξυπνος λαός, γινόμαστε σ' όλα τα πράγματα συναισθηματικοί. Και όταν σε πάρει το συναίσθημα, παύεις να είσαι λογικός άνθρωπος. Παύεις να υπερασπίζονται τα συμφέροντά σου.

Σήμερα η Ελλάδα, αν είχαν μισλό οι κυβερνήσεις μας, θα ήταν μια από τις σπουδαιότερες βιομηχανικές χώρες της Ευρώπης. Διότι έχουμε τέτοιο ορυκτό πλούτο, που δεν έχει καμιά άλλη χώρα. Έχουμε αυτό το θαυμάσιο κλίμα, τις ακτές, τον ήλιο. Και βέβαια μια ιδιαίτερα σημαντική γεωπολιτική θέση.

Ξέρετε τι σημαίνουν όλα αυτά; Πουα άλλη χώρα της Ευρώπης έχει αυτό το μεγαλείο; Εάν είχαμε λίγο μισλό και δεν παρασυρόμαστε οι συναισθηματισμοί και ανοησίες θα ήμασταν, από τους βασικούς οικονομικούς παράγοντες της Ευρώπης και από απόψεις στρατηγικής θα είχαμε και τους Ρώσους και τους Αμερικανούς να μας φιλάνε τα πόδια. Ενώ τώρα τι έχουμε κάνει;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Σήμερα λοιπόν πώς κρίνεται τις ελληνοαμερικανικές σχέσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ότι πρέπει να προσέξουμε πολύ. Διότι, αν υποφέραμε, γιατί ο Κίσσιγκερ μας στήριξε την Κύπρο, εάν δεν προσέξουμε την καινούργια κυβέρνηση των Η.Π.Α., που είναι εμπροσθημένη από τις ίδιες θεωρίες, πιθανόν να μας στερήσουν και το Αιγαίο.

Μα το μάθει ο ελληνικός λαός αυτό, να το μάθουν τα παιδιά, να το μάθουν τα εγγόνια σας. Κάτω έκκληση σ' όλους τους Έλληνες, διότι κινδυνεύουμε σαν κράτος, σαν Έθνος. Μα αφήσουμε τις ανοησίες, να δούμε τα πράγματα κατάματα. Ν' αφήσουμε τα ελέγχοντες και τις θεωρίες, που σκοπό έχουν να μας αποδυναλώσουν, να μας αποδυναμώσουν.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Επομένως, κύριε Πρόεδρε, τι προτείνεται στην κυβέρνηση εν όψει μιας πιθανής νέας συμφωνίας για τις βάσεις;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το θέμα των βάσεων, νομίζω, πως είναι χωρίς λογική έτσι που τίθεται. Το να λες ότι θα κλείσουμε τις βάσεις είναι μια πολιτική χωρίς περιεχόμενο. Εκείνο που πρέπει, είναι να δούμε αν μπορούμε να αποφιληθούμε από τις Βάσεις ή όχι. Αν μπορούμε να αποφιληθούμε, τότε οι τι θα μ' αναγλήσουν οι Βάσεις! Αν, όμως, είναι μόνο ζημιά και ταπείνωση, γιατί να τις έχουμε;

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ άρχισε με την γραμμή «ΕΞΩ ΟΙ ΒΑΣΕΙΣ». Και γι' αυτό η πρώτη Συμφωνία που υπογράφει με τις Η.Π.Α. Τώρα, όμως, άλλαξε γραμμή. Τώρα, λέει, διαπραγματεύεται για νέα Συμφωνία, σύμφωνα με την οποία οι Βάσεις πρέπει να είναι ωφέλιμες και για σας και για μας. Αν δεν είναι ωφέλιμες για μας, τότε γιατί να υπάρχουν; Επομένως, θα μας εξασφαλίσετε αποφασιστικά τα νότια μας από την Τουρκία». Αυτό είναι μια στροφή σοβαρή, της οποίας ακόμα πρέπει να περιμένουμε για να κρίνουμε την ειλικρίνεια.

Υπάρχει κι άλλο ένα πράγμα. Δεν είναι τόσο εύκολο,

έτσι που έχουν διαμορφωθεί οι διπλωματικές σχέσεις μας, από τη Δεξιά, να τις κόψουμε απότομα και να ποήμι: θύγουμε από το ΝΑΤΟ, όπως λένε διάφοροι. Κι εγώ θα το ήθελα να φύγουμε για να απαλλαγούμε από τα τόσα βάρη. Την επομένη, όμως, ποιος θα μας προστατέψει απ' τον Τούρκο; Θα έρθει η Σοβιετική Ένωση; Ασφαλώς όχι. Ούτε οι Βοσγγοί, ούτε οι Γιουγκοσλάβοι. Διότι δεν θέλουν να έρθουν σε σύγκρουση με το ΝΑΤΟ. Επομένως, τι είναι αυτά που λέμε;

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ναι, αλλά έτσι ούτε το Ν.Α.Τ.Ο. μας προστατεύει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μα το θέμα είναι αυτό. Γίναμε δοῦλοι του ΝΑΤΟ, χωρίς να το επιταλάμε. Είμαστε, όπως σας είπα, σαν την κοπέλα, που παραδόθηκε στον εραστή της, χωρίς να του ζητά τίποτα. Διότι αν είναι έξυπνη αυτή, που έχει ένα φίλο, τον αναγκάζει τουλάχιστον να τη σπρώξει! Ενώ μερικές άλλες, έχουν απλά τη «δόξα», ότι είναι φίλες του τάδε κυρίου. Εμείς αυτό πάθαμε. Έχουμε μόνο τη «δόξα» του συμμάχου της Δύσης.

Ξίρετε οι Έλληνες δεν έχουν θεραπευθεί μέχρι σήμερα ακόμα, από το κόμπλεξ του μεγάλου κηδεμόνα προστάτη. Δεν πιστεύουμε δηλαδή, ότι υπάρχουμε σαν ξεχωριστό κράτος χωρίς στις δικές μας δυνάμεις. Αλλά πιστεύουμε ότι η είνονια, άλλοτε των Άγγλων, άλλοτε των Γάλλων, άλλοτε των Αμερικανών, άλλοτε των Ρώσων κ.ο.κ. είναι η αιτία της υποδουλοῦς μας.

Γι' αυτό τα ελληνικά κόμματα, μόλις απελευθερωθήκαμε τι ήταν; Ήσαν το κόμμα το φιλογαλλικό, το κόμμα το φιλοαγγλικό, το κόμμα το φιλορωσικό. Δεν υπήρχε φιλελληνικό κόμμα. Και εκεί πέρα ακόμη έχουμε μείνει.

Δεν έχουμε κόμματα ελληνικά. Έχουμε κόμματα, που πιστεύουν στον μεγάλο κηδεμόνα, είτε της Ανατολής, είτε της Δύσης. Και αυτή είναι η επανάσταση, που πρέπει να κάνουν οι Έλληνες. Να αποκηρύξουν εμπιστοσύνη στον ε-

αυτό τους. Ότι η Ελλάδα είναι απαραίτητο στοιχείο της σημερινής διάρθρωσης της διεθνούς Κοινωνίας κι ότι οι άλλοι μας οφείλουν περισσότερο απ' ό,τι τους οφείλουμε εμείς.

Και τότε θα δείτε πώς θ' αλλάξει η κατάσταση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Βάζετε ένα θέμα, που σημαίνει πολλή συζήτηση κι εγώ θα ήθελα να επικεντρώμε στο Κυπριακό.

Το Κυπριακό

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να πάμε στο Κυπριακό. Εγώ πιστεύω, ότι έτσι όπως έχουν τα πράγματα, δεν θα καταλήξουμε ποτέ σε τίποτα ουσιαστικό. Νομίζω ότι ο κ. Βασιλείου είναι ένας έμπειρος επιχειρηματίας. Αλλά νομίζω ότι η γραμμή, που ακολουθείται είναι λάθος. Του το είπα άλλωστε: «Μην αρχίσετε παραχωρήσεις. Θα πιείτε. Αυτά, που συμφωνήθηκαν με τον Μακάριο, τον Κυπριανού και τον Πιπινιάς είναι δεδομένα. Και προχωρούμε παρακάτω. Αν αρχίσετε να συζητάτε από την αρχή, δε θα τελειώσετε ποτέ».

Και όπως σας είπα, ούτε οι Ρώσοι θα πατήσουν πόδι, για τα συμφέροντά μας, γιατί στο κάτω - κάτω δεν τους ενδιαφέρει, απ' όσον είτε η Ελλάδα, είτε η Τουρκία κυριαρχούν στην Κύπρο, είναι το ίδιο πράγμα, αφού και οι δυο είναι στο ΝΑΤΟ. Ούτε βεβαίως θα ζητηθούν οι Εγγλέζοι ή οι Γερμανοί να προστατεύσουν τα εθνικά μας συμφέροντα, αφού και η Ελλάδα και η Τουρκία είναι στο ΝΑΤΟ.

Επομένως, ή εμείς θα πάρουμε πρωτοβουλία για αποφασιστικές κινήσεις ή θα μας καταλώσουν. Και ο φόβος κίνδυνος είναι, ότι αν συνεχίσουμε με τα ίδια μυσικά, αυτό που πάθαμε στην Κύπρο, θα το πάθουμε και στο Αιγαίο. Εύχομαι να μην ζημερώσει αυτή η μέρα. Γιατί

αν το πόθουμε στο Αιγαίο, δεν θα υπάρξει ελληνική Επι-
κράτεια.

Η θέση της Ε.ΔΗ.Κ.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Σίγδη, ως επανέλθουμε στα
σωτηρικά. Πού βρίσκεται το Κέντρο αυτή τη στιγμή και
τι σκέπτεται η Ε.ΔΗ.Κ.;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η ΕΔΗΚ σκέπτεται ένα πρόγραμμα. Ούτε ό-
θρεις, ούτε σοκοφαντίες, ούτε καυγάδες, Ψυχραιμία και
εναπόθεση της πρακτικής αντιμετώπισης των μεγάλων προ-
βλημάτων του λαού και του Έθνους.

Η Ε.ΔΗ.Κ. είναι το μόνο κόμμα, που δεν είπε κανείς
ποτέ ότι είναι προέκταρτο κάποιας ξένης δύναμης. Έχου-
με το μονοπώλιο σ' αυτό.

Κανείς επίσης δεν τόλμησε να πει ότι πήραμε από κα-
νένα αμαρτωλά λεφτά.

Και ξέρουν, όλοι, ότι σ' αυτήν την υπόθεση του Κοσκω-
τά, που υποστηρίχτηκε ότι πήραν λεφτά όλα τα κόμμα-
τα, κανένας δεν τόλμησε να πει ότι το ίδιο συνέθη και
με την Ε.ΔΗ.Κ.

Στη Βουλή, στις σχετικές συζητήσεις άκουγες τον εκ-
πρόσωπο του ενός κόμματος να κατηγορεί το άλλο κόμ-
μα, ότι αυτό πήρε περισσότερα από το δικό του! Και στο
τέλος το ίδιο να κάνει τον κατηγορούμενο των άλλων!!!

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Βεβαίως αυτό, που φάνηκε, είναι ότι
κυβερνητικά στελέχη είναι μπλεγμένα σ' αυτήν την υπό-
θεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Όχι μην είστε τόσο κατηγορηματικός.
Και η Δεξιά είναι μέχρι τα μπούτια μπλεγμένη. Εγώ δεν
μιλάω, γιατί περιμένω την απόφαση του δικαστηρίου και
της Εξελεστικής Επιτροπής.

Δεν μπορώ να πιστέψω ότι ακούω ή διαβάζω. Ξέρω ότι
λέγονται και γράφονται φέματα. Στη Βουλή κατηγορήθη-
κε το Κομμουνιστικό Κόμμα, ότι πήρε λεφτά. Το ίδιο και

ο κ. Κάρκος και η Ν.Δ. και το ΠΑΣΟΚ. Το μόνο κόμμα, που δεν κατηγορήθηκε είναι η Ε.ΔΗ.Κ.

Και ξέρετε, πριν 2½ χρόνια, κάποιος από τους επιταχίες του Κοσκωτά πήγε σ' ένα από τα στελέχη μας και του είπε ότι: «Ο κ. Ζιγβής είναι πολύ έντιμος, ότι έχει μια φήμη ακέραιου ανθρώπου, ότι η ΕΔΗΚ είναι συνέχεια της Ένωσης Κέντρου, και ότι είναι πράγματι ένας πολύτιμος τίτλος. Και τον ρώτησε πόσα λεφτά θέλουμε για να αγοράσουν και την ηγεσία και τους τίτλους!» Και ο συνεργάτης μου του είπε: «Άκουσε, μην πας να πεις τέτοια πράγματα στον Ζιγβή, γιατί το γραφείο του είναι στον 6ο όροφο και συ δεν θα κατέβεις από τις σκάλες, θα κατέβεις από το παράθυρο. Και βέβαια δεν τολμήσαν να έλθουν να με έδουν.

Κατόπιν έκαναν όλες τις επαφές τους με τα άλλα κόμματα και φτάσαμε εδώ, που φτάσαμε.

Αν εγώ ήμουν Αντρέας Παπανδρέου, μόλις ξέσπασε το σκάνδαλο, κή' όσον έγινε επί της κυβερνήσεώς μου, θα παραιτούμουν για να αφήσω τη δικαστική εξουσία ανεπηρέαστη να έρουν και να κρίνει. Θα γινόταν τότε, όπως πρότεινα, μια κυβέρνηση προσωπικοτήτων ουδέτερων, που θα την αναγνώριζαν όλα τα κόμματα. Αυτή θα έκανε ανακρίσεις και όταν φτάναμε σ' ένα συμπέρασμα, αυτή θα επέβαλε τις κυρώσεις.

Η χειρονομία της παραίτησης, ελ' άλλου, θα ήταν η μεγαλύτερη απόδειξη της αθωότητας του ΠΑΣΟΚ, του οποίου το κύρος, θα ενισχυόταν πάρα πολύ.

Έτσι, ψηφίζοντας εν τω μεταξύ και τον εκλογικό νόμο της απλής αναλογικής, θα πηγαίναμε ήρεμοι στις εκλογές, για να διαλέξει ο λαός κατά την κρίση του τον καλύτερο πολιτικό οργανισμό να κυβερνήσει τη χώρα. Όχι τον καλύτερο να βρίζει, να σικοφαντεί και να βριμμίζει τα άλλα κόμματα και τον τόπο γενικότερα. Θα είχαμε πιθανόν νέα κόμματα, κόμματα αρχών, για να διαλέξουμε ποιο να μας κυβερνήσει.

— Γιατί σήμερα, όπως έχουν τα πράγματα, οι πολιτικοί σχηματισμοί έχουν μια σφραγίδα απάθειας. Με τις «ουζητήσεις» που κάνουν, έφερναν το λαό στο σημείο να αρφεθάλλει κομείς και για τη Δικαιοσύνη, να αρφεθάλλει για την εντιμότητα των δικαστικών λειτουργών. Το ίδιο και για την κατάσταση, που βρίσκεται η Αστυνομία. Έτσι όμως δεν πάμε να διαλύσουμε το ελληνικό κράτος;

— Για τούτο αν δεν φρονιμέφουμε τα κόμματα, θα είναι η αιτία της καταστροφής μας.

— Η Ε.ΔΗ.Κ. υποστηρίζει ότι είναι επιβεβλημένο να φρονιμέφουμε, να δούμε με αντικειμενικότητα τα πράγματα και να αναθεώμε πάς να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά την πρόκληση του '92, για να μπόρουμε να επιδιώσουμε μέσα στα ευρωπαϊκά πλαίσια.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η Ε.ΔΗ.Κ. το '85 συνεργάστηκε με το ΠΑΣΟΚ στις εκλογές. Σκέφτεστε κάτι ανάλογο και τώρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Γιατί συνεργαστήκαμε στις εκλογές; Ήρθε και μας παρακάλεσε το ΠΑΣΟΚ και μας είπε, ότι χωρίς την Ε.ΔΗ.Κ. η εξουσία κινδύνευε να μην μείνει στις σοσιαλιστικές δυνάμεις. Ότι πιθανότατα θα πήγαινε στη Ν. Δ. Μας ρώτησαν αν θέλαμε να έχουμε κυβέρνηση της Ν. Δ. Και είπαμε ασφαλώς όχι! Τότε, με παρακάλεσαν να υποβάλω υποψηφιότητα. Πρότεινα ναβάλουν τον Σακκαλή, υποψήφιο. Επέμειναν να μπω εγώ, γιατί έχω κάποιο όνομα και επειδή από τον Κανονισμό της Βουλής αναγνωρίζομαι ως αρχηγός κόμματος και έτσι θα μπόρω να μιλάω στη Βουλή, όπως κι όταν θέλω, όπως οι άλλοι αρχηγοί.

Έτσι κάναμε μια εκλογική συμμαχία. Εμείς όμως του δώσαμε την εξουσία, γιατί αν έχανε και 1 ή 2 ποσοστά του εκλογικού σώματος, με την ενισχυμένη θα έχανε και την εξουσία. Αντίθετα δεν μας προσέφερε τίποτα το ΠΑΣΟΚ. Τι σημαίνει που είμαι βουλευτής, Τι μου προσκομίζει αυτό;

Όταν δεχθήκαμε την συμμαχία όλων οι κεντρώοι που ήταν έτοιμοι να πάνε στη Ν. Δ. σταμάτησαν. Και πάρα πολλοί κεντρώοι, που ήταν με τον Μητσοτάκη, σκίφησαν τον Σίγδη, ντράπηκαν και ψήφισαν ΠΑΣΟΚ.

Επομένως, σε μας οφείλει το ΠΑΣΟΚ, ότι είναι κυβέρνηση. Δεν του οφείλουμα τίποτα εμείς. Και ήταν ανοησία του ΠΑΣΟΚ ότι, αφού το θεστήσαμε και έγινε κυβέρνηση μας ξέχασε. Ούτε καν ρωτάει τη γνώμη μας για τα μέτρα που παίρνει. Ενώ μια από τις πρώτες πράξεις, που έγιναν αμέσως μετά τις εκλογές ήταν η είδη: Σκίφησαν κάποιου σοφοί να καταργήσουν το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Και όταν το έμαθα φοβήθηκα, ότι τρελλάθηκαν. Πήρα τηλέφωνο τον Αντρία, κουβεντιάσαμε 5 λεπτά, παραδέχτηκα ότι είχα δίκιο και έδωσα εντολή να μη διαλυθεί το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Από τότε έχω να κουβεντιάσω με τον Αντρία. Εκτός από μια άλλη φορά ακόμα, όταν ήταν εδώ ο Ντελέρ, που πρότινα την παρασημοφόρησή του.

Επομένως, ενώ τους ευεργετήσαμε, αυτοί μας αγνόησαν εντελώς μετά τις εκλογές. Και ποιος το πληρώνει αυτό; Το πληρώνει το ίδιο το ΠΑΣΟΚ, το πληρώνει και ο ελληνικός λαός.

Ακούσατε κι αυτό για το σκάνδαλο Κοσκωτά. Όταν μιλούσα πέρυσι για τον προεκλογισμό είχα και: «Το τραπεζικό σύστημα είναι σάπιο. Αν η Μάργκαρετ Θάτσερ στην Αγγλία ζητά να εφαρμοστεί ο θεσμός του Όμπουμαν, δηλ. του Εκπροσώπου του Κοινοβουλίου, που ελέγχει προκαταβολικά το τραπεζικό σύστημα, εμείς τι πρέπει να κάνουμε; Πρέπει να το ζητήσουμε όχι μία, αλλά 100 φορές και να το επιβάλουμε χωρίς καθυστέρηση.

Αν με άκουγαν πέρυσι και είχαν επιβάλει το θεσμό του Όμπουμαν θα είχαμε το σκάνδαλο Κοσκωτά;

Επομένως, το ΠΑΣΟΚ παραπλόνει απέναντί μας και έφερε τον εαυτό του και τη χώρα σ' αυτήν την κατάσταση.

Εμείς δεν πολιτευόμαστε για να εξυπηρετήσουμε τους

εαυτούς μας και τους φίλους μας. Εμείς πολιτευόμεστε για να εξυπηρετήσουμε τα συμφέροντα του λαού και της χώρας.

Αυτό που πρέπει να κάνει το ΠΑΣΟΚ σήμερα, είναι να μ' ακούσει και να φέρει τον νόμο της απλής αναλογικής για να τον ψηφίσουμε και να είναι δυνατόν μέσα σε δυο μήνες που απομένουν, μέχρι τη διάλυση της Βουλής, να αναδιαρθρωθούν οι πολιτικές δυνάμεις και να φτιαχτούν κόμματα αρχών. Γιατί τώρα, με την ενισχυμένη, ή με ένα είδος ενισχυμένης, ποιος θα ψηφίσει τον Ζιγδή; Γιατί σκέφτονταν πως μια ψήφος στο Ζιγδή —όπως σας είπα ήδη— μπορεί να φέρει τη Δεξιά ή τον Φλωράκη. Έτσι σκέφτεται ο λαός. Ή κάποιος οπαδός της Δεξιάς σκέφτεται ότι αν ψηφίσει τον Στεφανόπουλο, μπορεί να έρθει στην εξουσία ο Ανδρέας.

Κοιταζοβαίνετε, ότι η πολιτική ζωή στην Ελλάδα μ' αυτό το σύστημα είναι άρρωστη. Και δεν μπορούμε να ελπίσουμε ότι θα θγαύμε από το αδιέξοδο, εκτός αν ο καλός θεός της Ελλάδας κάνει κανένα θαύμα! Εδώ, όμως, μιλάμε για το τι πρέπει να κάνουν οι άνθρωποι, όχι ο θεός!

Το φρενοκομείο του κ. Κων. Καραμανλή

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύρια Πρόεδρε, έχουμε ένα λεπτό ακόμα θα ήθελα να σας κάνω μια τελευταία ερώτηση. Με τον Κων)νο Καραμανλή είναι γνωστό, ότι είστε αντίπαλος. Μήπως όμως συμφωνείτε σε μια τελευταία παρατήρησή του, ότι η Ελλάδα είναι ένα απέραντο φρενοκομείο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το επίτευγμα του Καραμανλή είναι το φρενοκομείο. Αυτός μας έκανε φρενοκομείο, Δίκαια περιφρονείται. Όταν έφερε το '74 το νόμο της ενισχυμένης του είπα: «Έχεις αποφασίσει να μας κάνεις φρενοκομείο. Εύχομαι να μην γίνουμε και νεκροταφείο!»

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Το είχατε προβλέψει δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Βίβαια. Αυτό είπα, όταν έφερε την ενσχυσμένη. Τώρα λοιπόν ο κύριος Καραμανλής, επειδή κατόρθωσε να μας κάνει φρενοκομία, είναι υπερήφανος. Ας ευχηθεί, όμως, κι αυτός μαζί μας, να βοηθήσει ο Θεός να μη γίνουμε και νεκροταφείο. Και ό,τι σας έλεγα προηγουμένως για το Αιγαίο και την υπόσταση της ελληνικής Επιβίβασης ήταν η έκφραση αυτού του φόβου. Πιστεύω να το αντιληφθήκατε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η εκπομπή μας, όμως «Πολιτική και πολιτική», έφτασε στο τέλος της. Ευχαριστούμε θερμά τον Πρόεδρο της Ε.ΔΗ.Κ. κ. Ι. Ζιγδή, που ήταν μαζί μας. Ας ελπίσουμε ότι και κάποια άλλη φορά θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε μαζί του. Μια συζήτηση μαζί σας, κύριε Πρόεδρε, είναι πάντα ενδιαφέροντα. Από μας για σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κι εγώ σας ευχαριστώ και ειλικρινά θα είναι για μένα ευχαρίστηση να τα ξαναπούμε. Το πρότιστο, όμως, που έχουμε είναι να καταλάβει ο ελληνικός λαός, ότι πρέπει να πάρουμε να είμαστε συνειδησιαστικοί αυτή την περίοδο. Να μαζέψουμε τη λογική μας και να αντιμετωπίσουμε γύρω μας τα φοβερά προβλήματα, που βρίσκονται μπροστά μας και σαν άτομα και σαν έθνος και σαν λαός. Ευχαριστώ πολύ.

2.— Το μέλλον της Ελλάδας

Στην προ ημερησίας διατάξεως συνεδρίαση της Βουλής στις 21.4.1989 για τη γενική πολιτική κατάσταση της Χώρας, το λόγο έλαβε και ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ., κ. Ιωάννης Ζιγδής, ο οποίος επικέντρωσε το λόγο του στην ποιότητα των συζητήσεων στη Βουλή, στις καταστροφικές συνέπειες του δικαμμοσπομού που επέβαλε η Ενσχυσμένη Αναλογική, στην καθιέρωση πλέον της Απλής

που δίνει ένα πέρασμα στη θεωρία της «χαμένης ψήφου», στον τουρκικό επεκτατισμό και στα μεγάλα εθνικά ζητήματα του 1992 και του δημογραφικού προβλήματος.

Το κείμενο της ομιλίας του Προέδρου της Ε.Δ.Η.Κ. ακολουθεί:

«Φίλοι και κύριοι συνάδελφοι, εάν ρωτούσατε κάποιον να περιγράψει επιγραμματικά τη σημερινή συζήτηση, τι θα έλεγε: «Κινότητα κινήσεων, τα πάντα κινήσεις», ή «επανόληψες επανόληψων, τα πάντα επανόληψες!...». Σ' αυτήν την τελευταία αντιπαράθεση του Προέδρου της Κυβέρνησης και του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως, λέχθηκε τίποτα καινούργιο; Αφύσατε μια καινούργια ιδέα, ένα καινούργιο τόνο επιχειρημάτων; Τίποτα. «Επανόληψες επανόληψων, τα πάντα επανόληψες!...».

Αυτό είναι ένα από τα μεγάλα γνωρίσματα του δικομματικού κοινοβουλευτισμού, ο οποίος προφανώς αποτελεί παραποίηση, γλιτωποίηση του πραγματικού κοινοβουλευτισμού. Η άλλη μορφή του δικομματικού κοινοβουλευτισμού είναι οι συνεδριάσεις, που είχαμε προχθές, όταν βριζόμασταν εδώ, σαν να είμαστε σε καταγωγή!...

Η ποιότητα των συζητήσεων στη Βουλή

Η σημερινή συζήτηση είναι η κατάλληλη της μεγάλης εκστρατείας του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως για να κατανοημάχσει την κυβέρνηση και να την υποχρεώσει σε παραίτηση. Και πού κατάληξε; Κατάληξε πάλι υπέρ της κυβέρνησης. Γι' αυτό ξέρετε, καιτοι το σκάνδαλο Κοσκινά είναι πράγματι μία από τις μεγάλες πληγές της σύγχρονης πολιτικής ζωής, αρχίζουν να κυκλοφορούν ορισμένες φήμες ενός μεγαλύτερου σκανδάλου. Ότι κατά κάποιο τρόπο, ο κ. Μητσοτάκης και ο κ. Παπανδρέου ήρθαν σε κρυφή συνεννόηση ο ένας να στηρίζει τον άλλο. Και γι' αυτό, πράγματι, είναι αμετακίνητος ο κ. Παπανδρέου από την αρχηγία της Συμπολιτεύσεως, από την

Πρωθυπουργία, Στήριγμά του μετακίνητο ο κ. Μητσοτάκης!

Κύριοι βουλευτές, λαλούμαι για την ποιότητα της συζητήσεως, διότι ενόμιζα ότι, αφόσον ο κ. Μητσοτάκης άρχισε μια εκστρατεία αποκομής της Κυβερνήσεως, τουλάχιστον θα έλεγε δυο λόγια για το μέλλον της χώρας αυτής, για τις προοπτικές που διανοίγονται μπροστά μας. Τίποτα τέτοιο δεν είλεχθη. Τίποτα! Σαν οι εκλογές και οι συζητήσεις να μην έχουν σχέση με τον μέλλον του Ελληνικού λαού. Εκείνο, που μας ενδιαφέρει είναι κάποια συνθήματα, κάποιες πληγές του σύγχρονου βίου για να επικριληθούμε κομματικά! Τέτοια φτώχεια Κογκοβουλίου δεν έχω ξαναδεί, ούτε έχω ξανακάνει.

Η καθιέρωση της Απλής Αναλογικής

Για να μην μακρηγορώ, διότι τις απόψεις μου επί της ποιότητας των συζητήσεων τις έχετε ακούσει, θα πω τότο: 'Ότι εφόσον σοι ο Θεός επί τέλους έφανε η Κυβέρνηση έναν εκλογικό νόμο, ο οποίος δεν είναι νόμος της ενισχυμένης αναλογικής, είναι νόμος της απλής αναλογικής.

Ελάτετε ότι αποσιιάζουν, διότι προφανώς κουράστηκαν οι άνθρωποι, που δεν κουράζονται ποτέ, οι βουλευτές του Κ.Κ.Ε. Καταλάθετε, αγαπητοί κύριοι της Κυβερνήσεως και του Προεδρείου, πόση άπιση αφήσεται στους συναδέλφους, για να με ακούσουν;

Εδώ έχουμε πράγματι ένα νόμο απλής αναλογικής. Τι σημαίνει απλή αναλογική, εν αντιθέσει προς την ενισχυμένη; Σημαίνει ότι η ψήφος του πολίτη δεν χάνεται. Με την ενισχυμένη χάνεται η ψήφος και δημιουργείται η ψυχολογία της χαμένης ψήφου. Με την ενισχυμένη, εάν δεν πάρει το κόμμα ένα ορισμένο ποσοστό ψήφων στην πρώτη κατανομή, δεν μπαίνει στη δεύτερη. Στη δεύτερη κατανομή λαμβάνονται υπόψη όλοι οι ψήφοι, που πήρε κάθε κόμμα. Και αν, επομένως, μπει ένα κόμμα στην δεύτερη κατα-

νομή, θα πάρει αναλογικά λιγότερες έδρες, όστω και αν έχει μεγαλύτερα υπόλοιπα από την α' κατανομή. Το ίδιο συμβαίνει και στην τρίτη κατανομή.

Για τούτο ο ψηφοφόρος, πριν γίνουν οι εκλογές, σκέπτεται, αν είναι δημοκράτης! Καλή είναι η Ε.ΔΗ.Κ., αλλά όμα δοθεί η ψήφος μου στην Ε.ΔΗ.Κ. και χάσει την εκλογή ο Ανδρέας εξ αιτίας της ψήφου αυτής, θα έλθει ο Μητσοτάκης! Και τότε τι γινόμεσται;».

Αν αντίθετα είναι συντηρητικός: «Καλή είναι η ΔΗ.ΑΝΑ, αλλά αν με την ψήφο, που θα δοθεί στη ΔΗ.ΑΝΑ, χάσει ο κ. Μητσοτάκης και έλθει ο Ανδρέας, τι γίνεται;».

Για τούτο ο Ελληνικός Λαός δεν ψηφίζει. Εκθιάζεται να μοιραστεί σε δύο παρατάξεις. Αυτές δεν είναι εκλογές! Είναι μία άξυπνη μέθοδος κοινοβουλευτικής δικτατορίας.

Σας είπα και προχθές τούτο: Εάν σκοτώσετε ένα άνθρωπο και είστε με πολιτικά είναι έγκλημα. Εάν σκοτώσετε και φοράτε ρόσο είναι έθιμα στον Αέραβάρ;...».

Το ίδιο συμβαίνει με τις εκλογές. Μαγαλύτερη προσβολή προς το κοινοβουλευτικό πολιτεύμα από την ενισχυμένη αναλογική δεν υπάρχει. Και για τούτο χαίρομαι, διότι μπήκαμε στην απλή αναλογική.

Οι εκλογές

Αλλά κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού μπήκαμε στην απλή αναλογική, πρέπει να ξέρετε και τούτο. Και ήθελα να συμβουλευάσω τους φίλους του Κ.Κ.Ε. στην ανάλωσή τους: Δεν θα ξαναβείτε ποσοστά 45ο)ο και 48ο)ο. Ξέρετε πού θα πάνε τα δύο μεγάλα κόμματα; Θα πάνε στο 25ο)ο και στο 30ο)ο.

Το 45ο)ο και το 48ο)ο είναι προϊόν του εκθεσισμού των ψηφοφόρων. Τώρα, που ο καθένας μπορεί να ψηφίσει ό,τι θέλει και να μη χάσει η ψήφος του, δεν μπορούν να πιάσουν, όσο εχαρακτηριστικές και να είναι οι προσωπικότητες,

που ηγούνται των δύο μέχρι σήμερα μεγάλων κομμάτων, αυτά τα ποσοστά. Θα πάμε σε άλλα ποσοστά, θα πάμε σε καινούργια διάρθρωση των πολιτικών δυνάμεων. Αυτό είναι το καλό της απλής αναλογικής. Θα πάμε σε καινούργια διάρθρωση των κοινοβουλευτικών δυνάμεων, σε τρόπον ώστε να έχουμε μία φυσιολογική κοινοβουλευτική κυβέρνηση, η οποία θα εκπροσωπεί την πλειοψηφία του λαού και όχι τη μειοψηφία.

Το θέμα της ενισχυμένης αναλογικής τι είναι; Με ένα τέχνασμα του εκλογικού νόμου οι λαϊκές μειοψηφίες γίνονται κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες! Βέβαια παραβιάζοντας κατά το χειρόστο τρόπο την έννοια του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Αγαπητοί μου, κυρίες και κύριοι, δε θέλω να επιμείνω. Βέβαια, το νομοσχέδιο έχει ορισμένα λάθη, ορισμένες ασάφειες, τις οποίες μπορούμε να συζητήσουμε και να διαρθρώσουμε, όταν έρθει προς συζήτηση, αλλά δε θέλω να χάσουμε σ' αυτό το χρόνο μας σήμερα εδώ.

Θέλω να ερωτήσω την Κυβέρνηση: Θα έχουμε εκλογές ή θα έχουμε δημοκρατία ψηφοφόρων; Θα έχουμε εκλογές ή τα αμαρτωλά χρήματα, τα οποία ήλθαν σε αμαρτωλά χέρια, θα εξαγοράσουν διά του εντυπωσιασμού ή με άμεση πληρωμή τους ψηφοφόρους; Διότι δε μου λείπει κανένα με εκλογές στην Ελλάδα; Είναι εκλογές, όταν ορισμένα κόμματα έχουν δεκατομύρια, αγνώστου προέλευσως; Μαζεύουν όλους τους «ανθρακωάδες» σπαθούς τους απ' όλη την Ελλάδα και τους κοιδούνε στο Σύνταγμα, για να φωνάζουν με φανατισμό το «σε μισό, σε μισό» στον άλλο Έλληνα. Είναι αυτές εκλογές;

Είναι εκλογές αυτές, όταν με τις ντυντούκες, με αυτά τα μεγάφωνα χαλάει η κανονική ζωή ενός τόπου επί ένα μήνα; Είναι εκλογές αυτές, όταν νερέσκαι να περπατήσεις διότι όλοι οι τοίχοι είναι γεμάτοι με μουτζούρες, με φωτογραφίες κ.ο.κ.;

Βέβαια όλοι σεβόμαστε τις μεγάλες εθνικές παραδό-

σεις, αλλά οι παραδόσεις του Βούλγαρη και του Δηλιγιάνη, σφαλώς δεν έπρεπε να μας είναι τόσο σεβαστές.

Επομένως, κύρια Υπουργέ, εάν στον νόμο σας δεν βάλετε διατάξεις, δια των οποίων θα καθορίζετε πώς θα διενεργηθούν οι εκλογές, δεν είναι νόμος. Είναι και αυτός απότη. Είναι εμπαιγμός της δημοκρατίας.

Το 1961 ήμουν στη Γαλλία, στο Στρασβούργο, όταν έγιναν οι εκλογές για την ανάδειξη Προέδρου της Δημοκρατίας. Καείς δεν το πήρα είδηση. Όλη η συζήτηση γίνεται στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο και σε μερικές κλειστές αίθουσες. Σε όλο το Στρασβούργο είδα πέντε φωτογραφίες του Μιττερράν και πέντε φωτογραφίες του αντιπάλου του. Δεν γίνεται αυτό το αίσχος, που γίνεται εδώ πέρα, όπου βέβαια ένα μικρό κόμμα, που δε θέλει να έχει αντίτιμα λεφτά στη διάθεσή του, δεν μπορεί να βγει στη σκηνή, δεν μπορεί να βγει στο παζάρι.

Είναι δημοκρατία αυτή;

Το θέμα μας, για να κρίνουμε τι είδους νόμο κάναμε, είναι να προστεθούν διατάξεις με τις οποίες δεν θα εξαρτηθεί η τύχη των εκλογών από τα χρήματα, που έχουν τα διάφορα κόμματα. Πρέπει να τεθεί απλαφόν διακανόνας, όσον αφορά τα κόμματα και απλαφόν για τους δυστυχείς τους υποψήφιους. Διότι αν πάτε με το σταυρό, σε μια περιφέρεια που βγάζει 5 βουλευτές, θα βγουν όσοι έχουν πιο πολλά λεφτά. Επομένως, πρέπει να βάλετε απλαφόν στη διαπάνη κάθε υποψήφιου.

Έπρεπε, ήμουν εκείνος, ο οποίος στην Κυβέρνηση Παπάγου, στο δεύτερο νομοσχέδιο, που επιχειρήσει να κάνει, εισηγήθηκα τη λίστα, απηρεασιμένος από τα ζένα πρότυπα. Διότι, λυπόμουν να βλέπω τους συναδέλφους μου στη Δωδεκάνησο να ξοδεύουν τα μαλλιοκέφαλά τους για να πάρουν ένα σταυρό. Εγώ είχα το προνόμιο να βγαίνω, χωρίς να πληρώσω κανένα, αλλά για τους άλλους συναδέλφους άκαυγα τους λογαριασμούς τους και τους έπλαγα!

Ύστερα απ' αυτή την εμπειρία, στα 1954 εισηγήθηκα τη λίστα και με υποστήριξε ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος. Και έγινε αποδοκτή καιτοι τελικά δεν εφαρμόστηκε. Αλλά η λίστα προϋποθέτει δημοκρατικά οργανωμένα κόμματα. Όταν τα κόμματα είναι αρχηγικά, η λίστα είναι εμπαιγμός. Ο Βουλευτής που θγαίνει, δεν είναι εκπρόσωπος του λαού, αλλά είναι εκπρόσωπος της κλίμακας του Αρχηγού. Τούτο φαίνεται και από την παρουσία τους στην Αίθουσα αυτή. Στονίθατε εισίς Βουλή, στην οποία να είναι παρόντες μόνο 3 βουλευτές και να συζητούνται πολύ σημαντικά από εθνικής άποψης νομοσχέδια; Είθατε εισίς βουλευτές, που έχουν να πάη 4 χρόνια στην επαρχία τους; Αυτό μας έκανε η λίστα. Η λίστα είναι εμπαιγμός, διότι δεν έχουμε δημοκρατικά οργανωμένα κόμματα.

Και τώρα πάηε στο λαό, που λέμε ότι είναι ο κυρίαρχος, και αυτός που θα αποφασίσει. Στην πραγματικότητα θα αποφασίσει το παραδάκι του κυρίου υποψηφίου. Για τούτο δεν θα είναι νόμος αυτός, εάν δεν μπουή αυτοί οι περιορισμοί, που προανάφερα.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης

Συμφωνώ απολύτως με όσα είναι οι προαλλήσαντες για την τηλεόραση και γενικά για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ελευθερία δεν σημαίνει ασυδοσία. Νομίζω ότι έχω ένα πρόβλημα. Είμαι ο μόνος Έλληνας πολιτικός, που επί δικτατορίας έγραφα άρθρα και έδωσα συνέντευξη για την ελευθεροτυπία και την Κύπρο και μάλιστα φιλική γι' αυτό! Επομένως, δεν μπορεί κανείς να μου πει ότι δεν τρέφω συμπάθεια προς τον Τύπο και προς τα μέσα ενημέρωσης. Αλλά ελευθερία, χωρίς να υπάρχει ένας κατάλληλος υποχρέωσων, ένα σύστημα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, δεν είναι ελευθερία, είναι ασυδοσία. Και το χειρότερο πρόβλημα για τη δημοκρατία είναι η ασυδοσία.

Επομένως, κύριοι Υπουργοί, αν πάηε στις εκλογές, πρέπει να εξασφαλίσουμε την αντικειμενική ενημέρωση του ελληνικού λαού. Αν τον ελληνικό λαό τον τρέφουμε από το

πρωί μέχρι το βράδυ με ψήματα, τον καθιστούμε ανίκανο να κρίνει για την τύχη του.

Και αυτό θέλουν τα δύο μεγάλα κόμματα. Με τα χρήματα, που διαθέτουν, επιδιώκουν να υποχρεώσουν τα μέσα ενημέρωσης να γράφουν και να διασπείρουν ψευδείς ειδήσεις, ψευδείς κρίσεις, ούτως ώστε ο λαός να χάσει τη δική του κρίση, να πάθει υστερία κομματική και να ψηφίσει, όπως του επιτάσσουν.

Ναμίζω ότι πρέπει να υπογραμμίσω αυτά τα πράγματα, διότι οι καιροί που έρχονται μπροστά μας είναι πάρα πολύ επικίνδυνοι. Επικίνδυνοι, όχι για τη δημοκρατία μόνο και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας, αλλά και για την υπόστασή της.

Η προσοχής Βουλή πρέπει να είναι η Βουλή, που θα μας πάει στο 1992. Αν χάσουμε άλλα 2 χρόνια ενδυσμύσεως, σε νέες εκλογές, θα είμαστε εντελώς ανίκανοι να μπούμε στην ελεύθερη αγορά της Ε.Ο.Κ.

Γιατί είναι γνωστό ότι η παραγωγικότητά μας και η ανταγωνιστικότητά μας είναι η χαμηλότερη των άλλων κρατών της Ε.Ο.Κ. Πώς θα πάμε εκεί; Θα γίνουμε, όπως είπα και άλλοτε, απλώς γκαροθία τουριστών! Ήδη οι άλλοι Ευρωπαίοι άρχισαν να αγοράζουν τις επιχειρήσεις μας. Δείτε, τι γίνεται κάθε μέρα! Βιομηχανία με βιομηχανία αγοράζεται από τους ξένους. Πώς θα πάμε μ' αυτήν την κατάσταση; Και, όμως, βλέπω ότι ούτε η κυβέρνηση ούτε η αξιωματική αντιπολίτευση —γιατί εμείς είμαστε κατ' αποχή εδώ μέσα— δεν συζητούν τέτοια πράγματα. Στο 1981, το εθνικό εισόδημα της Ελλάδας ήταν περίπου το 58ο)ο του μέσου όρου του εισοδήματος των λοιπών χωρών. Σήμερα είναι το 52ο)ο. Πήγαμε προς τα κάτω.

Αυτά τα πράγματα δεν συζητούνται στην Αίθουσα αυτή. Δεν έχεις καιρό να τα συζητήσεις. Δεν σου επιτρέπουν να τα συζητήσεις. Και αν υποπτευθούν ότι κάποιος μπορεί να τα αναφέρει, θα τον βάλουν να μιλήσει στις 3 η ώρα το πρωί! Γιατί εγώ εδώ μέσα είμαι καταδικασμένος να

μιάω στις 3 η ώρα το πρωί. Μόνο προχθές ξέφυγα από αυτόν τον καπνό και μιλώσα σε μια ανεκτή ώρα!

Το 1996 έχουμε τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Όλοι θέλουν να γίνουν οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Αλλά βγαίνει ο Αρχηγός της αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και λέει εφ'σας συμφέσεις κάνετε τώρα, για να κτιστούν τα κτίρια, εγώ θα τις ακυρώσω, όταν γίνει κωφόληψη». Μπορεί να τελειώσουν έτσι τα κτίρια στο 1996;».

Ι. ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: «Δεν είπε για τους Ολυμπιακούς Αγώνες».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Είπε για όλες τις συμφέσεις. Σήμερα περιορίστηκε στα μεγάλα έργα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Συλλογική): «Παρακαλώ μη διακόπτετε».

Ι. ΖΙΓΔΗΣ: «Αν δεν είναι επακριβή αυτά που λέω, θεωρώστε με, αλλά, έστω, πείτε για τα άλλα μεγάλα έργα. Λέμε τώρα, ότι τα αναβάλλουμε. Αν υποθέσουμε ότι μετά τις προσεχείς εκλογές, θα χρειαστεί να κάνουμε και δεύτερες εκλογές, θα έχουμε δύο αναβολές. Πότε θα γίνουν αυτά τα μεγάλα έργα;

Αντιληφθείτε, ότι παίζουμε εν ου παικτοίς. Δεν βλέπω καμιά σοβαρότητα για την αντιμετώπιση του μύλλοντος αυτής της χώρας. Και για τούτο, αντιλαμβάνεστε πόσο δυστυχής είμαι, πόσο αγωνιώ και πόσο επιμένω για να σας πω ορισμένα πράγματα, που δεν είναι πολύ ευχάριστα.

Η «σωτηρία» του λαού είναι στα χέρια του

Υπάρχει και το τελευταίο, ότι αυτήν την εποχή, όπως ανέφερα και σε άλλες ομιλίες μου, ο τουρκικός επεκτατισμός έχει περάσει κάθε μέτρο. Είδατε τι έγινε προχθές με το Αιγαίο; Ο Γάμος μιλώει και για «τουρκική» μειονότητα στη Θράκη. Είδατε τις καθημερινές παραβιάσεις του FIR και των άλλων ορίων της Ελλάδας; Αυτό δεν είναι τυχαίο, όπως σας είπα. Γιατί δυστυχώς στην Αμερική, με

την επιτυχία του κυρίου Μπουκ, επαγήλαθε στο προσκήνιο ο κ. Κισσιγκερ, διά των μαθητών του, ο οποίος είχε τη μεγαλοφυή ιδέα της Κύπρου. Ο κ. Κισσιγκερ έχει τη μεγαλοφυή ιδέα να γίνει το Αιγαίο εξάρτημα της Τουρκίας και η Ελλάδα βαρυφόρος της Τουρκίας!

Δεν μπορώ να δώσω περισσότερες εξηγήσεις για το θέμα από του βήματος αυτού. Αλλά μόνο τυφλοί και κουφοί δεν βλέπουν και δεν ακoύνε αυτόν τον κίνδυνο! Και αντί να καθήσουμε εδώ να συζητήσουμε, να δούμε πώς θα αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, αρκούμαστε σε όψεις, σε συκοφαντίες, σε αυτή την αβλιότητα των συζητήσεων, που είναι ντροπή για οποιοδήποτε Κοινοβούλιο.

Και η Ελλάδα, —αν είχε κυβερνήσεις, που σέβονταν στοιχειωδώς τον εαυτό τους και την απήστολή τους— που είναι προεκλεγμένη, αναλογικά με το μέγεθός της, με τόσον ορυκτό πλούτο, όσο καμιά άλλη χώρα της Δυτικής Ευρώπης, και η γεωπολιτική της θέση είναι τέτοια, που αν είχαμε λίγο μυαλό θα μας προσκυνούσε και ο κ. Γκορμπατόφ και ο κ. Μπουκ —πρώ σήμερα κάνουμε υποκλίσεις στον έναν και παραδινόμαστε σαν δούλοι στον άλλο— θα βρισκόταν στην πρωτοπορία των χωρών της ηπείρου μας.

Πρέπει, αγαπητοί μου φίλοι, να ξεφύγουμε από αυτή τη νοστροπία. Έχουμε όλα τα στοιχεία. Γιατί δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι και η προίκηση του Έλληνα, η διανοητική, είναι από τις πιο ικανοποιητικές σε όλη την Ευρώπη και την Αμερική.

Ενώ, λοιπόν, μπορούσαμε να είμαστε στην πρώτη γραμμή των λαών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κινδυνεύουμε να καταστήσουμε γερασμένα, όταν θα πραγματοποιηθεί η ενιαία Αγορά. Και θα επακολουθήσουν άλλα χειρότερα.

Όταν μιλούσα για πρώτη φορά επί των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβερνήσεως, είχα φέρει το πληθυνσιακό θέμα. Το συζητήσαμε καμιά φορά; Ελήφθη κανένα μέτρο; Ξέρετε τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι στο τέλος του 21ου αιώνα θα κινδυνεύει το ανάδελφο έθνος των

Ελλήνων να σέβεται. Αν συνεχιστεί αυτή η δημογραφική τάση, δεν θα υπάρχουν. Και όμως, είμαστε Βουλή και δεν το συζητάμε. Είμαστε Κυβέρνηση και δεν λαμβάνουμε κανένα μέτρο.

Ο Τουριστικός επεκτατισμός

Αγαπητοί μου φίλοι, δεν μου αρέσει ο ρόλος της Κασσάνδρας, του προφήτη απειλουμένων δεσπών. Αλλά θεωρώ υποχρέωσή μου να σας τονίσω όλα αυτά. Γιατί θα είναι έγκλημα κατά του Έθνους και των γενιών, που έρχονται, αν συμβεί αυτό, που είπα πιο πάνω. Ενώ θα μπορούσαμε, αν είμαστε πιο συντοί, πιο φρόνιμοι, πιο φύχραμοι, να δημιουργήσουμε μια Ελλάδα Υπερήφανη και ευτυχισμένη.

Η κοιματική υστερία δεν συμβιβάζεται με τη Δημοκρατία. Η Δημοκρατία είναι το πολίτευμα του διαλόγου, των συμβιβασμών. Εμείς το κάμε αντίθετα. Δεν έχουμε Δημοκρατία. Έχουμε γελοιοποίηση της Δημοκρατίας.

Τα λέω αυτά, επαναλαμβάνω, γιατί πιστεύω ακράδαντα, ότι αν μεθάρω, που θα συζητήσουμε τον εκλογικό νόμο, μερικής από τις παραπάνω ιδέες, ενσωματωθούν σ' αυτόν, θα αποφύγει η Ελλάδα τον κίνδυνο της παρακμής και της εξαφάνισης.

Κόριοι, λυπόμιοι, που μιλώ έτσι. Ελπίζω, όμως, ο Ελληνικός Λαός να ακούσει και να καταλάβει, ότι η αυτηρία του είναι «στα χέρια του». Δεν μπορούν να τον εκδιώξουν τα μεγάλα κόμματα. Ας ψηφίσω, επαμένως, εκείνους, που είναι ανέταχτοι, εκείνους που πιστεύουν σε αρχές και όχι σε προσωπικότητες, εκείνους που γνωρίζουν ότι υπάρχουν όλοι οι αντικειμενικοί παράγοντες, ώστε να έχουμε μια Ελλάδα αγαπητή από τους φίλους και σεβαστή από τους εχθρούς.

Αγαπητοί μου συνάδελφοι, λυπόμιοι, που αναγκάζομαι να κάνω αυτά τα κηρύγματα. Αν, όμως, δεν τα κάνουμε,

Ε.- ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ

Ι.— Η Πρόταση Νόμου για την Υιοθέτηση της γνήσιας Απλής Αναλογικής

Την πρόταση Νόμου για την υιοθέτηση της Απλής Αναλογικής είχαν υπογράψει 15 βουλευτές, που ανήκουν σε διάφορα κόμματα ή είναι ανεξάρτητοι, με πρώτο τον Πρόεδρο της Ε.ΔΗ.Κ., κ. Ι. Σιγδη.

Η πρόταση αυτή όρχισε να συζητείται στη Βουλή στις 28.1.89 και η συζήτηση θα συνεχιζόταν την τελευταία Πέμπτη του Φεβρουαρίου.

Η παρέμβαση του Προέδρου της Ε.ΔΗ.Κ. έχει ως εξής:

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω πως η σημερινή συζήτηση θα αποβεί πολύ χρήσιμη, διότι το ζήτημα, χωρίς να υπάρχουν τόσο μεγάλες διαστάσεις απόψεων, για τον εκλογικό νόμο, δηλαδή για το νομοθετικό όργανο, δικ του οποίου θα αναδειχθεί η προσηχής κυβέρνηση της χώρας. Η κυβέρνηση δηλ., που θα μας οδηγήσει το 1992 στην ενιαία Ε.Ο.Κ., που θα αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τα προβλήματα τα οποία εμφανίζονται αυτήν τη στιγμή στο διεθνές ορίζοντα και τα οποία όπως γνωρίζετε, είναι πολύ οξυμένα και η οποία τέλος θα δοθήσει, ώστε αυτή η κρίση, που υπάρχει σήμερα, να κατασφραγεί, για να μπορέσει ο ελληνικός λαός, χωρίς πολ-

λές υπερβολές κομματικών εμπαιχμών, να οδηγηθεί στο δρόμο της πρόοδου και της οικονομικής ανάπτυξης.

Ανάγκη η χρήση ορθής ορολογίας

Κόροι συνάδελφοι, από τη συζήτηση, που άκουσα, πρέπει να σταθώ σ' ένα σημείο. Θα πρέπει να δώσουμε τη σωστή εννοιολογία στους όρους που μεταχειριζόμαστε. Μιλάμε για τελογικά συστήματα. Τα εκλογικά συστήματα, τα ακραία, είναι δύο. Το ένα είναι το πλειοψηφικό και το άλλο η αναλογική. Εξελίγματα υπάρχουν μικτά συστήματα, τα οποία είναι συστήματα αποδυνάμωσης της αναλογικής ή αποδυνάμωσης του πλειοψηφικού συστήματος.

Για να είμαστε ενάθετοι με τον εαυτό μας, ως αφήσουμε τους όρους «έθελος, απήχη» και τα τοιαύτα και να πούμε ότι το ένα σύστημα είναι «γνήσια αναλογική» και το άλλο είναι το «γνήσιο πλειοψηφικό», διότι αλλιώς οδηγούμαστε μακριά από την πραγματικότητα.

Η γνήσια Αναλογική

Γνήσια αναλογική είναι το σύστημα της αντιστοιχίας του αριθμού των ψήφων, που παίρνει ένα κόμμα, με τις έδρες που εξασφαλίζει σ' αυτή την Αθήνα. Αυτό είναι και τίποτα άλλο. Και απορώ πώς ο κ. Υπουργός Προεδρίας, που είναι έγκριτος νομικός, μιλάει περί αντισυνταγματικότητας της πρότασης νόμου, που υποβάλαμε, γιατί αυτή στηρίζεται στον «εθνικό» και όχι στο «περιφερειακό» εκλογικό μέτρο για την κατανομή των εδρών στα κόμματα. Γιατί! Το Σύνταγμα λέει ότι οι Έλληνες είναι ίσοι, απομένοντας η ψήφος τους είναι ίση, ανεξάρτητα από την περιφέρεια που ζουν. Το Σύνταγμα λέει ότι το πολιτειακό βασίζεται επί της λαϊκής κυριαρχίας, όρα η πλειοψηφία του λαού πρέπει να κυβερνά και η μειοψηφία να αλέγχει. Και τρίτο, ότι η καθήλωση της βούλησης του Έλληνα πρέπει να

είναι «αυθόρμητη και ελεύθερη». Και όχι να δίνεται, υπό την επήρεια της ψυχολογίας της «χαμένης φήμης».

Όταν το Σύνταγμα μας λέει, ότι το πολιτεύμα βασίζεται επί της λαϊκής κυριαρχίας, μπορούμε να έχουμε κυβέρνηση λαϊκών μειοψηφιών; Αυτό είναι άρνηση του Συντάγματος. Για να έχουμε κυβέρνηση λαϊκών πλειοψηφιών τι πρέπει να γίνει; Πρέπει να διαπιστώσει στο «εθνικό μέτρο» για όλη τη χώρα, γιατί δε μπορεί οι Έλληνες στην Ακαρνανία να είναι ίσοι και στη Λέσβο διαφορετικά ίσοι. Ή στον Έβρο να είναι διαφορετική η ένταση της ισότητας. Το «εθνικό μέτρο» είναι αυτό, το οποίο εξασφαλίζει τη συνταγματικότητα του σχεδίου νόμου, που υπογράφει. Γιατί έτσι και μόνο η «ισότητα» των Ελλήνων είναι σωσία, για όλη την επικράτεια.

Βέβαια, υπάρχει δυσκολία μετάφρασης του αποτελέσματος των εκλογών στις βουλευτικές έδρες, που αναλογούν στο κάθε κόμμα, σε κάθε εκλογική περιφέρεια. Αυτό είναι πρόβλημα, αλλά θα το αφήσει στους άλλους συνληψείς, που θα ασχοληθούν με την τεχνική πλευρά της πρότασης.

III αντισυνταγματικότητα της Ενωσυχιάδης

Γιατί είναι αντισυνταγματικό κάθε σχέδιο εντυχιμένης αναλογικής; Προσέχτε το αυτό. Είναι ζήτη πρότε κλάδι το ένα κόμμα τους φέρους του άλλου στις διάφορες κατανομές. Και δεύτερον, ακόμα χειρότερο, ζήτη δημιουργεί πριν την ψηφοφορία, την ψυχολογία της «χαμένης φήμης» και έτσι ο ψηφοφόρος είναι υποχρεωμένος να πάει στο μεγάλο κόμμα, που είναι πλησιέστερο προς αυτόν, από το κόμμα στο οποίο πράγματι αφή και. Γι' αυτό γίνεται μια διαστροφή της δομής των πολιτικών δυνάμεων, πριν γίνει η ψηφοφορία. Είναι βαρύνουσα άρνηση της δημοκρατίας αυτό και αφορά πώς δεν ελέγχθηκε καθόλου από τους μίλησαν ήδη. Και αφορά ακόμα περισσότερο γιατί η κυβέρνηση δε θέλει να σώσει το πολιτεύμα από αυτόν τον ξηλασμό, τον οποίο υφίσταται με την ψυχολογία της χαμένης φήμης.

Αγαπητέ Γπουργέ, να ξέρετε ότι οι κυβερνήσεις, που υπήρ-

ξαν στην Ελλάδα, από τότε που έχουμε ενισχυμένη αναλογική, είναι κυβερνήσεις αντισυνταγματικές, ιδίως οι κυβερνήσεις μετά την μεταπολίτευση. Μην ξεχνάτε ότι την ενισχυμένη αναλογική την επέβαλε (το 1961) σαν πρώτο θέμα ο μακαρίτης Πιουρφέυ και κατόπιν, όταν και αυτή η ενισχυμένη δεν επέδωσε, δηλαδή δεν εξεδίωξε την φιλελεύθερη δημοκρατική παράταξη από την εξουσία, αλλά την έφραξε να κυβερνά τη χώρα επί 2 σχεδόν χρόνια, επέμεινε στο πλειοψηφικό και έτα επέβαλε (το 1962) τη θεξιά του Στρατήγη Παπάγου στην εξουσία. Να ξέρουμε τι λέμε και ποια είναι η ιστορία του τόπου αυτού.

III «κατάρρα» της Ενισχυμένης

Τώρα, γιατί νομίζω ότι είναι κατάρρα το σύστημα της ενισχυμένης. Είναι κατάρρα το σύστημα της ενισχυμένης. Είναι κατάρρα, όχι μόνο γιατί είναι απλοστάσια αντισυνταγματικό, αλλά και γιατί οδηγεί στη διαίρεση του έθνους σε δύο παρατάξεις, οι οποίες δεν μπορούν να συνεννοηθούν. Αλληλομισούνται. Θέλουν ή μία να εξοντώσει την άλλη. Δημιουργεί, δηλαδή, αναγκαστικά έναν εθνικό διχασμό.

Δεν τα λέγω αυτά τώρα. Όταν ο κ. Καραμανλής έφερε το '74 το νόμο της ενισχυμένης, έκανα το σκεπτό μου και φώναξα τον κύριο Φλωρόδαη, φώναξα τον κύριο Ανδρέα Παπανδρέου και τους είπα: «Τι κάνει αυτός ο άνθρωπος; Θα μας φέρει σ' εθνικό διχασμό, για να καταστήσουμε κύριο τραύλωκομίο ή και νεκροταφείο... Αυτό ελέγχθησαν το 1974. Και υπάρχει ένα διβλίο με τίτλο «Μπροστά στο νέο εθνικό διχασμό», που έγραφα τότε εξαιτίας του νόμου εκείνου.

Σήμερα τι βλέπουμε; Ο κ. Καραμανλής, αντί να συναισθανθεί την αυθόνη του, θγαίνει έξω και λέει ότι «η Ελλάδα έγινε τραύλωκομίο». Είχουμε να μην αλοκληρωθεί η συμβολή του στη σύγχρονη ελληνική ιστορία και η Ελλάδα γίνει και νεκροταφείο!...

III γνήσια Αναλογική

Και για να αποτρέψουμε τον κίνδυνο να γίνουμε από τριλόκοορμιο - νεκροκαρμίο, πρέπει το ταχύτερο να εγκαταλείψουμε αυτό τον καταραμένο νόμο της ενισχυμένης αναλογικής και να πάμε στο νόμο της γνήσιας αναλογικής, η οποία τι κάνει: Πρώτα - πρώτα δημιουργεί κόμματα αρχών.

Κόμματα αρχών και όχι προσωποπαγή

Με την ενισχυμένη έχουμε κόμματα προσωποκινήτων. Υπάρχει καμμία άλλη χώρα της Ευρώπης, που κυβερνάται από προσωποπαγή κόμματα; Δεν υπάρχει καμμία. Ακόμα και η Μεγάλη Βρετανία, που έχει το πλειοψηφικό σύστημα, με διάφορες διαφοροποιήσεις, κυβερνάται από κόμματα αρχών. Όταν κανεθαίνει στις εκλογές μια χώρα, ο πολίτης ξέρει, ψηφίζοντας ένα κόμμα, τι ψηφίζει. Εάν, όταν ψηφίζεις τον κ. Καραμανλή ή τον κ. Ανδρέα Παπανδρέου, δεν ξέρεις τι θα σου έρθει την επομένη και ποιά θα σε οδηγήσει η κυβέρνηση του. Είναι φυσικό αυτό με το καθεστώς των προσωποπαγών κομμάτων.

Επομένως, δεν μπορούμε να είμαστε στην Ευρώπη, στην Ε.Ο.Κ., με το σύστημα της ενισχυμένης. Πρέπει να πάμε στο σύστημα της γνήσιας αναλογικής.

Οι εθδον σταθερές μονοκομματικές κυβερνήσεις

Μας λένε «ξέρετε, είναι απαραίτητο για μία χώρα να έχει μία «σταθερή μονοκομματική κυβέρνηση». Εάν δεν υπάρχει σταθερή μονοκομματική κυβέρνηση, η χώρα είναι καταδικασμένη στην ακυβερνησία.

Πείτε μου, στην Ευρώπη, εκτός από τη Μεγάλη Βρετανία, για ειδικούς λόγους, ποια άλλη χώρα έχει κυβέρνηση «μονοκομματική» και μάλιστα λιταής μειοψηφίας; Πείτε μου μία.

Αυτό είναι λόγια και απόψεις του 19ου αιώνα. Απορό και εξίσταμαι, πώς ακούγονται στην αθήνα αυτή.

Αντίθετα, επιβάλλεται να έχουμε κυβερνήσεις συμμαχικές, που στηρίζονται σε λαϊκές πλειοψηφίες, γιατί έτσι είμαστε υποχρεωμένοι να συνεννοούμαστε. Ενώ, εάν έχουμε μονοκομματικές, τότε θα αλληλομυούμεται!

Πρέπει οι Έλληνες κάποια να μάθουν να συνεννοούνται με τους συνελλήνες, εάν θέλουν να αντιμετωπίσουν την κοινωνία, η οποία είναι υπό θημιουργία, μ' αυτή την τερύστωα τεχνολογική πρόοδο, που σημαίνεται σήμερα σ' όλη την ανθρωπότητα. Εάν δεν το κάνουμε, εκασό του κεφαλιού μας κάνουμε. Και ασίς ίσως θα είναι πρὸς αργά.

Ισχυρίζονται ακόμη οι οπαδοί των μονοκομματιών κυβερνήσεων ότι και πρ εκπροσωπούν λαϊκές μειοψηφίες —όστις και αν παραβιάζουν τη βασική αρχή της λαϊκής κυριαρχίας— λένουν προβλήματα. Στο 1968 είχαμε μια κυβέρνηση Καραμανλή με δίλοβα των φέρων, μονοκομματική, πανίσχυρη, που μας σήγγησε στη Ζυρίχη, στο Αλασκάνο και στον ΤΟΜ ΠΑΠΑΣ. Αν είχαμε συμμαχική κυβέρνηση ήταν δυνατόν να διαπραχθούν αυτά τα τρία εργαλήματα;

Στη μεταπολιτευτική περίοδο, από το 1977 και πέρα είχαμε πάλι μονοκομματική κυβέρνηση Καραμανλή, λαϊκές μειοψηφίες. Αυτή σδημούργησε τέτοιες σχέσεις με την Τουραία, ώστε: α) Δεν μπορούμε σήμερα να συμμεταλλευόμεται την υφλορηγίδα μας, β) να συμβάλλουμε ενεργά να σταματήσει το Αμερικανικό εμπόργκο για την Κύπρο. Εξάλλου να μπούμε στην Ε.Ο.Κ., για να θεραπεύουμε τη γκάφα που κάναμε —να φύγωμε από το ΝΑΤΟ το 1974— δέχθημε τέτοιους όρους, που μάλις μέρημε έγινε προβληματική όλη η διοραχονία της χώρας. Να τα κάρηματα των ισχυρών μονοκομματιών κυβερνήσεων. Και υπάρχουν ακόμη Έλληνες, που απμένουν στις μονοκομματικές κυβερνήσεις λαϊκών μειοψηφιών!...

Η Εξτενοβουλευτική Δικτατορία

Κύριοι, σήμερα έχουμε μια φοβερή πολιτική κρίση — δεν

έχουμε «κυβερνητική» κρίση, πρόσον η κυβέρνηση διατηρεί την εμπιστοσύνη της Βουλής— διότι αρνισθήγεται, αν αυτή η Βουλή πράγματι αντιπροσωπεύει τον ελληνικό λαό. Αν είχαμε Πρόεδρο Δημοκρατίας, που είχε τις αρμοδιότητες πριν από την τελευταία τροποποίηση του Συντάγματος, τότε υπήρχε ένας ροθμιστής. Υπήρχε δηλαδή ένας σοβαρός παράγοντας αποφυγής ανάμεικτων εφελύξεων. Σήμερα δεν υπάρχει τέτοιος ροθμιστής. Και απομένει θρισπάρισσι σ' ένα μεγάλο κίνδυνο, να οδηγηθούμε σε άλλες περιπτώσεις, που ο Θεός να δώσει το χέρι του και να τις αποφύγουμε. Με την ενταχρισμένη θα καταστήσουμε το πολιτεία πραγματική «κοινοβουλευτική δικτατορία». Γιατί τι διαφέρει αν η λαϊκή μειοψηφία κατέλαβε την εξουσία με τη βολεότητα του εκλογικού συστήματος και όχι με τη βία; Απλώς θα είναι λιγότερο επαχθής.

Με αυτές τις μονοκομματικές κυβερνήσεις είναι δυνατόν να πάρουμε τα μέτρα που χρειάζονται για να αντιμετωπίσουμε τη σύγχρονη τεχνολογική επανάσταση; Για να κέρσουμε αυτές τις μεταρρυθμίσεις, πρέπει να υπάρχει συμφωνία μεταξύ όλων των παρατάξεων. Εμείς πού ζούμε; Ζούμε σε έναν κίνδυνο εντελώς διαφορετικό. Απλώς θέλουμε να δείξουμε πώς έχει δυνατότερη φωνή, για να εξάψει περισσότερο τα πάθη μας.

Η ακομαμάτιστη δημόσια υπηρεσία

Μια μεγάλη αρνητική συνέπεια των μονοκομματικών κυβερνήσεων είναι: και αυτή. Υπάρχει χώρα στην Ευρώπη, όπου ο πολίτης για να λύσει ένα θέμα του, πρέπει να πάει στην αρμόδια δημόσια υπηρεσία, φερώντας το κατάλληλο ποσάμισμο, ή έχοντας στο χέρι του το κατάλληλο χαρτάκι από τον κομματάρχη; Οι δημόσιες υπηρεσίες σε όλη την Ευρώπη είναι εθνικώς υπηρεσίες. Οι Ιταλοί κάθε 6 εβδομάδες αλλάζουν κυβέρνηση. Αλλά ο Ιταλός πολίτης δεν το ανηλικιμάσεται, όταν δικαιτεί τα δικαιώματά του ή πρέπει να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Εδώ έχουμε πάντοτε κομματική δημόσια υπηρεσία, γιατί όταν έχεις μονοκομματική κυβέρνηση, αυτή η κυβέρ-

νηση προσπαθεί να κατακτήσει τη δημόσια υπηρεσία και να την κάνει κομματικό όργανό της.

Είναι δυνατόν να διατηρηθεί αυτή η κατάσταση, να μην έχουμε αυτώματη και αντικειμενική δημόσια υπηρεσία και να ζήσουμε μέσα στην Ε.Ο.Κ.; Θα μας κοροϊεύσουν και θα γυρίσουν εις βάρος μας.

III Απλή Αναλογική είναι εθνική ανάγκη

Επομένως, πρέπει το ταχύτερο να εγκαταλείψουμε αυτά τα πειρατικά συστήματα της νόθου αναλογικής και να πάμε στη γνήσια αναλογική, η οποία έχει το βασικό προόν: Αναγνωρίζει δηλ. ότι ο Έλληνας, είτε στη Φλώρινα είναι, είτε στην Κρήτη, είτε στον Έβρο, είτε στην Πελοπόννησο, είναι ίσος. Απορώ και εξίσταμαι και πρέπει να το επαναλάβω: Το βασικό επιχείρημα για τη συνταγματικότητα της πρότασης, που κάνουμε, είναι το «εθνικό» και όχι το «νομαρχιακό» εκλογικό μέτρο! Και όμως, αυτό όρθηκε σαν αιτία για να το κηρύξει απταιστανταγματικό, ο κ. Κουτοδγιωργας!

Καμμιά φορά ίσως από υπερβολικό ενθουσιασμό, λέμε πράγματα, που είναι μη ρεαλιστικά. Εγώ νομίζω ότι ο κ. Κουτοδγιωργας δεν θα επιμείνει, όπως και οι άλλοι κύριοι Υπουργοί, σ' αυτό το λογικό και συνταγματικό λάθος. Και πιστεύω ότι αυτό δεν θα αποτελέσει αιτία να το χαλάσουμε εδώ μέσα, να μην μπορούμε να συνεννοηθούμε, για να θγάσουμε ένα νόμο με κοινή συμφωνία, που θα σάδεσει τη λαϊκή κυριαρχία και θα είναι η υλοποίηση του δημοκρατικού πολιτεύματος. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας ευχαριστώ.

2.— Οι συνέπειες της καθυστέρησης ψήφισης του εκλογικού νόμου.

Για δεύτερο συνεχόμενο μήνα η κυβερνητική τακτική της καθυστερργίας μέσω της εγγραφής πολλών ομιλη-

τών δεν επέτρεψε στη Βουλή να αποφασίσει για την Πρόταση Νόμου για την Απλή Αναλογική που υπέβαλαν 15 βουλευτές με επικεφαλής τον Πρόεδρο της Ε.Δ.Η.Κ., κ. Ι. Ζιγδη. Έτσι η Πρόταση θα συζητιόταν ξανά την τελευταία Πέμπτη του Μαρτίου.

Κατά τη συζήτηση έλαβε τον λόγο και ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Η.Κ. προειδοποιώντας τα μέλη της Βουλής για τους μεγάλους εθνικούς κινδύνους που περικλείει η μη έγκαιρη καθιέρωση της Απλής Αναλογικής. Στη συνέχεια, παραθέτουμε το κείμενο της ομιλίας του κ. Ι. Ζιγδη (23.2.89) :

«Κύριε Πρόεδρε, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, η χώρα διέρχεται, όπως όλοι το γνωρίζετε, μια φοβερή κρίση — ηθική και πολιτική. Υπό τις συνθήκες αυτές οι προσεχείς εκλογές απαιτείται να είναι πραγματικά μοιραίες για την υπόσταση του ελληνικού έθνους. Αν συνεχισθεί αυτή η έξαρση, η εξόστρα, οι προσεχείς εκλογές προσομοιώνονται μοιραίες για την ελληνική Επιχώρα, τόσο από απόψεως εσωτερικής, όσο και από εξωτερικής.

Ευξαναλογία

Απαιτείται, επομένως, εκτόνωση. Και το πρώτο στάδιο εκτόνωσης είναι η συμφωνία επί του εκλογικού νόμου και των συνθηκών υπό τις οποίες θα διενεργηθούν οι προσεχείς εκλογές. Εάν δεν γίνει αυτό, ζητούμε οι ίδιοι την καταστροφή μας. Εάν ο εκλογικός νόμος και οι μέθοδοι με τις οποίες θα γίνουν οι εκλογές δεν συμφωνηθούν μεταξύ μας, τι συμφωνία να κάνουμε σ' όλα τα άλλα προβλήματα, τα οποία μας διαιρούν; Θα φαγωθούμε στην οικολογία, στις θάλασσες, στις αποκοφέντες. Και ο ελληνικός λαός θα στραφεί με περιφρόνηση προς αυτούς, οι οποίοι λέγονται πολιτικοί του εκπρόσωποι στην Αθήνα αυτή!

Κύριε Υπουργέ, προσέξτε, δώτε αυτή τη στιγμή τι κάνουμε; Παρηκολούθησε εσάς, παρηκολούθησε και τους άλλους. Βο-

ζαντινολογούμε!... Και δεν πρέπει να παραπονιόσθε, ότι δεν ήλ-
θαν τα κόμματα να σας έρουν στα μέσα του Φεβρουαρίου, για
να διεξαντινολογήσουν ξανά. Προσπαθήσατε τα κόμματα σε μια
συντοριά να κάνουν νέα διεξαντινολογία, που ο Θεός ξέρει πό-
τε θα τελείωνε!

Κι αυτό για να κάνουμε τι; Να εντοπισώσασουμε; Να πεί-
μα ότι εμείς είμαστε επηρεαστικοί, ότι ρέχνομα ρουκέτες, ενώ
οι αντίπαλοί μας είναι αφελείς και επικεντρώνουν επί σταθερών από-
ψεων; Δεν είναι σοβαρά αυτά τα πράγματα.

Η Αντιπολίτευση, κύρια Υπουργί, έχει εκθέσει τις από-
ψεις της για τον εκλογικό νόμο, αλλά και για τις μεθόδους
διαξαγωγής των εκλογών από κειρά. Έχουμε ήδη υποβάλει δύο
προτάσεις νόμου. Έχουμε συμφωνήσει επί των ουσιωδών δια-
ξαγωγής των εκλογών.

Η Κυβέρνηση αν ήθελε να κάνει σοβαρή συζήτηση επ' αυ-
τών, θα έπρεπε να έκανε ένα σχέδιο νόμου — όπως κάνει ο
Υπουργός Παιδείας για την Παιδεία, όπως κάνει ο Υπουργός
Γεωργίας για ορισμένα γεωργικά προβλήματα — το οποίο να
θέσει υπ' όψη μας, και χωρίς να δεσμεύεται, θα είχαμε τις από-
ψεις της. Θα είχαμε τις απόψεις τις δικές μας. Και έτσι θα
μπορούσε να γίνει μια παραγωγική συζήτηση.

Αυτά, που κάνετε, είναι διεξαντινολογία. Και μην κατα-
δικάζετε τους άλλους, που δεν έγνωσαν θέματα της δικής σας
επηρεασιμότητας.

Το Σύνταγμα απαιτεί την Απλή

Ας μπούμε τώρα στο θέμα μας. Κύρια Υπουργί, δεν υπάρ-
χει κατά το ελληνικό Σύνταγμα άλλο εκλογικό σύστημα από
την απλή αναλογική. Τα συστήματα της ενισχυμένης είναι εκ
του πονηρού, είναι νόθα συστήματα.

Και τί λέει η απλή αναλογική; Γιατί είναι το μόνο σύ-
στημα; Δόξα το Σύνταγμα μας μιλάει περί ισότητας της φήμης
των Ελλήνων, μιλάει περί λαϊκής κυριαρχίας. Λαϊκή κυριαρ-
χία, θεοβαίως, είναι οι πολλοί να κυβερνούν και οι λίγοι να

ελέγχουν. Με τα συστήματα της ενισχυμένης, που είχαμε μέχρι σήμερα, δεν είχαμε δημοκρατία, αλλά δικτατορία με κοινοβουλευτικό μανδύα. Δείτε, όταν το 41% κυβερνά, τι είναι αυτό; Πώς είναι δημοκρατία; Επειδή δηλαδή φορέμα ζουμπέδες, αποδοίμα λιγότερο να διαθλάσουμε την Αγία Τράπεζα, παρά αν φορέμα πολιτικά; Αυτό είναι η ενισχυμένη αναλογική. Απώδεια προς την «Αγία Τράπεζα» της λαϊκής κυριαρχίας, όχι με στρατιωτική σιελή, αλλά με πολιτική.

Να τα αφήσουμε, λοιπόν, αυτά και να δοίμα τι σημαίνει η κατά το Σύνταγμα αντίληψη εκπροσωπήσεως του Ελληνικού Λαού. Σημαίνει τούτο και μόνο, κύρια Υπουργί. Να αφήσουμε τις φιλοσοφίες. Πρέπει κάθε κόμμα να θγάξει ένα βουλευτή με τους ίδιους φήρους. Τι σχέση έχει με τη δημοκρατία, όταν το ένα κόμμα θγάξει βουλευτή με 10.000 φήρους και το άλλο κόμμα με 150 χιλ.; Είναι δημοκρατία αυτό; Είναι κουλόντες αυτές; Επομένως, το σύστημα το οποίο προταίνουμε, όχι μόνο είναι συνταγματικό, αλλά είναι και η μόνη λύση για το θέμα αυτό, Δόνα ο Έλληνας πρέπει να είναι ίσος. Όχι μαρικοί Έλληνες να είναι ίσοι και άλλοι να είναι περισσότεροι ίσοι, ανάλογα με την περιφέρεια στην οποία φηφίζουν.

Αγαπητέ μου Υπουργί, σε όλα τα μέρη του κόμμου οι εκλογικές περιφέρειες δημιουργούν προβλήματα, όποιο σύστημα και αν είναι. Σέρτε τον περίφημο Δήμαρχο της Νέας Γόρκης, που πριν τις εκλογές άλλαζε τις περιοχές και πάντοτε κέρδιζε τις εκλογές; Δεν θαμάμα το όνομά του. Αν εκείς το θαμάμα, πότες μου το. Να μην μακόμα με αυτούς, οι οποίοι προσφεύγουν σε τέτοιες μεθοδεύσεις. Επομένως, μην φιλοσοφείτε, μην λίντε μεγάλες κουλόντες. Ο φίλος ο κ. Ψαρουδάκης, εάν θγάλαι ένα βουλευτή, ή δύο, ή τρεις, πρέπει να τους θγάλαι με τόσους φήρους, όσους θα τους θγάλαι η Νέα Δημοκρατία, όσους θα τους θγάλατε εκείς. Εάν τους θγάλαι με περισσότερους, τότε δεν είναι δημοκρατία αυτό. Να τελειώμαμα, λοιπόν, αυτή την ιστορία, γιατί έχει πλέον γίνει ιστορία που κουλάζει τους πάντες.

Η ανάγκη αλλαγής του εκλογικού νόμου

Τώρα, γιατί μιλάμε για αλλαγή εκλογικού νόμου; Δίνει όλοι μας εδώ μέσα έχουμε αποδεχθεί, ότι η ενοχοιμένη είναι η αιτία της διαίρεσής του Ελληνικού Λαού σε δύο φατρίες. Ότι η ενοχοιμένη μας έφερε σ' αυτή την κατάσταση του εθνικού διαχασμού, ο οποίος κινδυνεύει να μας μεταβάλλει σε νεκροταφείο, όταν πάρει κανείς υπόψη του τις διεθνείς συνθήκες.

Λαμπόν, θέλουμε αλλαγή του εκλογικού νόμου για να αντιμετωπίσουμε τι διαχασμό. Αλλά για να έχει επιρροή ο εκλογικός νόμος δεν πρέπει να αλλάζει την παραγωγή των εκλογών, είναι εμπαιγμός. Και πού το πάτε μ' αυτό, που μας είπατε επίσημα; Θα αλλάξετε τον εκλογικό νόμο ή στα τέλη Μαρτίου ή στα μέσα Απριλίου. Στη δεύτερη περίπτωση θα έχουμε ένα μήνα μόνο κοινοβουλευτικού έτους, πριν από τη διάλυση της Βουλής...».

Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: «Μισό, γιατί είναι και το Πόσο...».

Ι. ΣΙΓΑΛΗΣ: «... και στην πρώτη περίπτωση ενάμιση μήνα. Δε μου λέτε, είναι δυνατόν να αγαστοποιηθούν οι πολιτικές διενόμιες μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα; Ασφαλώς όχι. Που να εμπαιζόμαστε λοιπόν, λέγοντας ότι προχωρούμε στην επιβαλλόμενη μεταρρύθμιση του εκλογικού νόμου;

Έκανε λάθος ο κ. Παπαδόπουλος πέρσι, που μας είπε ότι θα καταθέσει στις αρχές του έτους τον εκλογικό νόμο. Του το είπαμε ότι έπρεπε να τον είχε καταθέσει από το '87. Εν πάση περιπτώσει, γιατί τώρα παραβάτε τον λόγο του; Δεν καταθέσατε το νόμο τον Ιανουάριο, δεν τον καταθέσατε το Φεβρουάριο, πάτε να τον καταθέσετε το Μάρτιο. Είναι αρχή του έτους; Γιατί το κάνετε; Για να έχουμε κι εδώ μια περιπέτεια, που δεν ξέρουμε που θα μας οδηγήσει;

Ας αφήσουμε, λοιπόν, κάρτε Υπουργέ, όλες αυτές τις θεωρητικολογίες και ας μεταβληθούμε σε σοβαρούς ανθρώπους. Η Αθήνα αυτή σε κάθε ομιλία μας, σε κάθε ανακοίνωσή μας πρέπει να εκφράζει το όργιο του ελληνικού λαού. Αυτό δεν το κάνουμε και φοβόμαστε ότι αυτή η Βουλή, αν συνεχίσει έτσι, θα

είναι μία από τις πιο μορφικές Βουλές, τις οποίες γνώρισε η Ελλάδα.

Υπό τις συνθήκες αυτές έχω να κάνω τούτο: Απειθώσω μια έκκληση στην Κυβέρνηση, να φέρει αίριο τον αιολογικό νόμο, όπως τον νομίζει και θα τον συζητήσουμε και θα έχουμε την ευκαιρία να τον κρίνουμε και να δοήμε αν αυτό, που μας υπόσχετο, ότι δηλαδή έχω συνείδηση της ανάγκης της απλής αναλογικής, ήταν ουσία ή ήταν λόγια προς παραπλάνηση του ελληνικού λαού. Αίριο να καταταθεί ο αιολογικός νόμος. Αν τον κατατάξουν μεθεώρα, θα είναι ζητημά για το λαό της Ελλάδος, ζητημά για την υπόσταση του Έθνους.

Ο κίνδυνος στο Αιγαίο

Και θα τελειώσω με αυτά τα λόγια, τα οποία πρέπει να σας ξαναπώ. Όταν έγινε το βασιλικό πραξικόπημα και η αποστασία του Ύδ, που μας οδήγησαν στη δικτατορία, εγώ ο απλοϊκός, εγώ ο απαρχιώτης, εγώ ο οποίος δεν έχω αυτές τις μεγάλες δυνατότητες συλλήψεως των μεγάλων γεγονότων σαν μαρικούς άλλους, έλεγα ότι όλα αυτά γίνονται για να χάσουμε την Κύπρο. Νομίζω, ότι η προφητεία μου επαληθεύτηκε.

Κόρη Υπουργέ, αυτή τη φορά, αν οι αιολογές γίνουν ανέχτα, εις όφρος του ελληνικού λαού, θα χάσουμε το Αιγαίο. Πρέπει να είναι κανείς τυφλός για να μη βλέπει, όπως μετά τη νέα νίκη των Συντηρητικών στην Αμερική και την επικράτηση του Κιςινγκεριισμού, ότι ο Τουρκικός επικρατισμός θα είναι αναγερτέτος και στο Αιγαίο, όπως στην Κύπρο. Και πίστα μου, όταν θα παίρνει η Τουρκία όλες αυτές τις δοήθειες, που παίρνει από τις Η.Π.Α., που παίρνει σήμερα και από κράτη της Ε.Ο.Κ., πού θα δροθεί η Ελλάδα; Μια οραία ημέρα θα μάθουμε ότι κάποιοι δεν ξέρω με ποια δικαιολογία, προγαϊώθηκαν σε κάποιο νησί του Αιγαίου, αν δεν έχουμε κάποια περσάτεια και στη Θράκη.

Σας προκαλώ, κόρη Υπουργέ, προκαλώ την Κυβέρνηση, προκαλώ όλη τη Βουλή: Μπορείτε να πάτε στις αιολογές ή να

σκέπτεσαι τις εκλογές, χωρίς να βλέπεται αυτούς τους κινδύνους; Αν δεν τους βλέπεται, πάσχετε από εθνική αναξιοσύνη. Είμαι βέβαιος, όμως, ότι κανείς δεν πάσχει απ' αυτό το νόσημα.

Για τούτο κάνω έκκληση σε όλους σας, ατίμο φέρετε ένα τίμημα εκλογικό νόμο, φέρετε ένα τίμημα σύστημα, με το οποίο θα γίνουν οι προσεχείς εκλογές. Είναι ντροπή να κάνουμε εκλογές, αλλά Δηλιγιάννη και αλλά Βούλγαρη. Γίνουμε μέλη της ΕΟΚ. Να ακολουθήσουμε το τι κάνει στις εκλογές η Γαλλία, τι κάνει το Βέλγιο, τι κάνει η Ολλανδία. Γιατί, αυτά που βλέπω ότι απομαζώνεται να γίνουν, είναι το Δηλιγιάννης ή ο Βούλγαρης σ' όλο τους το μεγαλείο! Αυτές οι συγκαταθέσεις των «εθνοσωστών» οπαδών, αυτές οι αφίσες, αυτές οι ντροπιοσύνες, οι μούξωμες, όλα αυτά είναι ντροπή για την Ελλάδα. Ήρουν στη Γαλλία, όταν εξελέγη για πρώτη φορά ο Μιττεράν, ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και δεν το πήραμε ειδηστή. Όλες οι συζητήσεις γίνονται από την τηλεόραση ή σε κλειστούς χώρους. Εδώ γίνεται ρεζιλιέ στις εκλογές. Όποιος έχει πιο πολύ παρά, ιδίως ανόμιες κατήντα, αυτός κάνει πιο μεγάλη επιθετική εντυπωσιασμό των ψηφοφόρων. Συγκαταφέρονται χιλιάδες, που έρχονται με αυτοκίνητα και παίρνουν χρήματα για να παραστήσουν τον εθνοσωστικό οπαδό. Και όταν πάρουν από τον άλλο περισσότερο, πάνε και φερρίζουν τον άλλον.

Η Ιστορία προειδοποιεί

Κόριο, η Ιστορία σπανίως προειδοποιεί. Αυτή τη στιγμή έχουμε τις φοβερότερες προειδοποιήσεις. Είμαι βέβαιος ότι και η Κυβέρνηση και όλη η Βουλή θα φανεί αντάξια στην ιστορική πρόκληση. Διαφορετικά, να ξέρετε ότι η ιστορία, η οποία δεν ξεχνά τίποτα, θα μας γράφει με τα πιο μαύρα στοιχεία στις σελίδες της. Εύχομαι σε όλους μας να μή γίνει αυτό. Και εύχομαι όλοι, σαν πατριώτες, να κάνουμε το σκοπό μας καθήκον».

3.— Το τέλος της ψυχολογίας της χαμένης ψήφου.

Ο Πρόεδρος της Ε.ΔΗ.Κ κ. Ι. Ζιγδης έδωσε στις 19.3.1989 συνέντευξη προς την εκπομπή «Το ΚΑΡΕ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ», από το Β' Πρόγραμμα, σχετικά με το νέο εκλογικό νόμο, ο οποίος δίνει ένα τέρμα στην ψυχολογία της χαμένης ψήφου και τον διπολισμό.

Το κείμενο της συνέντευξης έχει ως εξής:

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποιά είναι η γνώμη σας για το νέο εκλογικό σύστημα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το νέο σύστημα δεν είναι η πιο τυπική μορφή της απλής αναλογικής. Είναι, όμως, πάρα πολύ κοντά στην απλή αναλογική. Και τούτο για δυο λόγους:

Πρώτον: Δίνει με το σύστημα αυτό δεν κλέβουν τα δυο «μεγάλα» κόμματα τις ψήφους των «μικρών» κομμάτων, και δεύτερον, δίνει δεν τίθενται ποσοτικοί φραγμοί, «πλάφον» όπως λέμε, για τους συνασπισμούς των κομμάτων να μπει στην β' και γ' κατηγορία. Έτσι, θεραπεύεται η ψυχολογία της χαμένης ψήφου, η οποία ήταν το θεμέλιο του δικομματισμού. Και αυτός ο δικομματισμός είναι, που μας οδήγησε στο σημερινό εθνικό διχασμό. Οι Κυβερνήσεις, επομένως, που θα σχηματίζονται από δυο κι εμπρός, δεν θα είναι μονοκομματικές κυβερνήσεις λαϊκής μειοψηφίας, αλλά θα είναι κυβερνήσεις συνεργασίας κομμάτων, που θα εκπροσωπούν την πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Έτσι, θα αποκατασταθεί η Δημοκρατία και θα εγκαταλείψουμε την κοινοβουλευτική δικτατορία, που είχαμε μέχρι σήμερα με το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής.

Αλλά, ήθελω να τονίσω τούτο: Το μεγάλο πλεονέκτημα του καινούργιου εκλογικού συστήματος είναι ότι οι εκλογές δεν θα κριθούν μεταξύ των δύο «μεγάλων» κομμάτων, αφού οι ψήφοι, που θα δοθούν στα «μικρά» κόμματα, δε θα χαθούν.

Συνιστώ, επομένως, στους ψηφοφόρους να απαλλαγούν από την ψυχολογία της χαμένης ψήφου, που οδηγούσε το ε. νόμο

όγκο τους στα δύο «μεγάλα» κόμματα. Όταν απαλλαγούν από αυτήν την ψυχολογία, τότε θα φηφύσουν με πλήρη εμπιστοσύνη τα λεγόμενα μικρά κόμματα, για να έχουμε πραγματική δημοκρατία. Έσχα με το σύστημα αυτό, ο δικομματισμός, ως και η επιβολή μονοκομματικής κυβέρνησης λαϊκής μισοφροσύας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια θα είναι η θέση της Ε.ΔΗ.Κ. απέναντι στον εκλογικό νόμο και στην πολιτική κατάσταση, που διαμορφώνεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η θέση μας είναι θετική. Αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι στη Βουλή δεν θα προσπαθήσω να διορθωθούν ορισμένα μειονεκτήματα, που υπάρχουν, κατά τις απόψεις μας, στο καινούριο αυτό σύστημα.

Ας δούμε, όμως, τι θα κάνει η Ε.ΔΗ.Κ. μπροστά στην καινούρια κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώνεται:

Το κόμμα της Ε.ΔΗ.Κ. είναι η άμραση του Κέντρου χάρου, των φηροφόρων, δηλαδή, που δεν κατέχονται από κομματικές υστερίες. Αυτοί είναι άνθρωποι του μέτρου, άνθρωποι, που πιστεύουν στην πρόοδο, αλλά την θέλουν εξελικτική, χωρίς άλματα και λαθεμαίες. Αυτοί που θεωρούν πρώτιστο καθήκον τους τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας.

Όλοι αυτοί έχουν, λόγω του εργαγματικού συστήματος της ενισχυμένης αναλογικής, μοιραστεί σε δύο μερίδες: Οι πολλοί πήγαν στο Π.Α.Σ.Ο.Κ. και οι λιγότεροι στη Ν. Δ. Τώρα με το καινούριο σύστημα, τους δίδεται η ευκαιρία νάβουν πάλι πίσω, νάβουν στο Κόμμα μας, στο Κόμμα του Κέντρου, για να αποτελέσουμε, αν όχι ένα από τα πρώτα κόμματα, τον ρυθμιστή των πολιτικών εξελίξεων μετά τις εκλογές. Κι αν η Ελλάδα έχει ως ρυθμιστή του πολιτικού συστήματος το Κέντρο, τότε βρίσκεται στο σωστό δρόμο, στο δρόμο της ασφαλούς προόδου, στο δρόμο που μας εξασφαλίζει την ελευθερία και την κοινωνική δικαιοσύνη, στο δρόμο, που θα μας δώσει το δικαίωμα να μπούμε στην Ε.Ο.Κ. παράπανα κι όχι σαν φτωχοί συγγενείς των άλλων Ευρωπαίων, αλλά σαν ορόνιοι σπείροι. Με τελική επιδίωξη να γίνουμε πρωτοπόροι, γιατί μας ανήκει η πρωτοπορία.

Εμείς θέσαμε το όνομα στην Ευρώπη κι εμείς της θέσαμε τον πολιτισμό της.

Γι' αυτό είμαι αισιόδοξος και νομίζω ότι, αν ο ελληνικός λαός αρθεί να κυλιχθεί τη σημασία του καινούριου εκλογικού συστήματος, θα έχουμε μια εντυπωσιακή μετατόπιση στα πλαίσια της φρόνησης, της γραμίας, της αποφασιστικότητας και της δημιουργίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ποια, πιστεύετε, θα είναι η στάση του Ελληνικού λαού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Ο ελληνικός λαός, όπως επέδειξαν όλες οι εκλογές, που δεν διαβίχθηκαν με κερπήτερα εκλογικά συστήματα ή με συστήματα δίαις, είναι δημοκρατικός. Θέλει να προχωρήσει στον δρόμο της πολιτιστικής και της οικονομικής πρόοδου, στο δρόμο της κοινωνικής δικαιοσύνης. Κι έχουμε τέτοια παραδείγματα λαών της Ευρώπης να μιμητούμε, όπως το παράδειγμα της Σουηδίας.

Η Ένωση Κέντρου πιστεύει στον δημοκρατικό σοσιαλισμό, δηλαδή στην διαλεκτική σύνθεση του καπιταλισμού με τον υπαρκτό σοσιαλισμό για να διατηρηθούν στη νέα κοινωνία τα πλεονεκτήματα, που έχουν τα δύο αυτά συστήματα, η ελευθερία από την μια πλευρά κι η κοινωνική δικαιοσύνη από την άλλη. Για τοότο εμείς πιστεύουμε ότι έχουμε την ασφαλή συνταγή της πρόοδου του ελληνικού λαού και της εξασφάλισης της διαθνούς του υπόστασης.

Δυστυχώς, τόσο ο Τύπος, όσο και τα ραδιοηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν μεταφέρουν τις απόψεις μας και τα επιχειρήματά μας στο λαό.

Πιστεύω, όμως, ότι αυτό θα γίνει τώρα και γι' αυτό είμαι βέβαιος ότι το μέλλον του Κόμματος, αλλά και του Ελληνικού λαού, θα είναι πολύ πιο διαφορετικό. Θα είναι μέλλον δημιουργίας, εμπιστοσύνης και βεασφάλισης της απειρότητας και της ανεξαρτησίας της χώρας μας.

4.— Πρόταση της Ε.ΔΗ.Κ. για όρια στις εκλογικές δαπάνες.

Η Ε.ΔΗ.Κ. κατέθεσε μια σημαντική τροπολογία στο εκλογικό νομοσχέδιο, επειδή πιστεύει ότι οι προσαρχείς βουλευτικές εκλογές πρέπει να διεξαχθούν με τους σύγχρονους κανόνες του εκλογικού αγώνα, που θα εξασφαλίζουν την πολιτική ομαλότητα και θα κατοχυρώνουν την ελεύθερη και ανόθευτη εκδήλωση της λαϊκής θέλησης σαν έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, σύμφωνα με το άρθρο 52 του Συντάγματος.

Πρέπει επιπλέον να απορριφθούν αριστικά τις μεθόδους του παρελθόντος, που θυμίζουν την εποχή του Δηλιγιάννη και του Βούλγαρη και να προσαρμοστούμε προς τις σύγχρονες, που εφαρμόζονται από όλα τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης.

Η απόφαση αυτή, μάλιστα, καθίσταται πιο επίκαιρη από το γεγονός της ταυτόχρονης διεξαγωγής των εθνικών εκλογών με τις Ευρωεκλογές.

Γι' αυτό οι προσαρχείς εκλογές πρέπει τουλάχιστον να παύσουν να αποτελούν απόστολο ανταγωνισμό παραπλάνησης των ψηφοφόρων και πλειστηριασμό εξαγοράς ψήφων και συνειδήσεων, που υποδαυρίζουν απαράδεκτα τα πολιτικά μας ήθη και καθίζουν το πολιτεύμα.

Για τους λόγους αυτούς, η Ε.ΔΗ.Κ. προτείνει τα ακόλουθα:

1) Όσον οι δαπάνες του εκλογικού αγώνα κάθε πολιτικού κόμματος, όσον και οι δαπάνες κάθε υποψηφίου να μην υπερβαίνουν ένα ανώτατο όριο, η παράβαση του οποίου απ' ενός θα ελέγχεται βάσει αποδεικτικών στοιχείων από Οργανούς Λογιστές και απ' άλλου θα επιφέρει αυστηρές κυρώσεις για τους υπαίθιους.

α) Οι δαπάνες κάποιου κόμματος δεν πρέπει να υπερβαίνουν για ολόκληρη τη χώρα το ποσό των 100 εκατομμυρίων δραχμών. Η παράβαση του ορίου αυτού θα επιφέρει την έκπτωση από του βουλευτικού αξιώματος του Αρχηγού του Κόμμα-

τας, ο οποίος άλλωστε είναι και ο πολιτικός υπεύθυνος της παράβασης αυτής.

β) Οι δαπάνες κάθε υποψηφίου να μην υπερβαίνουν το ποσό των δύο εκατομμυρίων δραχμών. Η παράβαση του ορίου θα αφαιρεί την απόλαση της έδρας.

γ) Η κρατική οικονομική ενίσχυση των κομμάτων βασίζεται πάνω στη δόση, που έχει καθίσει απ' αυτό στην παρούσα Βουλή. Η δόση αυτή όμως είναι μέχρι τον προσηχή Ιούλιο. Επομένως στα κόμματα πρέπει να δοθεί η μετή από την καθορισθείσα για το 1969.

Ένα κείμενο του υπόλοιπου θα πρέπει να διατεθεί ισόποσα σ' όλα τα κόμματα για τη διεξαγωγή του προεκλογικού αγώνα.

Το υπόλοιπο να καταμεριστεί μεταξύ των κομμάτων, ανάλογα με τις έδρες, που θα συγκεντρώσουν στις προηγείς εκλογές.

δ) Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (κρατικά, δημοτικά, ιδιωτικά), πρέπει κατά τον προεκλογικό αγώνα να διασφαλίζουν την ισότιμη ισόχρονη παρουσίαση όλων ανεξαιρέτως των πολιτικών κομμάτων, που παίρνουν μέρος στο προεκλογικό αγώνα.

Για τον σκοπό αυτό είναι ανάγκη να θεσπισθεί Συμβούλιο Τιμών και Κώδικας Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας, που θα κερδηθούν με Προεδρικά Διατάγματα.

ε) Οι συγκεντρώσεις των πολιτικών κομμάτων αποτελούν έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας και παρέχουν τη δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας των πολιτικών φορέων με τον Λαό.

Πρέπει, όμως, να υπάρξουν κανόνες κοινής αποδοκίμης, που θα ρυθμίζουν θέματα σχετικά με την κυκλοφορία, την ρύπανση, την υγιεινότητα κ.λπ. Έτσι:

α) Οι συγκεντρώσεις πρέπει να γίνονται μόνο σε περιορισμένους χώρους, δηλαδή σε στάδια, γήπεδα, κινηματογράφους κ.λπ.

β) Η ρύπανση των τόπων πρέπει να απαγορευθεί, ως και η χρησιμοποίηση αεροπλάνου.

γ) Οι κρίσεις πρέπει να επικαλούνται μόνο στους προς ταύτο χώρους, που θα ορίζουν οι Δάμοι και οι Κοινότητες. Παράβαση του κανόνα αυτού να επιφέρει θανατικές κυρώσεις στον υπαίτιο, που θα υποδείξει κάθε κόμμα σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

δ) Απαγορεύεται η προώθηση από το Δημόσιο και τους Εθνικούς Οργανισμούς μέσων υπαλλήλων 3 μήνες, πριν τη διεξαγωγή των εκλογών.



ΣΤ.- ΑΝΟΙΓΟΥΝ ΟΙ ΠΥΛΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Με το νέο εκλογικό νόμο εγκαταλείπεται το καλπονο-
θεωτικό σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής και υιοθετεί-
ται το τίμιο σύστημα της απλής.

Η ενισχυμένη μας οδήγησε στο δικομματισμό του ΠΑ.
ΣΟ.Κ. και της Ν.Δ., που δημιουργεί το σημερινό εθνικό
διχασμό, ο οποίος αποτελεί καταστρεπτικό κίνδυνο για
το λαό και το ελληνικό κράτος.

Και όλα αυτά γιατί με την ενισχυμένη οι ψήφοι που
δίνονται στα μικρά κόμματα κλέβονται από τα μεγάλα
με τη δεύτερη και τρίτη κατανομή.

Έτσι δημιουργείται η ψυχολο-
γία της χαμένης ψήφου. Ο ψηφοφόρος
δεν ψηφίζει το κόμμα στο οποίο πιστεύει, αλλά ένα από
τα δυο μεγάλα (ΠΑΣΟΚ ή Ν.Δ.), που θα σχηματίσουν
αυτοδύναμη μονοκομματική κυβέρνηση. Η κυβέρνηση αυτή
βέβαια, θα εκπροσωπεί τη μειοψηφία του λαού και όχι τη
λαϊκή πλειοψηφία, όπως επιβάλλει το δημοκρατικό πολι-
τευμα.

Με τον τρόπο, όμως, αυτό, μοιραία οδηγούμαστε σε
εθνικό διχασμό, γιατί ο λαός χωρίζεται σε δυο παρατά-
ξεις αλληλομισούμενες, έτοιμες να καταστραφεί η μία
την άλλη — ή μια που κρατά την εκουσία της εξουσίας

και θέλει να την κρατά για πάντα και η άλλη, που θέλει να την αρπάξει από την πρώτη.

Ο ανταγωνισμός των δυο κομμάτων δεν αφορά τα μεγάλα θέματα προετοιμασίας της χώρας για την πρόκληση του '92 (όταν θα μπορούμε στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά), για την προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων του 1996, ούτε ακόμα και για τον κίνδυνο του τουρκικού επικρατισμού, που έχει σκοπό να μας σπάρησει την κυριαρχία στο Αιγαίο.

Έτσι στη σημερινή Βουλή οι εκπρόσωποι του ελληνικού λαού αποβιούν ν' ασχοληθούν μ' αυτά τα ζητήματα και ενδιαφέροντα μόνο για ανταλλαγή όψεων, συκοφαντιών και λήσσης. Με τον τρόπο αυτό, η Βουλή κατόπιν τελευταία από τόπος ανταλλαγής των απόψεων των κομμάτων για την επίλυση των εθνικών θεμάτων, ο τόπος εξουτέλισμού των κομμάτων για την επίλυση των εθνικών θεμάτων, ο τόπος εξουτέλισμού των κομμάτων και εμφύλιου σπαραγμού. Από εβούλη έγινε επιβουλή του ελληνικού έθνους.

Οι σπαδοί της επισχυμένης υποστηρίζουν ότι οι μονοκομματικές αυτοδύναμες κυβερνήσεις καιτοι εκπροσωπούν συνήθως λαϊκές μειατηφίας, είναι αποδοτικές, εξασφαλίζουν σταθερότητα. Η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Σε μονοκομματικές κυβερνήσεις οφείλεται η καταστροφική Συνθήκη της Ζυρίχης με την οποία προδόθηκε ο ελληνισμός της Κύπρου, οι αποικιακές συμβάσεις Αλουμίνας, Πόσπας και μετά τη Μεταπολίτευση τα σκάβαλα Κοσκινά και όπλιων, για να περιοριστούμε μόνο σ' αυτά.

Αλλά και η σταθερότητα είναι θεωρητική γιατί καμιά από τις μονοκομματικές κυβερνήσεις δεν κράτησε 4 χρόνια. Η μέση ζωή τους ήταν 2,5-3 χρόνια.

Οι κυβερνήσεις αντίθετα, που προέρχονται από απλή αναλογική είναι συνήθως κυβερνήσεις συνεργασίας περισσότερων κομμάτων και εκπροσωπούν πάντα λαϊκές πλειο-

ψηφίες, είναι δε σωτήριες για την προάσπιση των λαϊκών συμφερόντων.

Με την Οικουμενική Κυβέρνηση του 1926 σώθηκε η Ελλάδα από τις συνέπειες της Μικρασιατικής Καταστροφής και οι κυβερνήσεις των κομμάτων του Κέντρου του 1950 - 52 είναι εκείνες, στις οποίες οφείλουμε το κλείσιμο του εμφύλιου πολέμου.

Αλλά οι μονοκομματικές κυβερνήσεις έχουν και ένα άλλο τρομερό μειονέκτημα. Μεταβάλλουν τη δημόσια υπηρεσία σε κομματικό όργανο, σε τρόπο ώστε ο πολίτης να μην μπορεί να θρει το δίκαιο του, να μην μπορεί να διοριστεί παιδίνα, χωρίς το πιστοποιητικό του κομματάρχη της Ν.Δ. ή του «Πρασινοφρουρού» του Π.Α.ΣΟ.Κ. Έτσι όμως δεν υπάρχει κράτος. Οι δημόσιες υπηρεσίες μεταβάλλονται σε κομματικά όργανα.

Ευτυχώς τώρα που ψηφίστηκε ο καινούργιος νόμος, υπάρχει η βεβαιότητα ότι καμιά ψήφος, που δίνεται σε ανεξάρτητο υποψήφιο ή κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων δεν χάνεται, έτσι πάύει και η μαζολογία της χαριότης ψήφου. Για το σημαντικό αυτό λόγο ο ψηφοφόρος θα ψηφίσει το κόμμα στις αρχές του οποίου πιστεύει και όχι το κόμμα, που του επιβάλλει ο εκλογικός νόμος.

Τα δυο μεγάλα κόμματα έπαιρναν μέχρι σήμερα το καθένα το 40 - 48)ο περίπου των ψήφων, δηλ. και τα δύο μαζί το 90)ο των προτιμήσεων των ψηφοφόρων, γιατί έτσι ήθελε ο εκλογικός νόμος. Τώρα είναι ζήτημα αν και τα δυο θα πάρουν το 40)ο, αφού και πριν ψηφιστεί ο νέος νόμος, οι διαχωριστήμενοι και οι ανέταχτοι ήταν σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις 25 - 30)ο.

Αλλά με το νέο νόμο είναι μοραίο τα μεγάλα κόμματα να διασκοπατούν σε μικρότερα.

Η Ν.Δ. συγκεντρώνει σήμερα τους συντηρητικούς και τους πολιτικούς αμοραλιστές. Είναι αναπόφευκτο να σπάσει σε τρία ή και περισσότερα κόμματα. Οι χουντικοί θα πάνε χωριστά. Ένα μεγάλο μέρος των τίμων συντηρη-

τικών και η πλειοψηφία των πολιτικών αμορολοκιστών, με επικεφαλής τον αρχιερέα τους.

Το ΠΑΣΟΚ, εξ άλλου, τώρα που έπαψε η λάμψη της χαρισματοειδούς προσωπικότητας του Ανδρέα Παπανδρέου, θα διασπαστεί σε περισσότερα κόμματα, γιατί εκτός από τον λαϊκισμό περιλαμβάνει και πολλές τάσεις του σοσιαλισμού.

Ο συνασπισμός της Αριστεράς τέλος (ΚΚΕ και ΕΑΡ), που είναι σιωπός σαν ιδέα, παρουσιάζει πολλές δυσκολίες για τη λειτουργία του. Είναι δε αδύνατο να συγκεντρώσει προεδρευτικούς ψηφοφόρους, αφού η κομμουνιστική ιδεολογία εγκαταλείπεται στη ΕΕΣΔ από τον Γκορμπατσόφ, από τον Πρωθυπουργό της Γιουγκοσλαβίας, την ηγεσία της Ουγγαρίας, της Τσεχοσλοβακίας και των χωρών της Βαλτικής. Η κομμουνιστική ιδεολογία είναι πια παρελθόν και δεν μπορεί να συγκινήσει τους προεδρευτικούς πολίτες.

Με αυτές τις προοπτικές για τα «μεγάλα» κόμματα και με το γεγονός ότι οι αντίπαχοι και οι δυσπαρασημμένοι φθάνουν το 30% περίπου, είναι φανερό ότι στην προεχθή Βουλή θα έχουμε περισσότερα από 3 κόμματα και οι κυβερνήσεις θα είναι κυβερνήσεις συνασπισμού, που θα εκπροσωπούν λαϊκές πλειοψηφίες. Δεν θα υπάρχουν μονοκομματικές κυβερνήσεις λαϊκής μειοψηφίας που είναι η άρνηση της δημοκρατίας.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια η Ε.ΔΗ.Κ. προορίζεται να παίξει το ρυθμιστικό ρόλο της αποκατάστασης του ήθους, που τόσο έχει φθαρεί με τα τελευταία σκάνδαλα και να αγωνιστεί για την οικονομική πρόοδο, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και εδαφικής ακεραιότητας του Ελληνικού κράτους.

Γι' αυτό καλεί όλους τους τίμιους Έλληνες, οπουδήποτε κι αν ανήκουν, σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή για το λαό

και το έθνος, να συστρατευθούν μαζί της. Έτσι και μόνο θα έχει στην προσεχή Βουλή τον απαραίτητο αριθμό βουλευτών, που θα της επιτρέψει να παίξει το ρόλο του ρυθμιστή των πολιτικών εξελίξεων, σε τρόπο ώστε να αποφευχθούν οι σημερινοί κίνδυνοι και να εξασφαλιστεί μέσα στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης η εξέχουσα θέση, που αξίζει στο λαό της, λόγω της ιστορίας του και της φυσικής προέκτασής του, ως ίσης χώρας. Γι' αυτό: **Ό σ ο ι πιστοί προσέλθετε!**...



Δηλώνουμε με τη συνείδησή μας ότι η ΕΔΗΚ είναι η μόνη πολιτική δύναμη που μπορεί να εξασφαλίσει την εθνική ενότητα και την κοινωνική ειρήνη.

ΒΙΒΛΙΑ Ι. Γ. ΖΙΓΔΗ (1985 - 1989)

1985: Ι. Γ. Ζιγδής «ΟΜΙΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΧΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ», ΕΔΗΚ.

1985: Εκπ. Γρ. ΕΔΗΚ. «ΣΤΗ ΠΑΡΑΤΑΞΗ ΕΔΗΚ. - ΠΑΣΟΚ», ΕΔΗΚ.

1985: Ι. Γ. Ζιγδής «ΕΤΡΟΧΕΛΟΥΣ 1984 ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ», ΕΔΗΚ.

1985: Νεολογία ΕΔΗΚ. «ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΤΗΝ ΕΥΔΗΝ», Ε.Σ.ΔΗΝ.

1986: Ι. Γ. Ζιγδής «Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΔΟΜΗΣΗ», ΕΔΗΚ.

1986: Ι. Γ. Ζιγδής «Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΙΟΥΛΙΟΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1974», ΕΔΗΚ.

1987: Ι. Γ. Ζιγδής «ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ, Ο ΦΠΑ ΚΑΙ Η ΑΔΕΚΑΝΗΣΟΣ», ΕΔΗΚ.

1988: Ι. Γ. Ζιγδής «ΑΤΕΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ», ΚΑΚΤΟΣ.

1987: Ι. Γ. Ζιγδής «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΙΛΑΞΗ», 4 Αγοράσιος στη Βουλή, ΕΔΗΚ.

1988: Ι. Γ. Ζιγδής «Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΟΥ 1988 - 2000», ΕΔΗΚ.

1988: Ι. Γ. Ζιγδής «ΛΕΘΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΣΟΚ, τον Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΑΗ» (Το πρόγραμμα της Εξτεταστικής Επιτροπής της Βουλής για το Κυπριακό), ΕΔΗΚ.

★ Το βιβλίο από το έργο του Απριλίου του 1988 στο υποσημείο Γ. Χαλιμάνογλου, Γεωργίου 7, Αθήνα, από το Γραφείο Τύπου της ΕΔΗΚ.



ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
(Ε.ΔΗ.Κ.)

Ελευθερία
Δημοκρατία
Ηθος πολιτικό
Κοινωνική
Δικαιοσύνη

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ
ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

Με λογισμό και μ' όνειρο για μια Ελλάδα, πρωτοπόρο
στην Ενωμένη Ευρώπη των Λαών.

ΨΗΦΙΣΤΕ Ε.ΔΗ.Κ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΣΤΟ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
151)515 200 — 36



ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ελευθερία
Δημοκρατία
Ηθος πολιτικό
Κοινωνική
Δικαιοσύνη

Εθνική Ανεξαρτησία
Εδαφική Ακεραιότητα

ΨΗΦΙΣΤΕ Ε.Δ.Η.Κ.

Για Ενωμένη Ευρώπη των Λαών
Δημοκρατία - Έθος
Υπευθυνότητα

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Λογ)σμός Εθνικής Τράπεζας 151)155 200-38